

آزادي كه خبراتي وي ياد چا مهرباني وي
افتخار به پرې ونه كا كه همت بې افغاني وي

قرباني چې په كښې نه وي هغه كله لوى اختروي
آزادى سره تړلې ډېره لويه قرباني وي

دالفت خبرې

د

گل پا چا «الفت»

<http://www.ulfat.de>

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين اياك نعبد و اياك نستعين و الصلوة و
السلام على
سيد المرسلين و اله و صحبه اجمعين

د الفت خبري

د الفت خبري د مرحوم استاد الفت د وروستيو اشعارو مجموعه ده چه په ۱۳۶۷ هجري ش. كال په
جرمني كښي د دوكتور عبدالرحمن الفت په اهتمام چاپ شوېده او اوس د تصحيح نه وروسته په
بشير ډول د لا نورو زياتونو سره د انټرنټ له لاري محترمو لوستونكوته وړاندې كېږي.

مهتمم: دوكتور عبدالرحمن «الفت»
جرمني: د ليندۍ مياشت ۱۳۸۹ هجري ش.

فہرست

سرلیک:

مخ:

أ	تقریظ.....
1	دالفت خبری.....
1	دحق رنا
2	پروردگارہ!
3	خیر البشرہ!
5	رحمۃ للعلمین
6	دحج الہام
7	دزرہ مضمون
8	دکر بلا الہام
12	سترگہ دسبایمہ
12	قہرمانہ پیغلہ
13	پیر
13	ملی حماسہ
14	وطنہ
16	گل پرستہ
17	تلوسہ
17	مہری ژونڈی
18	دمورمینہ
18	موری!
20	قدر او مقدار
21	صاحب
21	سپک نظر
22	مساوات
23	مانیجن
23	نن او پرون
24	دزرہ دنیا
24	خہ کی پرو؟
25	سیاست
25	سرنوشت
26	بی جلبہ زور
27	ملی شوری
27	د خان مہربانی
28	پالیسی
29	زہ اودی
29	ترقی اوتمدن
30	خہ جو روی؟
31	بی چلہ اوناچلہ
31	رنا
32	قبیلہ پرستی
33	د شوری فضا
34	پہ چاپسی خئی؟
35	نہ گورم
35	دروغ اور بنتیا
36	ددرگاہ سپی

38 زندان
39 دمحيط تاثير
40 ددهقان درس
41 چاڅه راوره اوچاڅه
42 په بنکلا مين
42 رندانه نظر
43 ښه نظام
44 په څه حال کښي يو؟
45 نوى نظر
45 کړي زلفي
46 څنگه وخت؟
46 دشي خانو نظر
48 د هلمند د اوبو تړون
50 يو صدر اعظم چه چانشوليدلى
51 څلوريځي
52 څلوريځي
53 څلوريځي
54 څلوريځي
55 څلوريځي
56 څلوريځي
57 څلوريځي
58 څلوريځي
59 څلوريځي
60 څلوريځي
61 څلوريځي
62 څلوريځي
63 څلوريځي
64 څلوريځي
65 څلوريځي
66 څلوريځي
67 څلوريځي
68 څلوريځي
69 څلوريځي
70 څلوريځي
71 څلوريځي
72 څلوريځي
73 څلوريځي
74 د حال ژبه
74 ولي؟
75 که پيداشي
75 په داسي حال کښي
76 ښځه
77 دلبر اوستمگر
78 په غلا غلا کتل
78 زما کار
80 د ژوند مرثيه
80 زړه او ضمير
81 زر
81 دژوند دستور
82 د عشق جنون
83 حسن او نظر

85	اولوالابصار
87	خبرنه و
88	اقتدار
89	مزدوري سترگي
89	ملي قدرت
90	محمد(ص)
92	پاکه مينه
93	اميدونو!
93	رسم او رواج
97	بابا
97	بشامار
98	دغريب گيلي
99	حاضر جوابي
99	څوک څه پوهيږي؟
100	دمحمد"ص"تعليم
101	دمحمد"ص" عرفان
102	اوسنی او پخوانی مسلمان
104	په ځان مينه!
104	محيط او انسان
105	عمل او عکس العمل
106	سوټی
106	خپل او پردي
107	دشاعرترنم
108	اميدونه راژوندي کړه
108	دعصر د لبره!
109	جوي انقلاب
110	خطابونه
111	نا جوړه جامعه
111	دبنوسپوری
112	نوی گل
113	آزادي
113	خپلواکي
115	زما وصيت

بسم الله الرحمن الرحيم

تقریظ

وبه نستعين

والصلاة والسلام على رسوله الكريم

داداشعارو مجموعه دالفت صاحب رحمة الله عليه

دژوندداخري مرحلې احساسات او افكار بيانوي لکه څنگه چې " پښتوسندري" بې دځوانۍ او " غوره اشعار" او " غوره نثرونه " نې دژوند دوسطې مرحلې احساساتو او افکارو بيانونکي دي. پدې اخري مرحلې کښې مرحوم الفت صاحب له ټولورسمي کارونو څخه لاس واخيست، او سره له دېرې مينې چې شوری سره نې درلوده او ددوره نې ځان کاندیدنکړ، په شاهي دوره کې نې تقاعد واخيست او د سردار محمد داود خان د حکومت سره نې همکاري ونکړه، دهغه دکودتاپه اول کال کښې دبیت الله په زیارت مشرف شو (د " حج الهام " په همدغه کال په مني کېنې وليکل شو) دزیارت څخه وروسته اکثره وخت نې دننگرهار دعزیزخان په کڅ کې تېراوه او په مختلفو جوماتونو کېنې بې وعظونه کول چې دمولوی صاحب فضل الرحمن نه مې ددې وعظونو قيصې په پېښور کېنې څوکاله وروسته واورېدې. دخپل ژوند ددغې مرحلې کېنې تغيرالفت صاحب دخدای مرحمت گڼي اوداسې بې بيانوي:

زده بېخي بل شوم بل مې جهان شو	بدل مې بون شو بدل مې تون
ظاهري نه دی جسماني نه دی	څوک لیدي نشي زما بدلون
زه هغه نه بم اوس چه پخواوم	دی زما کله زما پروم
ماولید بل چالیدی نه دی	له خپله ځانه دځان بېلتون
"الفت" موندلی فیض له الفته!	بښه ده چه نه دی دچا مړهون

دالفت صاحب په اشعارو کېنې مداحي نشته، نه دځوانۍ دوخت په اشعارو کېنې اونه دژوند په اخري مرحلې کېنې. الفت صاحب داجتماع داصلاح په هدف یوماهر نقاد وچه داجتماعي مشکلاتو دحل څېړنه دده داشعارو او آثارو مهمه برخه ده. ددې باهدفه نقادۍ څومهمې جنبې دمثال په توگه دلته بیانوو:

۱- که څه هم الفت صاحب بوي روحاني کورنۍ ته منسوب دی چه شجره النسب بې شیخ عبدالقادر جیلانی رحمة الله عليه ته رسېږي او د نیکونوزیارتونه بې په پاکستان او افغانستان کېنې منتشر دی (دصوابیویه میاډېره کېنې بې پنځم نیکه اودصواتومشهور زیارت نې داتم نیکه دی) خوسره د دې هم دروحانیت انتساب نه استثماری استفاده، چه دپیری اومریدی په طریقه مروج وه، سخته کرکه بې ورڅخه کوله:

پير

که حرام خوري که روژه خوري که ریاکري
اسلام حی مگر پيري نه حی له پيره
عقیده دچاپه پيرنه خراب پيري
خلک به وائی تلاوت اوتهدجدکا
له نیکونونه نمسوته پاتې کېږي
مه وایه چه پیرگناه کري یا خطاکري
که هر خود نیاته مخه دین ته شا کري
که خراب خراب کارونه بر ملاکري
توله شپه که فاحشوسره سباکري
ددرگاه د سپي سره پيري وفاکري

اماددي استنکار معنی دانه وه چه الفت صاحب دعارفانو او مخلصو متصوفينو مقام ته په بي اهمیتی وگوري. دخواجه عبدالله انصار رحمة الله عليه په حق کښې وایي:

دعارف زړه کښې پوازي دخدای ډاروي
بي له خدایه چاته سرتیتوي کله
ادهم سرد دولت تاج ته ښکته نکړي
بي زواله پادشاهي کاندي فقير
شرک بي بولي که بي زړه کښې وي بل ډار
که بي سرله تنه غوڅ کري اقتدار
چه بي سرکښې خیال پیدا شو ددلدار
حقیقي فقير ته تبيت سرد تاجدار

ب- دافغانستان فیاض طبیعت او ورسره ورسره د فقراتشار همیشه دالفت صاحب د تعمق اوتاثربسبب و، دی ښه خبرو چه ظلم او بېعدالتی ترکومي اندازې پورې پراجماع مسلطه وه دهغه وخت دموجودو هلوځلونتایج د عدالت دتامین دپاره هم ورته معلوم و، خصوصاً چه شوری اوشوری بازي بي له دي چه عدالت تامین کري دتعمیل په مقابل کښې ئې لوی څنډگرزیدلی وو:

چه وکیل تش کاندي زړه جب بي ډکېږي
دوزیر لمنې لاندي مرداری
چه وزیر تیتوي سرځای بي لوړېږي
چه وکیل کاندي خوله وازه معلومېږي

ج- که دالفت صاحب ټول افکار په یوه کلمه کښې تمثیل شي بنائی "د فقیرانوسره همدردی" ئې ښه تمثیل وي، دی د فقر د علاج دپاره دیو اخلاقي جذري بدلون طالب و، اود " وفی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم" ته بي د جامعې نه د عملي پابندی غوښتنه کوله.

ددغه اخلاقي بدلون استناد دمحمدصلی الله علیه وسلم په سیرت اوسجایا ووباندي، اوترسیمول یې، ددې اشعارو یوه لویه برخه ده چه دلته بي د اولي منظومې یوه برخه اقتباس کوو:

خیر البشره!

رحمة للعالمین خیر البشره!
ته چه نه وي په جهان کښې ریا نه وه
تا کړه ورکه هغه توره ترېمی
سريتوب ورساوه تاترمعراج
فقیران اوحقیران دي عزیزان کړه
انسانې کرامت تاراوړانسان ته
دکامل انسانیت اصلي مظهره
دادراک اوشعور سترکه بینانه وه
چه نه لمرشوه ورکولی نه سپوږمی
فرعونان دي کړه را کوزله تخت وتاجه
سرکشان دي پخپل ځان پورې حیران کړه
بشري وروري دي راوړله جهان ته

چه قادر دې په ليدو دخبرو شر کرې
دتوحیدد کلمې په برکت
مشرکان دې کره دیو خدای بندگان
که نه! یونوم دبو جهل او عمرو
ناپوهان دې پوه په حق دمور وپلار کره
دپېرزو نظر دې تل په بېچاره و
دعزت تیکری دې کونډوته په سر کره
مساوات دې په عمل کښې وپاله
کره دې نورو سره سم مشکل کارونه
په جهاد کښې به شخصاً خپله حاضر وې
خدای در کرې لوی دولت خلق عظیم
تامرې کرې وې سترگې وې زړونه
خوده پته له نظره دغافلانه

په عالم کښې دې پیدانوی نظر کرې
جوړ دې کرله ملتونو یوملت
دخدای کور کښې دې پرېښودل بتان
دسړیو جوړول دې لوی هنرو
دېرې لارې دې روان په سمه لار کره
دیتیم داوښکو قدر در سره و
انسانی حقوق دې ښخولره ور کره
عدالت دې دتقوی جزو باله
که مسجد دې جوړاوه که خندقونه
غزاگانو کښې له هرچانه صابروي
مشکلاتو کښې له هرچامس تقیم
مروي که څوک یوازې تش نسونه
دېنه لویه معجزه نشته ده بله

الفت صاحب دایمان اصلي معیار په ښو اعمالو کښې لیده نه په مظاهرو کښې او داچه "بعثت لاتمم مکارم الاخلاق" بې دې پرو
لوړو مفاهیمو کنزباله، هغه کوم اسلامي منظرچه ده ته داعجاب او الهام مصدر وهغه داچه حضرت عمر رضی الله عنه سره لدې
چه پوخ بې دروم اوفارس په فتوحاتو بوخت و، دی پخپله گوډی په شادپوزلو کورته روان اوپه تناره کښې بې ډوډی پخوله
پدې صورت بې دپخواني حدیث عملي متابعت کاوه اوپه اسلام کښې بې دسیاست او عمل بېلتون نه مانه. داسلام دغه عملي
جنبه دالفت صاحب شخصي تعامل کښې منعکسه وه او په فامیلی فضا کښې به دده اشد غضب هلته نازل وچه دفقیریه حق
کښې به بې دچانه تقصیر ولید. اودغه غریب پروري ترآخري سلگۍ پوري (قوس ۱۳۵۶) ورسره وه:

زما وصیت

نه دې پکښې ویروي نه دخلکو دېر بهیر
نه دې وي زما په قبرخان وپېگ او میر
هغه چه کري تخم اووړي خیر کثیر
رحم او کرم ته به بې وړم عذر او تقصیر
زړه کښې خوڅه و، چه ئې په دوې کر مه زهیر
که مې رڼا کرې وي دچا ذهن وضیر
ځان پسې نه غواړم خیراتونه چشمگیر
پت غونډې له خلکو چه پکښې نه وي تشهیر
هغه چه دنیا کښې وي غریب خوار وحقیر

غواړمه چه مرگ مې وي په شان دپوفقییر
نه دې راډیو کښې وي زما دمرگ اعلان
خاوروته دې وسپاري ماهغه دهقانان
نورڅه نه وړم عجز او نیاز به وړمه خدای ته
لاس کښې که څه نه و، چه نهروې ماړه کر مه
ښه به وي که لرمې داتیاره قبر رڼا کاندې
مکړی دریا دپاره ما پسې خیرات
ورکړی غریبانوته که وي زما څه مال
خدای ته دېر نزدې وي له هرچا څخه "الفته"

کوم شی چه په دې اشعارو کښې دېر اعجاب ځای دی هغه دوطن داضطراري حالت احساس او ددې حالت حتمیت دی او دا چه
دنجات لاره هم دهمدغه اضطرار په مرور کښې پرته ده: "د" کر بلا الهام "تر عنوان لاندی په بو اتبایتونو کښې چه تر ټولو اوږده
قصیده ده ددې حالت حتمیت اوداچه خطر سره مواجهه دحیات اصلي سردی بیانوي:

زلزلي او طوفانونه په جهان باندي راغلي
چه ځان نه سپاري طوفان ته او سپرېرې په طوفان

داسې دېریدبد حالونه په انسان باندي راغلي
په همداسې سخت ساعت کښې پیداشوي لوی کسان

د طوفان په سرنوح کېښود د بشرد بقاء پند
 د تدبير عزم په مخکښې طوفان کله گرزې خپله
 که هرڅومره لوی طوفان وي عمر به يې لنډه لکه ظالم وي
 د نوح عمر به يې نصيب شي چه طوفان باندې حاکم وي
 له خطر سره جنگونه حقيقت دی د حیات

اوپه رښتيا چه ددې مسلمان ملت قربانی د دنیا داعجاب مورد وگرزېدله، او مومن مسلمانان په طوفان سپاره شول
 اودافغانستان اسلامي جوهر په همدغه ابتلا کېښي تجلا وکړه. خودا چه الفت صاحب د حوادثونه مخکښې دوطن د نجات
 يواځينی لار جهاد گڼله هغه دده اسلامي بصيرت او فراست ښی: اتقوا فراسة المومن فانه ينظربنورالله:

يزيدان څومره ډېر شوي يو حسين نشته جهان کېښې
 ومنل مسلمانانو د اسلام اسان امر ونه
 نوافل ښې دي ټينگ کړي واجبات به دي هېر کړي
 داسې څواره زاره نه وه حقيقي مسلمانې
 مسلماننه! بايماننه دا غريب دين معتبر کړه
 انتقام د حسين واخله دخپل عصر له يزيده
 د جهاد درس چاوانخيست مهجور پاتې شو قران کېښې
 سرسايه ورکوي خدايه! نه د حق لار کېښې سرونه
 نور به هرڅه دي ترک کړي اورا دونه به ډېر کړي
 څه شوه چېرته لاره هغه دايمان قهرمانې
 په دين سرور کړه او دين بيا د پخوا په شان سرور کړه
 ورک د زمکې خدايان کړه الهام واخله له توحيد

د وفات څخه وروسته د الفت صاحب په کتابخانه کېښې دوه اثره نشرته اماده شوي وو يو به په نثر د «اسلام اود اسلام نقش
 د فرد او جامعه په جوړولو کېښې» چه شهيد عزيز الرحمن "الفت" رحمه الله عليه په پېښور کېښې نشر کړ، او بل "د الفت خبرې چې
 دادی اوس نشر يږي. ددی اشعار و نشر بېمورده څو کاله وځنډېد لخوا د جهاد ندا به غوږ ووتله اوس رسول کېږي. خو حقيقت دادی
 چه جهاد ته، او د قدسيت حفاظت ته يې، اوس له پخوانه لاريات احتياج محسوس دی. ځکه چه دافغانستان د اسلامي صبغې
 د تغيير دپاره بين المللي موامره له هروخت نه اوس زياته شوې اودغه موامره به د ليډر شپ طلبې اوزعامت د حرص و آرنه
 اعظمي استفاده وکړي له دې کبله نوجهاد اکبر ته هم اشد ضرورت شته چه ددې اثر اصلي مضمون هم همدادی.

پوشان نه دي نصیبونه قسمتونه
 چابانگونه دي ډک کړي په ډالرو
 کاتبانودازل کړي فرقونه
 چاپخپلو خدمتونو تاريخونه

په جهان کېښې چه مردوده باداري شوه
 دپيری، اومريدی، بازار چه سوږ شو
 روحاني رنگ کېښې راووته پيري شوه
 سياسي رنگ يې پيدا کړ ليډري شوه

په اوسنی مرحله کېښې چه دا کرښې ليکلې کېږي مجاهدين د دوو قوتونو اونورو قواوود موامراتوپه سبب له خپلواکه حقوقو چه
 دافغانستان ازادي ده موقتاً محروم شوي. خودتضحیې اوقربانی. استعداد پدې مسلمان ملت کېښې ډيرزيات دی، اودخدای په
 مرسته دافغانستان ازادي لرې نده خودصفونو وحدت يې اساسي شرط دی. کوم وحدت چه دخدائي معجزې په برکت
 دافغانستان عرفي، نژادي، لساني او اختلاطي کيان باندی حائل شو، اود اوسپنواوتیگوپه خلط کېښې به دسمنډو وظیفه
 اداکړه، اود روس دالحاد په مقابل کېښې به سدمنيع جوړ کړي. که څوک د افغانستان ترکیب ته په احترام ندې قائل (که افغان
 ملتی دی او یا ستمی) نو دافغانستان وجودي ترکیب نه به ښې انکار کړي او خاين بلل کېږي دوی دافغانستان دابدی بربادې په لاره
 قدم ږدي اودسلام نه به لاره بېله ده. ځکه دوي يوقايم اودايم ظلم ته لاره خلاصوي:

شخص که هرڅوک وي د څو ورځو حاکم وي
 خدای دې نکړي جامعه په ځان ظالمه
 دده ظلم وي څو ورځې که ظالم وي
 چه دا ظلم هم قايم وي هم دايم وي

عبدالرحمن الفت
 الرياض ۷، ۴، ۱۳۲۷

نثار تربیت پاک یگانه مجاهد خداپرست حقیقت بین وطنخواه
شاعر بزرگوار و سخن سرای بی مانند عصر ما
دوست گرامی و یار جانی من گل پاچا الفت
ای زماگرانه اوروره

چگونگی شش سرنمایم بسوگ توانش داد
کوه حرف حرف کنده پیش ترزمن فریاد
مرا مجسمه سال نه بخشد سخن گه گریم زار
کوه شش سرزود ترازمن عزا کنده دنیا
جهان شش سر برداغ تو سوگوار شده
زخامه درغم تو خون چک بدبجای م داد
توش عربودی و تو ذوق بودی و تو هنر
تونور بودی و تو صدق بودی و تو داد
تو گریه بودی و تو خونده بودی و تو عشق
تو الفبت و تو محبت تو عاطفه توداد
بگناه خشم خروش آن چوسینه جیحون
بگناه فخر فرازان چو قلعه شمشاد
قلبم بمرگ تولرز دچنانکه درسه در سرما
شکسته شاخ گللی لرز داز کشاکش باد
قسیم بشمرکه: اندر قلمرو خوش حال
بپایه تو بدنیای شمرکه مترزاد
برنج آبله پایه بان بین وای وطن
گریستی تو چو مادریم اتم اولاد
باشک بیوه بی خانم بان بی فرزند
چشمه سیلها که زمزمگان خامه ات نگشاد
بدردمرغک درخون طپیده ده مجروح
چشمه لعن ها که نم بودی بلانده صیاد
چشمه شامهای خجسته چه روزه ای سعید
کوه بت بود مرا الفبت مریدم مراد

ششبان ماه و ششبان شب و شبان و شبان
فضای خلوت یاران و صحبت آزاد
حدیث دلکشش تو در فضایی آن محفل
مسیح و ارباب دلهای مرده جان میداد
دگر ز نرسیده رگسش هلاکه و صفت خواهد کرد؟
کوه باغ نرسیده رگس ما از زمانه داد بیداد
دگر که؟ شانه زنده زلف نسفتن بقللم
دگر که؟ تازگی کنده داغ لاله رابسه واد
حدیثش شوق کوه گوید که خفت مرغ چمن
سرود باغ کوه خواند دباغش عربیداد
دگر که به بر دل مجروح مانده در مرهم
دگر که خفا طرمحزون مانمایدش
دگر که نکته سیراید لطیف تراز آب
دگر که شعر سیراید بدیع تراز بیداد
دگر که گرسیم راز ندبمش تدهن
دگر که پاک کند چشمم باز را ز عناد
تونور چشم و طمن بودی ای دریغ کوه چرخ
جفانمود و ترازیر خفاک تیغ ره نهاد
تودریبناض و سواد زمانه محفل و وظی
همیشه تابود از روز و شب بیاض و سواد
تنه را بحافظه روزگار بسپردند
کوه روزگار بسد و خوب مانماید یاد

حوت ۱۳۵۶
بغداد (خلیلی)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دالفت خبرې

دزره خبرې دالفت خبرې
دعقل او فکر د حیرت خبرې
دمجبت له حرارت نه پیدا
دوین احساس د بصیرت خبرې
دحقوق رنیا د روح نجوی لري
دعشق نغمه د معرفت خبرې
د اغلې دنیا ته د الهام له لارې
دلور او بنکلي حقیقت خبرې
دکار خبرې د "الفت" کار دی
د هروخت په کار دي دالفت خبرې

د حق رنیا

له وهم و خیاله او د عقل تصور نه بهر
له دې عالمه ماورا زمان مکان نه جلا
د حق رنیا کړي تجلی چه بې ایمان ویني
خدایه! تان شي پېژندی زمونږ قلیل علم
رانده پوهېږي چه لمر شته دی مگر لمر نه ویني
گونگ شونډې ویني چه خوځېږي خو خبره ناوري
د غسې مونږ هم درندو کڼوپه لاریوروان
بنا پېرک کله دغه لمر خپله رنیا کڼې ویني
مونږ به لاشه یوز مونږ علم اویقین به شه وي
نورو کڼې وینوهغه شه چه بې په ځان کڼې وینو
په آینه کڼې ماشومان تصویر د ځان گوري
دېر مجهولات شته چه انسان لا پېژندلي نه دي
دېر شه مو ومنل هغه وروسته غلط وختل
زمونږ مننه زمونږ رد زمونږ انکار غلط

ستامعرفت ته دبشرعقل رسبېرې کله
اهل عرفان په تضرع" ماعرفناک" واپي
دانساني فکرلباس په تاجوربېرې کله
مونږ هغه حمدکله وپلي شو چه تاته بنايي

پروردگاره!

پيدادې کره پسونه هم لېوان پروردگاره
پسونه شکرکاري چه گياه دې کره زرغونه
خپالي زرکه دې ستابي چه احسن الخالقين بې
يزيد شکرگزار دې چه فاتح دکربلا دې
شاهان دې کره سرلوپري ددولت په تخت و تاج
گوډواپي شکرخدايه! چه دوه سترگې غړومه
گونگي د حال په ژبه شکرشکر کښې داواپي
په هر حال دې راضي يولرو صبردايوب
يومياشې بل هاتي کرې ځينې لوی ځينې واره
په نس کښې دماهي ژوندي ساتلی شې انسان
دتېغ خوله دې کره بنده په مری داسمعیل
هاتي په ځمکه پرېوت ابابیل چه په هواشو
قادره! ذوالجلاله! بې فعال مايريد
چنگيز او هلاکو تا مسلط کره په دنيا
بې ستاله ارادې نه هيڅوک هيڅ نشي کولای
دښويدوخالقه! هم رحيم اوهم قهاره
لېوان دې ثناوائي چه پيدا دې کره پسونه
صياد، باز او بانسه واپي چه خيرالرازين بې
حسين کوي ډېر فخر چه سيدالشهدا دې
شاهي تاج نه دې تېښته کره ادهم لره معراج
ړوندواپي ډېره ښه ده چه نادودې نه وينمه
گونگ ښه يم چه دروغ نه وایم غيبت راته نه ښايي
قصه موهېره نه ده ديوسف او ديعقوب
لويان دې کره خوړونکي او واره ورته خواړه
چه ته بې ساتې ربه! نه غرقېرې په طوفان
په سره اور دنمرود کښې دې ساتلی دی خليل
مشکله نه ده تاته د شدادوژل په مياشو
که ستا اراده نه وای څه کولی شويزيد
مظهر وه ستا د رحم مسيحا وه که بودا
نه څوک شي ښه کېدلی اونه څوک شي بدېدلی

بلبل دې نغمه خوان گل وگلزارباندې شیدا کړې کارغه دې دبدبوی مردارخوړلوته پیدا کړې
 دشاتوپه مچيو جوړوې خواږه عسل دمارلېم په نېش کېنې لري زهر داجل
 دردونه ستاله خوادي دواگانې ستاله خوا شيطان دې پیدا کړې و آدم ته لاپخوا
 خوگ نشي پوهیدلې ستا دکړويه حکمتونو موسیٰ لاخبرنه وستا دخضريه کارونو
 قاصراومقصردی خدايه علم دبشر دغیب پردوکې پټ کله لیدلی شي نظر
 ترخو علم محدود وي په زمان اوپه مکان بعیدبه وي امکان نه پیژندل دلامکان

خير البشره!

رحمة للعلمين خير البشره! دکامل انسانيت اصلي مظهره
 ته چې نه وي په جهان کېنې رينا نه وه د ادراک اوشعور سترگې بينانه وه
 تاکړه ورکه هغه توره ترېمې چې نه لمرشوه ورکولی نه سپوږمې
 سپریتوب ورساوه تاترمعراجنه فرعونان دې کړه راکوزله تخت و تاجه
 فقيران او حقيران دې عزيزان کړه سرکشان دې پخپل ځان پورې حيران کړه
 انساني کرامت تاراوړ انسان ته بشري وروري دې راوړله جهان ته
 په عالم کېنې دې پیدانوی نظر کړې چه قادردې په لیدود خبروشرکړې
 جوړدې کړله ملتونو پوملت دتوحید د کلمې په برکت
 دخدای کور کېنې دې پرېنښودل بتان مشرکان دې کړه دپوخدای بندگان
 دسړيو جوړول دې لوی هنرو که نه! یونوم دبو جهل او عمرو
 دېرې لارې دې روان په سمه لار کړه ناپوهان دې پوه په حق دموراو پلار کړه
 دیتیم داوښکوقدر درسه و دپېرزونظر دې تل په بېچاره و

انساني حقوق دې بنځولره ورکړه
 عدالت دې د تقوا جزء وبالسه
 که مسجد دې جوړاوه که خندقونه
 غزاگانو کښې له هرچانه صابروي
 مشکلاتو کښې له هرچامسستقيم
 مروي که څوک پوازي تش نسونه
 موالی دې کړه سرلوړی په ایمان
 زید غلام وپه قریشودې افسرکړ
 په هغه لښکر دې کړلوقوامانندان
 نه پیدا په اسامه کښې شوغرور
 ابوبکر خلیفه دخپل زمان
 دپنه لویه معجزه نشته ده بله
 تابدل کړه معیارونه هدفونسه
 دیرو خلکو ته بڼېلی تاغناده
 دادنیواوه ستا اصحابوته حقیره
 تادواکړه دبشزراره دردونه
 پوه دې کړلوی په خوړلو دخپل قهر
 قهرمونږ خوري که بې مونږ نشو خوړلی
 احسان نشي کړی چې قهرپرې غالب وي
 تاصاحب کړمسلمان دښه تهذیب
 جوړدې نکړ له مسلمه تش عابد
 څوک دې نکړه استعمال لکه دواب

دعزت ټیکري دې کونیدوته په سرکړه
 مساوات دې په عمل کښې وپاله
 کړه دې نوروسره سم مشکل کارونه
 په جهادکښې به شخصاًخپله حاضروي
 خدای درکړی لوی دولت خلق عظیم
 تا مړې کړې وېې سترگې وړي زرونه
 دخپل کورسړی دې وپاله سلمان
 دده ځوی دې اسامه لامعتبرکړ
 چې عمر او ابوبکرې وسپاپان
 نه اخلاص کښې د عمر راغی قصور
 په جلب داسامه کښې شوروان
 خوده پته له نظره دغافلسه
 لوړدې کړه له ټیټې سطحې نظرونه
 لوی بخشش دې له غنا نه استغناده
 پادشاهي به څارېده ستاله فقیره
 وردې کړه دخبراحسان عفوی درسونه
 په ظاهره کښې که تریخ دی لکه زهر
 عفوه هغه کړې چې قهرشي زغملی
 قهرجن سړی دځان کله صاحب وي
 مؤدب دې کړپه احسن التادیب
 ورنه جوړدې کړقاید او مجاهد
 پیروان دې خپل بللي دي اصحاب

له صاحب نه بڼه خطاب نشته هرگوره
 راشه! پيرمريد ددې زماني گوره
 مسلمان اوس د پيرانو بندگي كړي
 لا ټونيم ځانته نسبت د پير د سپي كړي
 د پير افسوس دى نن په حال د مسلمان
 څومره ټيټه مرتبه شوه دايمان
 چېرته هغه مسلمان او چېرته دا
 چې يزي د پې شوا امام او مقتدا

رحمة للعلمين

رب العلمين دې رحمة للعلمين گڼي
 د پر خلك دې وايستل تبارونه درنالورته
 ته په مومنانو مهربانه له هر چانه وي
 ستا خلق عظيم خوپه قران كښې خداى ستا يلى دى
 د پردې له دوزخه گرزولي د جنت لورته
 تامسلم په بعث بعد الموت باندې مومن كړلو
 غيب ته دې نظر متوجه د مومنانو كړ
 دې دنيا نه بڼه بله دنيا ځان ته مومن لري
 بار د دنيا هر څومره كه سپك وي څه پروا لري
 نلري ثاني چې دې خاتم النبیین گڼي
 ستا لاس كښې رڼا مسلمانان نور اليقين گڼي
 ځكه دې رؤف رحيم ارحم الراحمين گڼي
 نور خلك لاشه چې مشركان دې هم امين گڼي
 بڼا پي در سره چه دې شفيع المذنبين گڼي
 نه مري مومنان آب حیات د اسلام دين گڼي
 ځكه حيواني نظر سطحی او ظاهريين گڼي
 هلته مومن هر څه لري كله ځان مسكين گڼي
 تله د عمل پې كه درنه وي ځان سنگين گڼي

ستامينه مې بس ده چه له ځان سره پې خداى ته وړم

ستا رضا "الفت" رضا د رب العلمين گڼي

د حج الهام

مختلف او مخالف بيل بيل قومونه
له قومي لباسه هرسړې بهرشي
كلتوري اختلاف لارشي له نظره
نه چلتار د چاپه سر نه عمامه وي
توروسپين عرب عجم سره يوشان شي
خي طواف ته ټول په گډه دخداى كورته
گډه سعيه كوي هغه او كه داوي
دهرچاځاى شي مقام د ابراهيم
په يوه ژبه هريووايي لبيك
واړه واېيي لاله الله
واړه يوپه كلمه دي د توحيد
هدف يود مسلمانينو د جهان دى
په رښتيا چه يوامت او يو ملت دى
ټول ولاړيوې قبلې يوه محبوب ته
يو جهت دى څلورواړه جهتوننه
د شرقي او د غربي قبله پوه ده
نه شقاق شته نه نفاق نه اختلاف
لار فست لافسوق لاجدال
هيڅوك نه دي بي احرامه ټول محرم
ډير لوى درس دى د اسلام حج او عمره

چې ترې د حج د پاره احرامونه
دهرچاپه تن يولنگ او يو خادر شي
شاهي تاج شاهي خولى لوبړي له سره
دافغان عرب او ترك يوه جامه وي
دواحد ملت مفهوم ډېرښه عيان شي
بپاڼه گډه شي روان د صفالورته
په يوه لاره روان شاه وگداوي
د هرځاى مسلمانان پكښې ساهيم
هريوبل ته واېي السلام عليك
واړه بولي محمد رسول الله
په وحدت كښې بي نه شك شته نه ترديد
چې په كانو بي هرڅوك ولي شيطان دى
محمد او ابراهيم ته بي بيعت دى
كه بي مخ وي شرق و غرب شمال جنوب ته
په هر لوري يوشى وينې نظرونه
پتنگان له هرې خوا پوه پوه ده
معصوم دى دنراوښځى اختلاف
د حاجي او حاجيې دى وصف الحال
مخ دى لوڅ ځكه چې نشته نا محرم
كه شعور فكر و نظروي چاسره

دزړه سترگې غړوه باب السلام ته	سم شعور پيدا كړه مشعر الحرام ته
دخليـل او محمد خيرا لانام	زمزم راز د يو مشرب دى د اسلام
په سواد د معرفت دخداى د كور	په حجر الاسود ډډه د سترگو تور
كړي دې كاني ته سر تپت په التماس	خاوندان د جواهر او الماس
مال بنندل نفس خوارول مسلماني ده	خاتمـه د حج ايتار او قرباني ده
په ظاهر نظر مروه منى مه كوره	صـفار مزد شـعـا يـرودى هر كـوره
كان امناد دې مقام احسان دى	هـلـتـه هر ژوى له زيانه په امان دى
معرفت د عرفات اصلى منظور دى	حـركـت سـعـيـه د حج صحيح دستور دى
د اسلام تعليم دى دانه تش سلام	لا ضرر لا اضـر رافى الاسـلام
دي دور لوالهامونه حسـنات	حـاـجـي مه وړه جـاى نماز تسبې سوغات
په رښتيا دې بيت الله نه څه وپوره	پس له حجه دې كه بڼه شوه كړه او وړه

دزړه مضمون

پس له ډېرو زړه چاودنو درنگين شعر مضمون شي	اند بڼې مې چه په زړه كښې لكه لال په جگر خون شي
د شاعر زړگى چې شين شي دادب گلان زرغون شي	زړه ته نورڅه پاتې نه دي ټول په شعراوبه شوي
دغوتې دزړه مضمون خودلوستوپه زړه چاودون شي	هنر غواړي زړه چاودنه او دزړه په وينو پيايي
دا شعراو بحرگوره سترگوروته جيحون شي	طوفانونه دي پټ شوي د قلم هره قطره كښې
دادنن ورځې شاعر به پس له مرگه افلاطون شي	شخصيت وروړولو ټبري خلک ډېر وروسته پوهېږي

د کربلا الهام

کله کله توره شپه کښې فضا ډېره ظلماني شي
تورې ورېخې راخپرې شي پکې ورک شي اسمانونه
سپلا بونه راروان شي سراومال وي په خطر کښې
سياسي فضاشي خپره تندريزه اومهيبه
ابوالهول يزید پيداشي چه دخلکو باسي زړونه
هبتونه دهشتونه مسلط وي په هرچا
هره خواوي تورتمونه عقل فکروي حيران
نشاط نه وي په حیات کښې دخنډا قحطي گراني وي
مايوسي پريشاني وي خوښي نه وي په عالم کښې
دغضب حکمراني وي خوله خندا ته نه جوړېږي
هيڅوک هيڅ نشي ویلی جرئت سلب شي له هرچانه
داسې ډېرېدېد حالونه په انسان باندې راغلي
په همداسې سخت ساعت کښې پيداشوي لوی کسان
دطوفان په سرنوح کېښود د بشردبقا پند
که هرڅومره لوی طوفان وي عمرې لنډلکه ظالم وي
خاوندان د ارادوتل په جرئت مومي نجات
نمروان سوزوي اورکښې که د عصرا ابراهيم
که يزید په کربلا کښې ظلم کړی له حده تېر
يزید نوم داستبداددی دسمبول په حيث جهان ته
ظالمان دیوه کوردي که عرب وي که عجم
یوظالم دی چې په یونوم اوپه بل نوم مسمی شي

بحراني مهيب حالت وي هوا ډېره طوفاني شي
آبتونه راوړېږي خطرناک شي بارانونه
اضطراب وحشت اوډاروي زړه کښې سترگوکې په سرکښې
ډارحاکم فکر محکوم وي ژوند بېخونده بدنصیبه
ورسره په کربلا کښې یوبلا مصیبتونه
هرسړی وي وارخطا چه مهيبه وي بلا
چاره ورکه وي هرچاته بېچاره ښکاره شي ځان
عذابونه عتابونه فشارونه مجاني وي
بلبلان باغ کښې کړېږي وي اورونه په شبنم کښې
هرساعت بې قیامت وي هرپوزره کښې پت ژرېږي
جهان هرچا باندې تنگ شي له هرلوري هرې خوانه
زلزلې او طوفانونه په جهان باندې راغلي
چه ځان نه سپاري طوفان ته اوسپرېږي په طوفان
د تدبير عزم په مخکښې طوفان کله گرزې خنډ
دنوح عمرې نصیب شي چه طوفان باندې حاکم وي
له خطر سره جنگونه حقیقت دی دحیات
حق پالونکو ته نه ښايي چه باطل ته شي تسلیم
شهامت به دحسین څوک ترقیامت نه نکړي هېر
حسین ډېراعلی مثال دی دایمان اهل ایمان ته
وي ابولولو که شمکه رحمن ابن ملجم
سکندر وي بیا چنگېزشي بیاتیموریا تیلاشي

په یزید باندې ورېږي تر قیامتته نفرتونه
 د حسین په غم کېنې ژاړې جهانونه عالمونه
 که جابر چنگیز هر خومره په قدرت دی مشهور شوی
 خویاهم جلال الدین ته په ستاینه مجبور شوی
 هلاکوي دگني هر شوک چه قاصد و د هلاک
 د دجلې رود ظالمانو د انسان په وینو سور کړي
 هغه شوک وچه بې جوړې د سرونو منارې کړې
 چادي سوي په اورونو بشري تمدنونه
 چا وژلي دي فکرونه چا تباها کړه هنرونه
 شوک د قهر قهرمان وپه بامیانو څه تېر شوي
 غلغه کېنې چه څه شوي د جهان نه دي هېر شوي
 څنگه راغی څنگه لاړه له جهانته سکندر
 څه بې وکړه دلته هلته ورشه وپوښته څېر
 عجبیه غوندي جهان دی عجیبه بې دي کارونه
 سقراط فخر دیونان و دیونان قدرت محکوم کړي
 اصلي کور د فلسفوشو فیلسوف لره زندان
 په فرمان دروم مسیح دی په سولۍ خېژول شوی
 دغه راز کارونه اوس هم په بل رنگ اوبل عنوان شته
 په دې زمکه نه مړېږي ددې عصر ناپليون
 سل چنگېزه دي پټ شوي دا توم هره ذره کېنې
 وړانولوته جوړېږي د دنیا عمارتونه
 استعمار کله ور کېږي جامه شکل بې بدلېږي
 په دې څه که د ظالم نوم اېښی پلاروي رحيم خان
 حقیقت خونه بدلېږي که ظلمت و بولونور
 له تیاروسره رڼاوي همېشه لاس وگرېوان
 ظالمان په ایماندارونشي کړي حکمراني

غرقیدونکی دی غرقیږي که فرعون دی که قارون
 دنمرودا مرته غاړه نه ده ایښی ابراهیم
 اسلام نه مني هیڅکله دیزید متابعت
 محمد او مومنانو کول ځکه جهادونه
 د اسلام روح دی جهاد، ناروا سره عناد
 هغه کله مسلمان دی چه خرکېږي د دجال
 چاچه یو قدرت منلی په جهان کښې د الله
 مومن کله شي منلی یو مطلق آمریت
 مکلف په مشوره دی اولوالامرد اسلام
 په هغو تل مسلط وي ظلم جبر قهر زجر
 حقیقي مسلمان نه دی دا ایمان څه ایمان نه دی
 اسلام نردی اونرتوب دی شهامت زورتوب دی
 په یوازی ژباړاندی حسین کله خوشحالیږي
 یزیدان څومره ډېرشوي یوحسین نشته جهان کښې
 ومنل مسلمانانو د اسلام اسان امرونه
 نوافل ئې دي ټینگ کړي واجبات بې دي هېرکړي
 داسې خواره زاره نه وه حقیقي مسلماني
 مسلمانان! با ایمان دا غریب دین معتبرکړه
 انتقام د حسین واخله دخپل عصر له یزیده
 حسین تو بې کړې وینې ته پرې اوښکې تویوي
 راشه! بس کړه ژباړگاني ظالمان وژروه
 دهغه سر، سرلوري ده د دنیا چت نه اوچته

چه پیداشي په ولس کښې یوموسی اوبل هارون
 د فرعون قدرت ته کله تابع شوېدی کلیم
 حسین سرشي ورکولی نه لاسونه دیعت
 چه دخدای په لاره سم کړي دابې لارې قدر تونه
 حمایت د مظلومانو، ورکول د هرفساد
 وظیفه د مسلمان ده له دجال سره جدال
 اصلي کار بې دی جهان کښې جهاد فی سبیل الله
 اولوالامرد اسلام دی مقید په شریعت
 بی نیازه مشورې نه کله وڅیړالاتام
 چه په ظلم کوي صبر اوله خدایه غواړي اجر
 چه حسین غوندي یزید ته ټینگ ولاړ په میدان نه دی
 نه ژرانه انګولاده نه د ظلم مرئیتوب دی
 پیروی د حسین وکړه که حسین دې ډېر خونېږي
 د جهاد درس چاوانخیست مهجور پاتې شو قرآن کښې
 سرسایه ورکوي خدایه! نه د حق لار کښې سروته
 نور بې هرڅه دي ترک کړي او رادونه بې ډېرکړي
 څه شوه چېرته لاره هغه دایمان قهرماني
 په دین سرورکړه او دین بیا د پخوا په شان سرورکړه
 ورک د زمکې خدایان کړه الهام واخله له توحیده
 ځای د وینو او ښکونو څه یې وکړه څه کوي؟
 حسین ظلم قبول نکړ ترې مظلوم مه جوړه وه
 چه په مرگ ئې ځان خلاص کړی د ذلیل ژوند له ذلته

په حسين باندې مه ژاړه په هغه مظلوم وژاړه
 د ژړاد او ويلادي د کوفې مسلمانان
 دمسلم په حال به ژاړو څنگه وڅنگه شو خدايه
 ديزيد فرمان مني اونه مني دخداي قرآن
 مدينه کښې خونريزي کړي په مکه وري يرغلوته
 قرآن منع مسلمان کړ دکفارو له کنځلو
 ژاړه ژاړه مسلمانان دمسلم په داسې حال
 دعمر ونيوته تړې چه وه فتنة الکبرى
 په وېښته دمحمد ئي ورکول چه خپل سرونه
 څومره فرق څومره ژر راغی مسلمانان ستا په حال کښې
 نن اسلام خدايرو شرمېږي په عمل دمسلانان
 سياست اسلامي نه وي که اسلام وي سياسي
 دقسم دپاره ساتي قرآن کور کښې قرآن خور
 په ژوندېڅ کار ترېنه تاخلي خويه سقاط کښې وېشل کيږي
 دادخداي کتاب چه بې راژوندي مسلمانان
 داسلام ديوه چه مړه شي دزيارت ديوه بليږي
 په ژوندي حسين څه وشوه؟ دمزار قدرېي گوره
 چه ظالم ته تيتوي سرمظالموته ږدي غاړه
 جلادان داهل بيتوديزيدخاص بنندگان
 دېوم سوري ته پناه وړي ښه يې بولي له همایه
 داسلام منبرته وخوت خجالت دمسلانان
 دعلي اوامانوکنځل ځای شوه منبرونه
 خطيبان يزیدمجبور کړه علي ته په پوچ ويلو
 دصديق، عمر مقام کړيزيدانوجه پايمال
 کربلا کښې شوه هرگوره لکه طامة الكبرى
 دحسين سر وړي يزیدته نن دهغو اولادونه
 چه هېڅکله گرزېده نه دچا فکر دچا خيال کښې
 په تش نوم باندې مومنه! داسې کله وایمان
 سياست ددين خدمت کښې سياست دی اسلامي
 اديرو کښې لوستل کېږي قبرباندي دسودخور
 درنگ ساعت ته چه مړ کېږي نويسين پرې لوستل کېږي
 جنازوسره پې وړي اوس، هديروته بډايان
 دېي روحه اسلام قدر ځکه ورځ په ورځ زياتېږي
 په همدغه ځای "الفتنه" داخبره پرېږده نوره

سترگه دسبایمه

نه یمه خبرچې څه وایم اوچاته وایمه
غواړم هغه څه چې هېڅ اثر یې لاپیدانه دی
ټول راته ویده بنکاري یونیم چیرته ویښ وینمه
ډېر فکر کوم د زړه په وینوڅه لیکم درته
ډېر رازونه پټ زما ساده غونډې انشاء کښې دي
پټ په فصاحت په بلاغت په صراحت کښې یم
اوبښکې مې له سترگورا بهېږي په خندا کښې تل
تورې تردمۍ نه تکه سپینه معنا باسمه
خوار غریب ماشوم یم هیچانه یم پېژندلی لا
مادشعرتور وکښې د ژوند اوبه موندلې دي
نه دخان نوکر یم نه مرید دکوم صاحب یمه
لوړځای راته ښه نه دی له لوړې هوا تېتمه

زړه کښې مې څه دي ورسره زه هم ناشنایمه
نه بې پېژنمه دمجهول په تمنایمه
داسې معلومیږي چه زه سترگه دسبایمه
مه کوه گمان چې تش په ژبه زه گویایمه
گوره په یوه معنا کې بیا بله معنایمه
رمز یم اشاره یم کنایه یم معمایمه
ژاړم په خندا کې که ژړا کې په خندا یمه
ځکه تور و زلفواوسپین مخ باندي شیدا یمه
هیڅوک نه پوهېږي چه فرعون لره موسی یمه
کله مری اشعار زما د شعر مسیحایمه
یم وکیل دخلکو شاعر هم په دې معنایمه
لویه ننگر هاره! زه ژوندی ستاپه هوایمه

قهرمانه پېغله

په بنایست کښې درخانۍ سره وه سیاله
ښکلیتوب بې نارینتوب کښې و پټ شوی
قهرمانه دمیوند پېغله ملاله
څوک بې هیڅ نشو خبرله خط وخاله

د جلال قصې ېې هر چېرته کېدلې
چاپې لري پلونکړله جماله
گلالي پېغله وينا چې وي نقاده
مبارزه مجاهده زمرياله
دېنکلاشهي وي پتیه شهامت کېنې
زمری جوړشي دغزلې له غزاله
خوک ېې نه ويني بنايست شجاعت ويني
که هرخووي په بنايست کېنې بېمثاله
ددرخودعشق سندرې ترې مه غواړه
د "الفت" طبع هرگوره ده ملاله

پير

که حرام خوري که روژه خوري که ریاکري
مه وايه! چې پيرگناه کري يا خطاکري
اسلام ځي مگرپيري نه ځي له پيره
که هرخودنيا ته مخه دين ته شا کري
عقيده دچاپه پيرنه خرابېري
که خراب خراب کارونه برملا کري
خلک به واپي تلاوت او تهجدکا
توله شپه که فاحشوسره سباکري
له نیکونونه نمسوته پاتې کېري
ددرگاه له سپي سره پيري وفاکري

ملي حماسه

پخوا به په وطن خلکو سروونه ورکول
سرتېرو ته يې زړونوکېنې ځايونه ورکول
مېرانه سررېښندنه وه هنردافغانانو
بې ننگوته به هرچاپېغورونه ورکول
دننگ غيرت خبروبه پيدا کړه طوفانونه
سروسرو جذبوته يې تاوونه ورکول
ملي حماسه نه وه بې اثره بې تاثيره
مومن ته دخداي نوم اسم اعظم وپه رېښتيا
يوالله اکبر څه جرئتونه ورکول
مرگ نه وافتخارودحق لارکېنې شهادت
شهيدته بنايسته حورو دک جامونه ورکول
نن هغه قوت څه شو چېرته لاره څنگه لاره
فرنگ ته يې چه بيا بيا شکستونه ورکول
اوس مونږکې بدلون راغی او حالاتوکړو بدل مونږ
حالاتوته به مونږچې بدلونونه ورکول

مضمون دازادی، زموڼر په سر وینورنگین و زموڼر وینو تاریخ ته عنوانونه ورکول
 په تورو، نه په تورو موندلیم نوروته ورکړې بې زړوته مودخان په شانې زړونه ورکول
 موندلیمه وخت مات کړې استعمار د پرنګیانو چې نورو په دوه لاسو خراجونه ورکول
 راځی! چې خلک جوړ کړو خلک به جوړ کاندې کارونه په کارنه دي ناجوړو ته کارونه ورکول
 څه خلکو کې پیدا کړی چه پخپله څه پیدا کړي ترڅو خوارو غریب ته خیراتونه ورکول
 اساس د ترقی او د پرمهم اصل بې بوله اشخاصوته اصلي شخصیتونه ورکول

وطنه

وطنه! بڼه دې آب وهواده څومره دې زیاته طبیعي بڼکلا ده
 لمردې اسمان کې څه بڼه ځلېږي د یوې دستورودش پې بلېږي
 بهېږي هر لور مست مست سیندونه په غورځنگونو دې ابشارونه
 وړمې دگل وڅپې څپې دې بلبلان مست دي مستې نغمې دې
 ځولې دې ډکه له نعمتونو سینه دې ډکه ده له گنجونو
 مېوې دې څومره خوږې خوږې دې په شنو باغو کې مې مېزې دې
 خاوره دې ډېره ده حاصلخېزه نه ده لوېدلې له زور او خیزه
 غروته دې گورم رمې رمې دې کروندې وینم غلې غلې دې
 هرڅه دې بڼه دي خوبده داده کورکې دې غله دي هرڅه کېنې غلا ده
 ته ډېر غني بې موندلې فقیران یو ستادومره شتوکې ولې خواران یو
 که ته زموڼر بې اوموندلې ستایو ولې بې برخې او بېنوا یو
 هرڅه په لاس کېنې د یوڅو تنو دېدا یانو د غلو رهنو
 موندلې په خوارو په زحمتو کې څو صاحبان دي مست په نشو کې
 ورتنه غږېږي تل سرودونه دوی دي او بڼکلي تل وصالونه
 نورڅه نه کاندې بې عیش ونوشه کله بېهوشه کله مدهوشه

که دی ناولی دی نازولی هر شه چه کاندی خودی بناغلی
 مونر به ترشو یوتحت الثری کی خونازولی پیه ثریا کی
 ترخوبه مونر خوری هغه خوتنه چی پیه دردنخوری دتاوطنه
 ترخوبه مونر یوپه هیخ راضی دحق غاصب به گنوقاضی
 یوبه بی آبه هم بی خورو ستری خدمت کنبی دخومرو
 راحی! ملگروتینگ عدالت کرو وضع بدله بدل حالت کرو
 هیخ شعی ورنکروچاته بیکاره ژوندون روان کرو پیه نوی لاره
 دیوه همته بل ته ورنکرو یوانسان بل ته لکه خرنکرو
 شخصیت ورکروخوار او حقیر ته دوی پیدا کرو نادار فقیر ته
 انسان ازاد کرو بدل له قیده دظالمانول له مکرو کیده
 آزادی ورکروفکراوخیال ته نه باداری ته جاه وجلال ته
 راحی! چی حق دانسان ادا کرو نه پی غلام کرو نه پی آغا کرو
 نه پی گدا کرو بل ته محتاج نه پی ظالم کرو او نه مظلوم
 دومره پی مور کرو چی روغ و جوړوی نه چی پیه دیروخوړوناجوړوی
 دیرزیات مریبت دی ژوندون ته زهر دیره غناده دگناه مه ر
 بدای پی خه ده جوع البقردی حرص دغناخواصلی سقردی
 غنا فاحشه ده فاحشه عفت وژونکی شهوت پیشه
 بندیز پیه کاردی پیه غناباندی نه دفکرونو پیه دنیاباندی
 هیخوک دی نه وی دلته قارون وی دی پیه فکراصلی انسان دی
 که لاس پنبی وی په خنخرو کی فکردی نه وی پیه زولنو کی

چاچمه وژلسي آزادفکرونه — جهان پري واپي اوس لعنتونه
 دسقراط مرگ دی پيغورجهان ته — فکروژونکو دزوريونان ته
 مسيح وژلی دروم قدرت دی — قدرت ته سومره لوی خجالت دی
 دبنم — د فکرهرا بوجه — زندان د فکر د خلکو بجه —
 د پروپوهانو ورکړه سرونه — چې ازادکاندي اسيرفکرونه

گل پرسته

تاته وایم تاته وایم گل پرسته — دنارنج د گل په مست بوی باندي مسته
 داهوا اوفضا چاکړه معطره — چاداخواوره له عنبروکړه بهتره
 چاسمسورکړه دغه سره اوشنه باغونه — چاکړه جوړدرته دنياکي جنتونه
 ځان خبرکړه چې دچاپه کاراوزيار — سينگار شـو پـده وادي دننگرهـار
 گوره! څه جوړشوه دکار له برکته — دانسان دکاراوزيار له مشـقـته
 دلته هلته چې هرڅه کي بنځي ځان — بل شـی نه دی کاراوزيار دی دانسان
 دابنایسته گلان چې وينې په باغو کي — څه چې اورې دبلبلوپه نغمو کي
 ددهقان اودباغوان دلاس اثر دی — گل پرست بلبل له حاله څه خبر دی
 داسرخي چې په دې سروگلوکي وينې — فکروکړه دي دچاداځيگرويني
 که عرق دگل عطار پلوري په تا — دي خولـي دکاريکونه دبل چا
 راشی! ونمانځو دگل په ځای ماليار — دکار خلک کارپکوستايي اوکار
 دماليار قدر که نه وي تش دگل وي — فرق به څه دبنیادم اودبلبل وي

لږڅه پوه شه! دچاسيوري لاندې ژوند کړې
 چاداگلوپه ورموباندي خورسندکړې

تلوسه

بیاناخاپه زړه ته راغله تلوسه دشعرویلو
ذوق وشوق، میل ورغبت بیازړه ته هره شپبه وائی
چې مې چتې نیوې نشو، نه په مندو یوچرگوړی
پس له ډېرې دلسردۍ نه تقاضاده پیدا شوې
په رنخور اضعیف زړه کې بیا جذبې شوه رااوچته
بیامستي ده راروانه دخراب زړگي کاله ته
دهوس کوردې ودان وي چې ساړه زړونه تاوده کا
عقله ته اوس ځان راټول کړه چې په زړه کې ځای پیدا شي
دزړه کورکي چې دعقل دروند اوغلی بوډا ناست وي
غوغا خپز زړگی په کار دی شاعرانو ته هرگوره
داریاکه دسباوي که دچرگ اذان رښتیاوي
مروزر زړگی مې غواړي بیاله ژونده سره جوړه
هنکامه دژوندانه دې خدای هیڅکله غلې نکړي
بې غوغا نه وي ټولنه مه وپرېره له شورونو
کینه نه ساتم په زړه کې څه چې وي هغه به وایم

دبنايسست انځورولو د معناسیـنگارولو
دگلزار لور ته دتللو، په یوچا، د زړه بایللو
اوس مې خیال په زړه کې گزري د عنقاد رانیولو
سـرولمبوته دلو پـدلو دبتانو ماتولو
دجرئت پیـدا کولو د بېرغ اوچتولو
لکه وړانو کنډوالو ته ماشومان په غلېدلو
داسـروانو و هیلو د یو په لگولو
دهـوس ننوتلو د امید د غځېدلو
ماشومان د هوسونو رغبت نه کادورتللو
د سکوت طلسم مات کړه د شپیلۍ په غږولو
دغه وخت دی د جذباتو واحساس د وینبولو
دوطن دعشق اومینې دغوغا په جوړولو
د جذباتو په وژلو او د ژبو په تړلو
فسادونه ولاړېرې له ډک زړوپه غلو
خدای دې نه کاڅوک خوابدی په رښتیا رښتیا ویلو

مړي ژوندي

ډېر ژوندي دې شي هغه مړي نه ځار
چې په مړگ بې شي ډېر خلک ناقرار
معنوي ژوند بې له خضرنه کم نه دی
چې په چانسانیت کړي افتخار

مړهغه دی چه ژوندی په مړه حساب وي
 نه مري هغه چه ژوندی بې وي یادگار
 ډیر ژوندي مړه دي او ډیر مړي ژوندي دي
 مړه وي هیر ژوندي په یادوي دروزگار
 هرافغان ته الفت دومره پوهه غواړي
 چه د مرگ وژوند تشخیص ته ده په کار

دمور مینه

خوچه زمکه، اسمان او دنیا شته
 دمور زړه کبني دمینه ریناشته
 که هیچاسره هیڅ خای کبني نه وي
 مور سره محبت بی ریناشته
 دمور مینه دمینو مور بولنه
 که دې مینه په خور یا لاشته
 دلیلی محبت کبني هر گوره
 دمور مینه دمینی تر شاشته
 ټول عالم بې که بدگني موري
 په اولاد پېرزو پنه د تاشته
 ستاپه مینه کبني نقص نه پېنېږي
 تاسره سرمایه د بقاشته
 تاته وي لکه تور دوه سترگو
 که دې غېږه کبني اولاد نابیناشته
 ژوندون تار ا بټلی دی موري
 له ژوندونه نورڅه شی اعلی شته
 ما اول دي وتاته ژړلي
 بل خای کله د چا د ژړاشته
 جنت ستا قدم لاندې دی موري
 تردې لوړ مقام کله د چاشته

که زما په سروي داستاسیوری
 نه حاجت دطوبی یا هاشته

مورې!

مورې چه خدای له تا پیدا کړمه
 گران بې له هر چانه په تا کړمه
 له خپله ځانه لا خبر نه ومه
 چه تاله ځان سره اشنا کړمه

په مينه مينه به دې ماته كتل
 په ژبه پوه نه وم په مينه پوه شوم
 وروړودې راوسستم خبروباندې
 پاك به دې كړمه چه خيړن به شوم
 خوب به دې نه وترسحره پورې
 كه وطن چاڼ كړمه په مينه پسې
 بې ريا خاصه پاكه مينه به ستا
 دمحببت غېر كېنې دې وروزلم
 اشنادې كړم له خوشحاليوسره
 كه وايم ستا غېر كېنې جنت وزما
 جنت خوتيت ستاله قدم لاندې دى
 رب مې دى خداى اومرېي مې ته بې
 ودرولم تا پخپلوپېنځو
 خومره وړوكى ومه لوى دې كړم
 دورولوى په رابطه باندي تا
 درس ته لېرم تا په شه زاريو
 چه زلمى شومه هم دې پرې نېنودم
 تاسې كړى يم كه گرانې مورې
 ستا احسانونه بې حساب به دي

نوروته لوى تاته وړوكى ښه يم
 خان به وړوكى درته بيا كړمه

قدر او مقدار

دچا فخر دسیسی، زرکې په بنکار
دوړو کي کاروړو کي دلوی لوی
د عقاب پرواز ته گوره چرگ ته گوره
چاسره نقشه وړه چاسره لویه
خوک سینگار کوي خوک کار کوي خوک لوبې
عادي خلک به کوي عادي کارونه
د تاریخ جبر کوي لوی لوی حکمونه
ډېره لویه غېږپه کارده مستقبل ته
زړونه داسې گواهي لي چه هر گوره
لوی بدلون دی راروان په دغه لوري
ډېرڅه وړي ډېرڅه راوړي انقلابونه
ولسي نظام هرڅه خلکو ته سپاري
مساوات نشي راتلی خوچه هیوادنه
عدالت که راځي ظلم به ضرور ځي
چه نظام ولس خورنه وي ولس پال وي
که بیو د استبداد را باسي زړونه
چه پیداشي اطمینان خوښي په زړو کښې
بدبيني بدگماني غلط فهمي

د بل فخر په وژلو د بنامار
د هر چا قدر د خپل کار په مقدار
چرچرک چیرته او چیرته موسیقار
یوبه خونه جوړوي بل به لوی بنار
ملتوننه جوړوي ملي معمار
نوابغ لري په کار کښې ابتکار
څه راوړي جریده کې دروزگار
لوی جریان کښې بې چې بنکاري څه آثار
نوي نوي څه راوړي لیل ونهار
وڅاری دشو پړاو وړو لویه لار
نه پرېږدي یوسری خورداو بل خروار
هم دکار مسئولیت هم اقتدار
بیاداري آغائي کېه نکړي بار
واقعي دموکراسي غواري دا کار
نه وي څو تنه ډېر چاغ نور خواروزار
جمهوري نظام له زړونو باسي ډار
نیسي ځای دخلکو زړونو کښې سرکار
نه وي خلکو کښې چه خلک وي امېدوار

ژوندي کېږي امېدوننه اسرې هيلې په افسون دمحبت په ښه کردار
 علاقه نظر هغسې نه جلبېږي لکه څوک چه جلبوي علاقدار
 نه په چل باندي کېدی کیدی شي نه په جبر څه چه کاندي شخصیت ديوکاردار
 زړه چه ښه شي په ښه زړه بياهرڅه کېږي هغه کېږي چې نه کېږي په اجبار

صاحب

خپل تورمخ نه ويني خودبين نه دی خپل بدلېدی نشي بدبين نه دی
 که حق هرڅومره وي ظاهراوباهر ورته نه گوري ظاهرين نه دی
 دعدالت تلې ته گوري کله دچاپه شانې پله بين نه دی
 هغه دې مخې لره نه ورځي هيڅ چه ډېر پېمخې ماه جبين نه دی
 ورته مه وايه! دنيا زموږ بدحال صاحب نازبين دی نيازبين نه دی

سپک نظر

درانه پېتې په مایه اوبنانوبارو یوپه بل پورې تړلی لوی کتارو
 غرغړې وې بادېده له خولې زگونه غرمېده اوبنان له څرمې ډېر په قارو
 یولوریل لوربه پې غاړې غړولې سم په لاره باندي نه تله ناقرارو
 دکتارمخکې ساروان و په خره سور اوپه خره پسې مربوط داوین مهارو
 مشکل نه وتحمل ددرنو پېتو لوی مشکل په یوه خره پسې رفتارو

داډلت د اوښ همت نشوزغملی
 اوښ ویل مادانسان بارونه وړي
 سرکشي مې کړې نه ده له انسانه
 په هر لوري وورپسې يم روان شوی
 مگر خره پسې دځان ترل نه غواړم
 انسان څه چه اوښ پې هم تحمل نه کا
 ورسره ځکه احساس دننگ و عارو
 په دې کار کښې کړې ما کله انکارو
 زما مدارمې که ناپوه او که هوښیارو
 که په لاس کښې د ماشوم زما مهارو
 ماته دومره سپک نظر کله په کارو
 سپک نظر گوره له هر باره دروندبارو

مساوات

منظومه ترجمه

حیوانات د غرو- رغواو د ځنگلونو
 وپلې مونږ به ترڅو گرزو بې نظامه
 دوی به جوړ کاندې قانون زمونږ دپاره
 د ځنگله قانون اوس بد ښکاري هرچاته
 مونږ لاپاتې په زاړه حال یو تراوسه
 جرگه جوړه شوه مجلس هم افتتاح شو
 سوی ویل چه مساوات ډېر ښه اساس دی
 په دې پوه شئ چه مونږ واړه برابر یو
 ټول به حق دژوند لري په دې وطن کې
 دغه راز خبرې نه وې لاتمامې
 چه مجلس کښې سراوچت غیظ و غضب کړ
 لپوه و غږ مېد په قهر بې سوی ته و وې
 نه دې داړې زما په څېر نه دې نوکان دي
 په دادومره وړه خوله لویې خبرې
 دې ویناسره بیاسوی په وینو سوړو
 مجلس ختم شو هیبت په ټولوراغی
 په جرگه سره راټول شوه په سوونو
 راشئ! جوړ کړو لوی مجلس داوسونو
 د انصاف او عدالت په اساسونو
 مونږ پاد پرو د وحشیانوپه نومونو
 ځئ چه تېر شوله زړو زړو خیالونو
 وکیلانوشروع وکړه په نطقونو
 ټیټ وپاس دې مېنځکښې نه وي د حقونو
 وپاسئ! د تفوق خیال له سررونو
 برتري به نه وي هیڅ د نژادونو
 قطع نه وه سلسله د تقریرونو
 حالت بل شو تېل و خور قوتونو
 راته وښییه! منگولې د لاسونو
 برابر به څنگه شویه تش حرفونو
 حماقت دی تجاوردی له حدونو
 لیوان گډوپه رمو کښې دپسونو
 لنډو عمر د دارنگه صحتونو

مانيجن

سرکښې دلښکر خوروان يم مگر افسرنه يم
 يم بنيادي کاني ددې لوبې ودانۍ ځکه
 ستاد مخې سپر يم اودتور وگزارونه خورم
 هرڅه زما په سردي په وطن باندې مې سرايښي
 وينم گورم اورم چه نورڅه کوي مونږ څه کوو
 يم لکه زيتون په تور و غرونو اور غونو کښې
 دازمانصيب دی زه همدغسې راغلی يم
 زه به غريبي کړم ته زما په سرخاني کوه
 خوچه يولرنشي بل يوکله برکيدلی شي
 ته له مانه مخکښي په دې راز ښه پوهېدلې يې
 لکه په کلام کښې مبتدایمه خبرنه يم
 خاورولاندې يمه څوک می نه ويني بهرنه يم
 جنگ جگره چه نه وي بيالايق ستاد نظر نه يم
 نه وایم سردار يمه خوایمه بې سرنه يم
 ستا نوکر که يمه مگر گوره کور وکړنه يم
 لوی بې تربيته شوم خوبياهم بې ثمرنه يم
 زړه بايلم په هرچا زه دهیخ يوه دلبرنه يم
 تابه معتبر کړم که زه خپله معتبرنه يم
 ځکه مانه برېې چه زه ښکته يمه برنه يم
 ستاد سردعاکومه ځکه چه زه سرنه يم

نن او پرون

د نن فخر د پرون ورځې پېغور دی
 د پرون مېرمن وه سل پردو کښې پته
 تقاضا د زمانې گوره بدلېږي
 کله وچ زور حکومت کاپه جهان کښې
 د پخواوختو بينا اوس کرو کور دی
 اوس بې نيمه تنه لوڅه سر، سرتور دی
 کله یخ سيوری په کار کله سور اور دی
 کله تن د درباران په څاڅکوسپور دی
 که رښتيا وي زور حاکم خو ظلم زور دی
 له منطق نه د ناطق حيوان زړه تور دی
 چاوي زور حاکم په نوي بدل شوی
 وایې چوپ شه! غلی اوسه هيڅ مه وایه
 چه بې تورودې په توروسپين خبرکا
 جهان ځکه سبا سپين بېگهه ته تور دی

د زړه د نیا

لاس به هیچاته کله اوږد نکړې که دې ترلاسه د زړه دنیا کړې
ډېر سوغاتونه ډېر دولتونونه له تاسره شته که بې پیدا کړې
د زړه په کور کېنې شته جهانونه که د زړه خونه لږ څه رڼا کړې
که پخپل زړه کېنې رڼانه وینې رونده! مه وایه خدایه سبا کړې

څه کېږو؟

مونږ هم زړه لرو بڼه ژوند ته هوسېږو چه دنور و ترقی وینو پخسېږو
اسرې هیلې امیدونه لرو زړه کېنې خو هیڅ نکړو تشه طمع کېنې او سپړو
ډیرمین په ازادۍ دموکراسۍ یو چه ډېر لږ ورته نږدې شوترې و پرېږو
نور څه نه وینو بس وینو بڼه خوبونه په واده دخوب خونه پلرونه کېږو
داچه مونږ هر څه کوو زمونږ کارنه دی خدای خبردی چه دچالاس کېنې لوبېږو
ته خپل کار په بې غمۍ کوه رقیبه! مونږ پخپلو کېنې ډېر وران بونه جوړېږو
فریبونه راکوه نور څه رانکړې که سل ځله وغولېږو بیا غولېږو
زوروره! ستا چاره زمونږه غاړه دقانون په حکومت مونږ نه پوهېږو
دوه قدمه که په مخ خورې په خټ خو په دارنگه تگ کوم ځای ته نه رسېږو

ماشومان دي، چه لوړېږي کال په کال

مونږ زړه هر کال له بل کاله تیتېږو

سیاست

سیاست د عقول، فکر زرنګی ده	خوکه ځان څوک زرنګ نښي لودګي ده
چل، فریب، تګي ئې وه توبښه دلارې	چه راغلي له کاله دفرنګي ده
په زړه یو راز په خوله بل راز عمل بل راز	دظاهر باطن خلاف فرزاندګي ده
سیاست او اخلاق نه سره جوړېږي	دیزید اود حسین بېګانګي ده
په مطلب ئې هر څوک نشي پوهېدلی	اشارونه جوړه ژبه دګونګي ده
اتفاق کښي بي نفاق پټ دی هرګوره	آزادي بې په بل ډول بندګي ده
منګی ډک وي له اوبونه خوله ئې وچه	سیاست سره همدغه شان تګي ده
تګي مه کوه دبل په تګي پوه شه!	په تګي نه پوهېدل خوسادګي ده
دشپو ورځوله رنگونو معلومېږي	زمانې بده ګنلې یکرنګي ده
چه هروخت کښي ډېره بڼه بڼکاري هرچاته	دسپین مخ اوتوروز لښو دورنګي ده
دژوندون تابلوته بڼائي ډېر رنگونه	څه بېخونده په یوه رنگ زندګي ده
چه مدام په یوه رنگ باندي لیده شي	توره ورځ دغریب بڼه دزنګي ده
ټول عالم که مددگار د بېچاره شي	بیا هم ګوره داچاره بېچارګي ده
چه ژوندي غواړي له مړونه مرادونه	دغه رنگه زندګي خودمرګي ده

سرنوشت

سرنوشت ګوره چه څوک څنګه څه شان ورکوي	زاړه مړژواندي پرېږدي پیغلې ځوانان ورکوي
دورکولو کار کښي مهارتونه لري	څوک عیاشی کښي ورک کړي څوک په حرمان ورکوي
کله مغرور کړي سړی ښوښوچانسو نوباندي	دومره بې کړي معتبرچه بیا خپل ځان ورکوي
ته چه هرفکر کوي زه درته دومره وایم	که بې وزرونه ورکړه پوه شه! مېرپان ورکوي
داسیاست زوړشوی چه لور پرېږده ځوی وژنه	اوس دنرتوب په وژنه ابن عمران ورکوي

دوسړي خور سیاست خوري شخصیت دسړي
 دبدبینۍ تیاره بې دومره کړه زیاته چه اوس
 بدگمانیوهریویل ته تک تورونښوده
 یویل پسې لاشه چه، یویل سره هم نه ځي
 دیروخپل پل غلط کړاوپه غلطه لارل
 چه غریبي کړي ورکه له کوروکلي ځني
 چه ځاین ورک شي بیخي اوڅوک بې نوم وانخلي
 که نامطلوب شي وزیرنوسفارت ته بې لېږي
 خدای دې خپرونه ورکړي چه څه رانده خو پالي
 دسرسړي نه پرېږدي قهرمانان ورکوي
 داجل وهلي خلک آب حیوان ورکوي
 خلک دغلوډله کښې اصلي کاروان ورکوي
 په داسې حال کښې زړونه خپل اطمینان ورکوي
 ملامت نه دي خلک که رهبران ورکوي
 دغریبانو دشمن غریبانان ورکوي
 دارالامان کښې بې هم دفتر، دیوان ورکوي^۱
 گوره هیواد نه څنگه بدبد کسان ورکوي
 چه له نظره نشي نظربازان ورکوي

بې جبهه زور

چه بې قیده بې جبهه زوردهرچالاس ته ورشي
 مجاهدآزادی چه اقتدارته ورسېږي
 دقدرت هضمول گران دي دادهرسړي کارنه دی
 دهاتیانوخت تېرشوی اوس قوي ماشین په کار دی
 تحمل دانتقادخوضعیفان نشي کولی
 شجاعت اوشهامت دی که څوک حق شي اورېدلي
 عقل بې کوچ وکړي له سره رحم بې زړه نه رابهرشي
 بیاهاغه سړی گوره آزادی ته لوی خطرشي
 خیال بې بل فکر بې بل شي چه بې لاس په نورورشي
 چه پخپل سر باندې نه وي اوپه سموچاروسرشي
 دبرقوي سړی په کاردی چه دا پېتی ورپه سرشي
 په دې رازباندي هرگوره دیموکرات باید خبرشي

^۱ ددارالامان حریق ته اشاره ده چه دځاینوتیکه دارانودخیانت دوسې پکښې وسوي

ملي شوری

۱۳ دوره

نه پوهېږم چېرته به داسې شوری وي
چه دېرې واک اختیارې د ملا وي
کله اور کله اوبه وي کله هيڅ نه
گاه دوسپونينې گاهې حلاوي
شه چه نن کاندې تصویب سبابې رد کړي
په هرآن کبني په غضب هرآن پخلاوي
تصميم نيسي ماتولوتسه هرگوره
ماتول دخپل تصویب بې مشغولاوي
يووخت سپينه ريناورخ توره شپه کاندې
بله ورخ ورته تورت م سپينه رينا وي

د خان مهرباني

خان ته سربنکته کول سرگرداني ده
د پښونه ده د زړونو ستوماني ده
د ارونديپتي چه په سرېې گرزومه
سردې و خوري د چنگېزدوخت خاني ده
خربشوی چه ورته وائي پرې اخترشي
په نوکردخان همدا مهرباني ده
غولول چل اوفريب هونيارې بولي
هونيارې کښې پتیه شوې شيطاني ده
وايم زه له لورې مرم ته له مړينته
وايي چوپ شه! دغه برخه اسماني ده
د اسلام په نامه شه ظلمونه کېږي
ماليديلي خانه! ستا مسلمانې ده
چه دخوار غريب خدمت ته بې رابولم
وايي کله زما کار يادواني ده

هم زمونږه خدمتگار هم موباداردی
 ښه پوهېږم له بل ځايه الهام اخلي
 نه بې فکر ددې ملک نه بې لباس دی
 چه هرڅومره څه لري ټول خارجي دي
 دايوه عملي بله زباني ده
 که څه وایم وائي دابدگماني ده
 په کاله کېنې ئې قالينه ايراني ده
 بس يوازي تذکره ئې افغاني ده

پالیسي

دغنا دتن جامه که مفلسي ده
 دنيا دار که کله اغوندي خمتا
 په ظاهره که قاتل په مقتول ویرکا
 څه چه وائي ښه ئې واوره باورمکړه
 نن په سرځای درکوي سبا خپولاندي
 تملق په اخلاقي ښه کېنې وينم
 ډېر کارونه په هغه خوله اجراء کيږي
 چه په ژبه بې خټي هغه بې خوښ وي
 داخلي سياست ډېر دی راتیت شوی
 وائي وجه ئې وجهه کېنې ده هرگوره
 مینوژوب کېنې چه بازار ته لوڅه اوزي
 نامردان وائي مردی کېنې مزه نشته
 په آغاز بې مه غولېږه انجام گوره
 له بل ځايه ده راغلي دلته نه وه
 حاکمان ولسوالان شوه نورڅه غواړي
 ولسواله! ستا په خوله به ټول عمل کا
 دتقوی لباس کېنې پټه ابلېسي ده
 دروپيواميانی هم کرباسي ده
 مرثیه نه ده سندر ه حماسي ده
 ته پوه نه بې دده ژبه سياسي ده
 دغه تیت وپاس کېدل دپلوماسي ده
 اوس بې نوم قدر داني حق شناسي ده
 چه ئې کار قدمبوسي کاسه لېسي ده
 پالېسي بې په رښتيا چه پالېسي ده
 زیربنادلوړ مقام قدمبوسسي ده
 موثره علاقه خداپروجنسي ده
 مه وایه چه یاران نه ئې لباسي ده
 خوندوره غوښه گوره دخسي ده
 مالیدلې شهنامه دفر دوسي ده
 دخو ورځو مېلمنه دیموکراسي ده
 مونږ ته بس دموکراسي نیمه سي سي ده
 اولسي جرگه بېشکه اولسي ده

که " الفت " ولاړيوازي په میدان دی
 بېکسي ده هسي نه چه ناکسي ده

زه اودی

ماوې په زړه کښې به ځای درکړم، ده وې برښه دی
 ما وې ملگری به دې يم په یوه لاره به ځو
 ماوې دخړودوران تېرشوی خرکاري ښه نه ده
 ماوې هغه دسرسړی دی په ښه نوم یادېږي
 ما وې په یوسرباندي کله ټول کارونه کېږي
 ماوې ولس به شي بې سره که سروته نه وي
 ماوې چه بې ستاله یارانو دانورهم لري حق
 ماوې خدمت په صداقت قام او ملت خوښوي
 ماوې ملت کښې دپرصاقت خدمتگاران شوه پیدا
 ماوې هغه دخلکو خوښ دی پرې ټولېږي خلک
 ماوې چه پس له دې کوتک کوتکماری ښه نه ده
 ماوې نورخلک اوس روان دي پاس سپوږمې ته څېرې
 ما وې چه خپل خیرنوردخلکوشرکښې مه لټوه
 ماوې ولس دپرخواروزار دی څه چاره ده په کار

ماورته وکړې څو خبرې د حساب و کتاب
 قیامت بې جوړ کړ چه سل ځله تری محشرښه دی

ترقي او تمدن

په دې لاره غوايي هم اوس په موټرو کښې تېرېږي
 خوموټرته په ختلوغويي کله سړي کېږي
 که سپوږمۍ ته سپي اوچت شي د تخنيک له برکته
 په دې لوړو مقامونوله سپيتوبه نه خلاصېږي
 چه وطن ترقي وکړي دخارويوژوند هم ښه شي
 سويه دژوند جگېږي ماهيت بې نه بدلېږي
 اوښ چه د پربازارته لارشي تمدن سره اشناسي
 دومره فرق پکښې پيداشي چه موټرته نه وېرېږي
 په سپيتانه که هرڅومره ترقي د چانصيب شي
 ځای بې بر، مقام بې برشي، شخصيت يې نه لوړېږي
 لياقت چه ښه تحليل شي بل شی نه دی تصادف دی
 احمقان په ښوچانسونو پخپل ځان باندی غولېږي
 څوک چه دېرله حده لوړشي وجود شي بې تناسبه
 هرڅوک گوته ورته نيسي له هرچاڅخه شرمېږي
 که دېرغټ نه بې سړيه پام کوه چه خپه نشي
 هغه څومره په عذاب شي چه له حده دېرغټېږي

ابتداء انتها دواړه مساوي دي که څوک پوه شي
 وگوره! شيخ فاني نه بيا ماشوم طفل جوړېږي
 دناپوه مقام ته رسي چه ښه پوه په ناپوهۍ شي
 لوی پوهان اخر کښې واپي چه په هيڅ شي نه پوهېږي
 د پريناچه شي نه ويني خوشحالي بيا په حيات کښې
 ښه ليدی نشي داناچه بدبيني ته ورسېږي
 رڼاورغ ورته تورتم وي سپين هم تورورته ښکارېږي
 بيا په دغه لمره څکله دده شپه نه سبا کېږي

څه جوړوي؟

چه لوی کاردار ځانته مکان جوړوي
 واپي لوی کور افغانستان جوړوي
 خوشې ناست نه دی ورته ښه وگورئ
 دحرم باغ لکه رضوان جوړوي
 جنت پې جوړ کړ خو هغه به ورځي
 چه ځان نه حورې او غلمان جوړوي
 واپي اصلاح مې کړه شروع له ځانه
 ځکه اول ځان بيا جهان جوړوي
 حزب پې که جوړ کړي زیارت پې جوړ کړي
 لیدر که نه جوړوي ځان جوړوي
 دلته چه هر یو پس له بله راځي
 ځان نه ولي بل نه شیطان جوړوي
 په مدرسه کښې دا غیارو کله
 څوک دافغان ځوی نه افغان جوړوي
 پردی کلتور پردی لسمون له سړي
 حلقه بگوش داین وآن جوړوي
 سر کښې څه نه پرېږدي ماغزه پې مینځي
 دسرو بښته پې په ښه شان جوړوي
 مودپرستي دومره غالبه شوه اوس
 ځان خرڅوي او چاته ځان جوړوي
 غلط علاج نه پې علاج ښه دی
 ناجوره ښه دی که پې وران جوړوي

بې چله او ناچله

دلته کله څوک چلېږي بې څه چله دې بازار کېږي خو بې چله دې ناچله
داهم چل دې چه خړپلار کړه خپله چار کړه پلار گلوي مې ددې خلکو وليدله
سياست په دې چل ډېر بڼه پوهېدلی چه خپل ظلم عدل وښيي هر کله
چل دانه دې چه هر چاته چل ښکاره شي چل هغه دې چه چل نه ښکاري هيڅکله
چل بې نژده چه په چل دې مشهور شوی لغمانی دې څه چل زده کړي له کوم بله
هغه څه کاجال چلند ددنيا والو مامله بې ددنيا چه پرېښودله
د اښايسته دعاج ډمنځ ئې په کار نه ده چه بې سراوږيره پاکه وخرپله
څه په کار زري پڼه ده هغه چاته چه پڼه ئې له زنگونه غوڅه کړله
په زینود زړه رنځورته ختل گران دې ماته لاندې خونه بڼه ده له برجله
چه ولس له هرې خوانه پرېشان وي ته هم بڼه بې پرېشان خیالي اربله

رڼا

دهغولمه مخې هرکله رڼاوي چه په مخکې ئې دحسن تجلاوي
دسپين مخ په رڼا زړونه ژوندي کيږي دبلبل ژوندون دگل په تماشاوي
چه بڼايست دچاپه سترگو کېږي ځای وکا يونظر بې هم اکسيروي هم کيمياوي
دجمال رڼاتمه مونږه خوشحالېږو منتظر دتورې شپې غلامه ددنيا وي

له ښه مخه څوک مخ نشي اړولی زاهدان ورته کتونکي په غلاغلاوي
 عبادت نه دی گناه ده ډېره لويه که طاعت حقيقي نه وي د ریاوي
 چوکۍ نه ده شخصیت دی دساتلو که چا خپل ځان پېژندلی په رښتیاوي
 لوی دښمن د شخصیت شخصي نظام دی په نطفه کېنې پې لاوژني که دچاوي
 چه رڼاوي دایمان دچاپه زړه کېنې دخپل وخت فرعون لره لکه موسی وي
 څوک چه لوی اخترکوي قرباني هم کا سود و زیان د دنیا هروخت خواپه خواوي
 نه پتېږي منور فکر مغزو کېنې نه پتېږي که دچا بدن کېنې ساوي
 که رڼاده دښکلا ده یا د علم سخ دهغه چه داناوي یالیلی وي

قبیله پرستی

بادار دی خوازاد نه دی قبیله کېنې دی اسیر خپل او زي نه وتی نشي که وکیل شي که وزیر
 دلته ژوند قبیله پي دی قبیله لکه قبله ده توجه ورته لري ټول که صغیر دی که کبیر
 فکر خوی قبیلوي دی تش لباس پي مدني دی آغا نه دیموکرات کېږي که هرڅومره شي تنویر
 قبايل او عشاير لاپه قوت اوزور چلېږي قبیلې تقویه کېږي ملیت خوار وحقیر
 جنگ جگړې د قبايلوپه قانون کله حل کېږي تش په ښار کېنې په څوکسوقوانین لري تاثیر
 یوغلجی بل درانی دی څوک تاجک دي څوک ازبک دافغان له کور وکلي خدایه ورک کړي دا توپیر
 شته په هر قام کېنې گوندونه په یوه خیل کېنې خپلونه شوه ټوټې ټوټې قومونه که مسعود دي که وزیر
 فرقوي تعصبونه گوره ورځ په ورځ زیاتېږي یوهم نکړي په دې کار کېنې نه تاخیراونه تقصیر
 چه اساس قبیلوي وي او احساس خانداني وي په ولس پي نظر نه وي په خپلوانووي زهیر
 دملت په نامه باندي قبیلې ته خدمت کاندې که احمد او که محمود دی گڼه یو دبل نظیر

خیال و فکر پې لوی نه دی که پې نوم هرڅومره لوی وي قبیلې ته که مربوط وي لکه لوی غردپامير
 که تبعیض او امتیازوي هرڅوغلې په پرده کښې نه پتېږي پرې پوهېږي که اعمی دی که بصیر
 فامیلې احساس غالب دی خویشخوري کله پتېږي که هرڅوئې پتوي څوک په خبروپه تقریر
 یوه کور کښې که اوسېږي دیوه کور پې مه بوله حیثیت برابر نه دی دبادار اوداجیر
 قبیلو کښې صاحبان شته اغایان اوبادارن شته بې قانونه حکومت کا، خان وییگ ارباب اومیر
 نامرېي وزیران نور دي نه داعین وجیم چه گوري مجبور وگنه هرگوره دارسمي مرېي وزیر
 حقیقي فاعل یوبل دی دا چه وینې منفعل دی دی څه نه کاپه ده کېږي که تخریب دی که تعمیر
 همنوعي که دلته نه وي، ده جنسي علاقه ډېره چه ښه جنس ورته عرضه کایاد عرض گوره تاثیر
 که هرڅومره وي بدمخی مخوراومعتبرشي چه سره سپین لري په کور کښې یاښه مخ بدرمنیر
 مه غولېږه عالیجاهه که په خوله درته دعاکړي جوړه نه راڅي په زړه کښې دبدای اودفقیر
 خوله په سوک شي ماتولی دسرسترگې ړندولی خوترلې نشې سترگې دوجدان اودضمیر
 دلیکوالووظیفه ده چه ازاد قضات وکا ازادي اصلي معنی ده محرره! دتحریر

عدالت دیموکراسي هم دلته شوه قبیلوي

اوکه دغه شانته نه وي څوک یې کله قبلوي

د شوری فضا

۱۳ دوره

څه طوفانونه دشوری خره فضا کښې وینم تندرلې سیلاب سیلی رعد و برېښنا کښې وینم
 څه به پېښېږي څه به کېږي ټول حیران غونډې دي هر یو په وهم په تشویش اوپه سودا کښې وینم
 مترقي اومرتجع یوهم خوشحاله نه دی نه په بدای کښې خوشبیني نه بېنواکښې وینم
 دولایاتو قبیلو دمذهدوژبو اختلافونه تفرقي نشوونماکښې وینم

د نوي فکرو او زاړه فکر د قهرتکړ د لوی بدلون د پاره یسفاک الدما کښې وینم
 چه خوري سرونه او په وینومرېده نلري قهرآمیز جنگونه ډېر په اشتها کښې وینم
 چه مونږ بهې غوښه او چاره کرو د قصاب د پاره نشم ویلی چه د لوی فساد په چا کښې وینم
 له ناپوهۍ سره گډ ژوند دی سیاسي مصلحت پوهې سره مجادله په لوی لاکښې وینم
 خومره فاسد اغراض په خومره لفاوکښې دي پټ خومره فتنې پټې په رمزاو په ایما کښې وینم
 بیابانه تازه شي هغه تېراوهېر زاړه زخمونه د غږو هلوېد اثر په غږېدا کښې وینم
 د افغاني وحدت په حال مې زړه ریږېري مدام بله نقشه د سیاست په دور نما کښې وینم
 د اتفاق نارې وهی د نفاق اور بلوي دوستۍ کښې پټه دښمني زهر دوا کښې وینم
 کومې جگړې چه قبایل بهې غرور غوکښې کوي اثر بهې دلته د شوری شور و غوغا کښې وینم
 که د جنگ اور شېر کښې بل کړي هزاره او پښتون د لمبوتاو بهې دوکیل صاحب وینا کښې وینم
 بهې اوچپ یوهم اعتماد په حکومت نلري له خلکو لري حکومت بله هوا کښې وینم
 په سیاسي نظام کښې خومره خلاگانې لرو د ابې اساسه حکومت بیت الخلا کښې وینم
 پرېږده چه ډک زړونه کړي تش د اعتماد د پاره پرېږده چه ډېرڅه ووايي خیر دې په دا کښې وینم
 قهرکه هر خومره وي زیات ډېرې وینا سره ځي ډېر لوی خطر د قهرجنوبه چوپتیا کښې وینم
 د اعتماد د جلسو ډېره آتشیننه وینا آخرسر ږېري د دې اور ایرې هوا کښې وینم

په چاپېسي ځي؟

نن په یوه پسې روان سبایه بل پسې ځي کله په ږیرې پسې ځي کله اربل پسې ځي
 د اقتدار خولۍ چه اېښې په هر سر باندې وي سرته بهې نه گوري خولۍ د قره قل پسې ځي

فرق دشانه اودقصاب پسونه کله کوي چه شنه گياه ئي لاس کبني وويني قاتل پسې ځي
 رنگ بي کره ورک چه په خام رنگ محض جليل غولبري نه ماهيت نه بي هيئت ويني محل پسې ځي
 لکه سرسام بي فکره هرې خواته لاس اچوي دتحول په نامه محض تجمل پسې ځي
 ځان غورځوي له گړنگونوپه يوه اشارت منډه وراخلي هسې نه چه تامل پسې ځي
 افتخارات اولوبې گتې مشکلاتوکبني دي دلورهمت خاوندان ځکه په مشکل پسې ځي

نه گورم

چه کرلي استعماروي هغوگلو ته نه گورم پردي ساز ته چه گډبري هغوبنکلو ته نه گورم
 له هغو سترگو څاربرم چه پکبني شرم حياوي خدای دې عشق بي پردي نه کا پرتوگ بنکلوته نه گورم
 که دفکرينکارولويادحق ويلو ځای وي دچاسترگوره ولوغابن چيچلوته نه گورم
 په توده مينه چه نکري داساره زړونه تاوده څوک په تودوتودو خبروتودولوته نه گورم
 چه هرڅه وران ويجاروینم کارخراب فکرخراب دی په خبروبې چه جوړکري هغوڅلوته نه گورم

دروغ اورښتيا

په رښتياويلو پرزړونه بدبري آزادي دفکرگرانه تمامبري
 سياست له حقيقت سره جوړ نه دی چه دايوخوشحالم بل خپه کېري
 ښه پوهېرم دروغ څواړه رښياترخه دي دې خوړوته زما خوله کله جوړبري

صاحب وائس ي زماس پي تنه
دس پري په نظرگه ورئ
په ادب کښه ي ټي هېڅکل ه
لنه انس مان نه کم م به بولئ
اودس نه م اتوي ک ورکښه ي
خه ي دبانه دې چېرته له رې
چې په پي نکه رې چغه ک ورې

له دهقان به پي ژونه د ښه دې
په صابون مينځلې کېږي
ډېرڅه واران اوغريې ان پې
ژوندانه ته هوسه ډېرې
لکه سه پي ديوريې مانو
نن ازوي پې به ي به ي جان ه
چې په سه پي ده مهربانه

دس پي داق چرچه وليد
به ي همت به انس مانو
ډيرومان سه پيتوب
ددنيادص احبانو
س پي سه پي سه پي سه پي شوه
دصاحب له برکت ه
اوزمون پر له دون همت ه

که انس مان اس تخدامېږي
عملاً دس پي خه دمت ته
دقانون نظرخوبه دې
دانسان لوړگرامت ته
حقه وق واره مسه اوي دي
دبدي اودفقيه ر
دصاحب اودحقير ر

زندات

لازم دارالمج _____ انين ت _____ ه
هلت _____ ه وخولپ _____ وني
ډب _____ رب _____ ډي قيه _____ ده غرپ _____ دل
ژب _____ ډي ن _____ ه وي پ _____ ه فرم _____ ان
ازادي وه دبي _____ ان

پ _____ ه خبرو بنديزن _____ ه و
ن _____ ه وډاردخ _____ انوال
دخطر احس _____ اس ه _____ شيخ ن _____ ه و
ب _____ ډي پروا وناطه _____ ان
ناخبرل _____ ه اي _____ ن وان

کپ _____ دي رن _____ گ پ _____ ه رن _____ گ خب _____ ري
ب _____ ډي آداب _____ وي _____ ډي ترتيب _____ ه
دهرچ _____ اکلام مص _____ ټون و
لک _____ ه خ _____ وي دپارلم _____ ان
ل _____ ه قانون _____ ه پ _____ ام _____ ان

دروازي ک _____ ه وي ت _____ ډلې
خنخپ _____ ري پ _____ و لي _____ وني
پ _____ ه نام _____ ه ش _____ فاخانه وه
هپچان _____ ه بال _____ ه زن _____ دان
ب _____ دل ش _____ وي وعن _____ وان

ل _____ ه هغ _____ ه خاي _____ ه چ _____ ه لاپم
دمح _____ بس تورو کوټو ت _____ ه
هونبني _____ اران لاپ _____ ه ع _____ ذاب و
ترپن _____ ه بن _____ ه ولپوني _____ ان
دادعق _____ ل دبنم _____ ان

په پښتو کې زولې نې وې
په لاس کې وکېنې اټکې
هوا چېسې رنجانې وه
ژوندونې ډېر وهراسان
په بد حال کې وې وېدیان

مګر ژبې بندې نې وې
وینې او ډېرې ازادې
لږ او بونې نه وې وېرې
نې لږ بندې بندې وې
نې لږ او پټې وې وېدیان

چې راوتې لږ بندې
تې راتې لږ بندې
هرڅو کې وې خوندې
غلامې تې وې وروانې
دې وې بندې دگانې

آزادې د فکرې وې وې
ژبې بندې وې لږ بندې
په احتیاطې وې وې وې
غږې بدلې وې وې وې
وایې! چېرې وې وې وې
په کومې وې وې وې وې

د محیط تاثیر

سوزي مواوبه هم چه په جوش راشي اوبه اورشي که محیط پې وي سوراوړ
په اوبسټرکټې سیندرومي ارامه خوپه چرې کېنې پې بیاگوره شروشور

په هرڅه كښې دمحيط تاثيرته گوره وي بې زهروچه اوبوكښې وي منگور
 لوگي اورنه دي پيداخوڅوك نه سوزي دمحيط اغېزه كله لري مور
 له يوه پښته رڼا اولوگي دواړه دي يوه مخ منوراودبل تل مور
 دمظالموم دزړه دتاوساړه آهونه سوزوي دظالم انوكلي كور
 دظالم عاقبت خواردي له هرچانه ما ډېر خواروزارلي دلي ظلم زور
 وار دتوري دي تېر شوي په جهان كښې حكومت اوس دڅنگ دي او د لور
 ډېر سپاره مستواسونو غورځولي يزيدهم داقتدارپه آس وسپور

دهقان درس

وايي چېرته په كوم ځای كښې يودهقان و چه رستم دزمانې ورته حيران و
 په قلبه كښې بې اوبه كړې ډېرې سپارې نري شوي بې په لاس كښې ډېر يومان و
 ډېر غويان بې سترې كړي و جغ لاندې كاراوزيارته بې وركړې امتحان و
 دخپل مټ اوخپل باوزله برکته دهرچانه بې ژوند بڼه، كوربې ودان و
 له نېستې نه راوتلې وهستې ته له وچ ډاگه بې جوړ كړې گلستان و
 رسېدلي بې باغونه وثمرته دانگور وويي څوړندشان په شان و
 چه ناخپه دادكارسړي رنځورشو بياپكښې نه هغه زورنه هغه توان و
 چا دباغ دونونكړه پالنه دزامنويه همت كښې بې نقصان و
 باغ له دربوله كبلوڅخه ډك شو دوحشي بوتوله لاسه هرڅه وران و
 نيسي بېرته را روانه شوه كاله ته چه دكارسړي رنځوراوپرېشان و
 دهقان وويي اي زما خواروزامنو له يوتاك لاندې ما ايښي ډېر شيان و

اوس بې ځای بشودلی نشم دومره وایم چه وړیا بې مه گنئ په قیمت گران و
 که په لاس درشي نیستی به موشي غوڅه له روستی سلگی سره بې دایان و
 ددهقان زمان دپلار له مرگه وروسته شپه اوورخ په باغ کښې ستړي او ستومان و
 دهرتاک بېخ بې سپره چه څه پیدا کړي په تلاش کښې دموندلو سرگردان و
 دباغ خاورې لاندې باندې شوې څوواره هېڅ پیدا نشوه دورکې په ارمان و
 پس له دېروز حمتو د پروخواریو تفاوت دباغ حاصل کښې صدچندان و
 ددهقان عملی درس درمزپه ژبه کره ثابته چه تاک لاندې دېرشیان و
 چه دکار سړی جوړ کاندې له بیکاره دغه پوهه او هنر کار ددهقان و

چاخه راوړه او چاخه

چا جهان ته تش کدوغوندي سرراوړ چا په سرکښې فکر لوی لکه غرراوړ
 چادشمع په شان خپل کورنیا کړې چا سحرغوندي له ځان سره لمرراوړ
 چاته تندرځان سره دی مرگ راوړې دباران څاڅکو صدف ته گوهرراوړ
 راوړ انجې دېرناوړه بوی جهان ته گل دنیا ته خپل وجود معطرراوړ
 یو بنڅا گوره تش کوتک شوه وهلو بل بنڅا گوره چه بې سیوری ثمرراوړ
 له یوه لرگي نه دار جوړ شویل پول شو چاله ځان سره خپرونه چاشرراوړ
 چاکړه زیاته دښمنی په دې عالم کښې چاپیغام دمجبوت دښرراوړ
 دچالاس کښې تېره توره ده گوانښېرې چا دپوهې اود فکرهنرراوړ
 چا دخلکو دامېد سترگې ړندې کړې چا دزړه سترگوته نوی نظرراوړ
 انساني فکرې جگ کر ترافلاکو دښرپوهې لره بې وزر راوړ
 هغه مه هېروئ هېڅکله عالمه چه عالم ته بې دمیښې اثرراوړ

په بنکلا مین

څوک مین په بنکلا څوک مین په بنکلو یوپه خوله ترې اخلي خوند بل په کتلو
دچا برخه دبنکلا درک واحساس دبل برخه وي جنسي دلک وتماس
یولپوال وي چه ترې واخلي خوند خلوت کښې بل وي محوه په جمال د طبیعت کښې
محبوبه دهنرمند بنکلي معناده معشوقه دبالهوس پادرواده
دچاسترگي څاري ستوري اوسپوږمې دچا برخه هوسونه خرمنستی
دیوه نظریه شکل اوصورت وي اودبل محبوب په خپله محبت وي
ظاهریین په سپین پوستکي مینېږي سطحی مینه ځي پوستکی ژر تورېږي
شکلي وي فاني، بنکلاده بي زواله بي نیازه له گانوله خط وخاله
د"الفت" محبوب عرض نه دی جوهردی په نظر کښې بي چه بنکلی دی هنردی

رندانه نظر

هرڅه بل راز وینم بیا نظر شورندانه ومې لیده تشه دادعقل پیمانته
ناوري څوکه ناصحه هغه تش نصیحتونه و وایه شاعره! حقایق بي باکانه
شېخ دې خپله پیره کړي شانه دبل دپاره مادی زړه بایللی په اربل دجانانه
چېرته سپینه پیره، چېرته ولول توري زلفې چېرته دبوډاتگ چېرته تگ خرامانه
نورڅه نه غواړمه محبت غواړم له بنکلو ده ماته کافي یوه خندا عاشقانه
هرڅه ورکول اهل ته بڼه وي له نااهله تل لره نظراهل نظرته دوستانه
عقله! ته ما پرېږده ستاله لاسه ډرپه تنگ یمه غواړمه ژوندون لږڅه ازادشاعرانه

تادسياست په ځنځيرونوژوند ترلی دی نه مني قيدونه همتونه مردانه
 بنه مې په ځير څيرچه وکتل سياستونه مکرو، فریب و، غولبول ماهرانه
 وي که ډېر بنه لال دسياست د بنامار خوله کښې ورشه! که لري منترافسون ساحرانه
 مه غواړه له مانه سياسي مهارتونه راغلمه پاک زړی سياست نه بېگانه
 هغه چه دوخت حاکم ته واپي زمامدار ځانته قاپلېږي په جلب او گاوخانه
 کله ازاديږي د عمر وواسيیر فکرونه خدای دې دچانکړي ذهنيست غلامانه
 واپي غلامان په غلامی باداران شوي واوره! دمحموداويانوانوافسانه
 نوم که دحاکم شو ولسوال نوپه داڅه نه ځي له حاکمه خوی خصلت حاکمانه
 مونږ لاسيیران يودخانانو دپيرانو يودمکردام لري اوبل بې زولانه
 گرزوي په لاس کې د تسبو داني مدام مه وايه چې دام د زاهد نه لري دانه
 وږي يو، برينه يو، خواري ده زمونږ په برخه برخه د څوتونو عياشي بېشمرمانه
 نه لري د جوارو داني کور کې دهقانان تل د اغاکور کې د کباب پټه دانه
 ډېر خلک په بند کې دي د لږو صاحبانو خان وييگ لري د طلسمونو جېلخانه
 نشوپه چلول له اسارته خلاصېدلی يواقدام په کار دی رندانه بې باکانه
 داد خان نوکر که که درته بدواپي الفته غواړه له آزادو قضاوت آزادانه

بنه نظام

بنه له هر نظامه جمهوريت دی په باربار بنه بې که تمثيل کړو په عمل اوپه کردار
 بنه کارونه سرته رسوي دخلکو مرسته خوچه انصارنه ودين مکه کښې واييسار
 غواړي جمهوريت چه رښتيانی دموکراسي کېږي دغه کارچه روشن فکره وي کاردار
 اوس اداره علم دی يوازې آمري نه ده ده په کارآمرته روحیه دخدمتگار
 هريودهرکارنه دی هرڅوک په هرڅه پوه نه دی داڅېره تیک ده سوی دمنډې اوښ دبار
 يوبه بنه جراح وي بل به پوه وي په نبضونو هرډاکترپوه نه دی په علاج دهر بيمار

نه دي برابر استعدادونه دماغونځه يوبه دنظر خاوندوي بل به وي تورمار
لويه علامه د كارداني او كاميابي ده وركړي چه هر چاته دهغه مناسب كار
نه پكښي حيرت نه تعجب نه اعتراض شته اخلي كه ميرزا قلم او توره منصبدار
وي جمهوريت كښي په اساس د عدالت وركړه دهر كار داهليت په اعتبار
دپر لحاظ په كار دي د كارونو د بهبود كار اصلي منظوري په معني كښي دسر كار
اچوي په كار جمهوريت استعدادونه نه پر پردي چه وي لياقتونه خواروزار
حق او عدالت ته ښه نظر د اهليت قدر دي دښه نظام دپېژندلو ښه معيار

په څه حال كښي يو؟

د جمهوريت نظام درشل كښي يو دترقي ديون تكل كښي يو
له زاړه حاله نوي حال ته ځو دتحول حال او محمل كښي يو
څه جوړو يا څه جوړېږي رانه په انتظار دمستقبل كښي يو
نور به مو ويني كښي او كښي خومونږي داسرو هيلو په برجل كښي يو
هر څه چه يو خونا امېده نه يو هر ځاي چه يو طول الامل كښي يو
پاخځي روان شو دعمل په لوري مونږ هغه يو چه په عمل كښي يو
جمهوريت دپري غوښتنې لري مونږ پي په فكر دغزل كښي يو
دژوندانه مېاره دانه ده چه ناست يوبل ته په مرچل كښي يو
دترقي لار لوي پېچومي لري مونږ لا ايسار لنډي كوتل كښي يو
دقيق سنجش حساب كتاب دي په كار مونږ لاتخمين او په اټكل كښي يو
زمانه اخلي امتحان رانه دپروگرانو سوالو حل كښي يو
په حقيقت كښي به اوچت يو كه مونږي داساسي فكريه تل كښي يو
ترقي پوهه معنوي لوړتيا ده نه چه په جگ سرد جبل كښي يو

نوی نظر

ولسي نظام سره نوی نظروي خدمتگار پکښې بادار نه معتبروي
معیارونه ارزښتونه بدلوي ځان میراثي شرافت ځکه مروتوي
نه څوک فخریه ډېر مال نه په نسب کا افتخار بس په خدمت کښې دبشروي
بې کاره ژوندون دهیچا په کارنه وي طفیلی ژوند عزم کړی دسرفروي
ناتوان وي چه دبل په اوږو بار وي چه دکارتوان پکښې وي توانگروي
بې ارزښته وي فلان ابن الفلان بیا دهرچا قدر پخپل فضل وهنروي
چه هیڅ نه و، هر څه وهغه به هیڅ وي سخ دهغه چه په کار او کاریگروي
دحساب او کتاب وخت وي ځکه هر لور غیبی غږه عدالت این المفروي

کږې زلفې

کږې زلفې زما خوښې دي زاهدې که ته سم گوري قامت ته بې وگوره
چه لږ پوه د عشق اومینې په رموز شې سترگې وخورې اشارت ته بې وگوره
زه بې حق د ملاحظت منم په سترگو که ته مچ بې حلاوت ته بې وگوره
د گیل پانونه نازک بدن بې وینې د سنگین زړه قساوت ته بې وگوره
زورور حسن په هرچا زوروردی په مینو قیامت ته بې وگوره
چه له لاسه بې وران شوي ډېر کورنه د لاسونو لطافت ته بې وگوره
چه په مینه راته وگوري رنخور شم ظلم بې پرېږده عنایت ته بې وگوره
بنکلي مخ ته ئي په زغرده کتی نشم سترگې سوزي وجاهت ته بې وگوره

څنگه و خوت؟

پټ په غریبې کښې وچانه پېژانده خان و خوت څاڅکی دباران موگانېه تندر داسمان و خوت
څوک بې په قیمت نه پوهېده هرچارزان گانېه داددرویزې کنډولی لوبنی دجانان و خوت
څه غلط گمان وپه غلطه خلکو خپل باله مال و دسرکار اخص الخاص د شاهجهان و خوت
پورته ختل بڼه دي مگر سرته ختل بڼه نه دي پورته بې مه بوله که اوچت دگرد په شان و خوت
اوس دتحول افسون بدل ماهیتونه کړه سل ځله فرعون نه هم فرعون ابن عمران و خوت
وهم وکه خیال که غلطې زمونږ د فهم وه مونږ دژوندقانون گانېه هغه خیالي داستان و خوت
څه شوه هغه سره اوښنه باغونه دخیالي دنیا دادازادی بنا چه جوړه شوه زندان و خوت
وگوره! الان کماکان دی احوال زمونږ یولکه چه وو، دارتجاع دزړه ارمان و خوت

د شېخانو نظر

په کلونو لوله کاله نه نه وه وتلې
نما محرم بې پلوه هم نه وليدلې
رنځورې لکه کاله ووېسته ته بازار ته
چه ځان وښتې طبيبت ته لکه ناکامه

د لوی شېخ دکور بې بې
چه بې نې نوم وشا بې بې

شـرـعـي مـحـرـم رـا غـلـا سـي ورسـه رـه و
چـه بـنـه پـه و دـشـ پـخـانـو پـه نـظـه
لـتـا و ه پـه پـه چـه تـه داسـه سـي يـو طـيـب
چـه ظـه اـهـر پـه سـي پـه صـلـح و ي اـرـاسـتـه

پـه سـه و چـه بـيـه رـه بـيـه رـه
عـمـام سـه يـه سـي و ي پـه سـه سـه رـه

ډاکـتـر ان و بـيـه رـخـر پـه سـي چـه تـه خـلـمـيـان
يـه و هـم نـه و مـو افـق دـشـ پـخـ پـه طـبـع
دـلـتـه هـلـتـه يـه و هـم داسـه سـي سـه پـه نـه و
چـه صـلـح و ي دـشـ پـخـانـو پـه نـظـه رـه

نـه فـاسـه ق و ي نـه فـه فـا جـر
طـبـا بـت کـنـه سـي و ي مـهـا رـه

پـه سـه لـه ډـه پـه رـو گـر ز پـه دـلـو
دـه پـه داکـي حـکـ يـم جـه سـي
زـو پـه نـه د و خـيـر ن پـه رـن
د پـه کـه پـه يـه رـي خـا و نـه د

بـيـر خـر يـل سـي نـه بـه تـه رـه
د شـه پـخـانـو پـه نـظـه رـه

د هلمند د اوبو تړون

حکومت یوڅه وائي بل څه کوي سیاستدان رښتیا او یلی نشي

"واپي ژوندون خو په اوبو دی ولاړ څوک له اوبونه تېرېدلی نشي

هلمند بچی دافغاني وربځودی بي پښتونخوا دبل کېدلی نشي"

خود تړون په انگلیسي متن کېني هلمند ایران نه بېل کڼلی نشي

هله په بي بولي د افغان او ایران که په پښتو کېني بي بللی نشي

معتبر متن انگلیسي دی ځکه چه وکیلان پرې پوهېدلی نشي

چه هلمند څوی شو دافغان او ایران د ازدواج څوک پتېولی نشي

خاورې که اچوي زمونږ سترگو کېني د تاریخ سترگې ړندولی نشي

په افغاني سیند افغاني خاوره کېني څوک نظارت دبل منلی نشي

هغه بي آبه سیاست به څه کړو دخپلواکۍ آب چه ساتلی نشي

حکومت ولیده چاره اوبو کېني په اوبو ځکه درېدلی نشي

چاچه لوخ کړی آب بازی ته وی ځان اوبونه څنگه تېرېدلی نشي

بي آبه ژوند په اوبونه دی ولاړ اوبه با دي ژرنده زغملی نشي

دسمندر ژوند د ماهي ژوند نه دی دیوه اوبو کېني بلېدلی نشي

په دریاو کېني نهنگان لري حق مېرې لښتي ته خوله ورورلی نشي

څوک چه اغزی کړي اوبه څه کوي اوبوته هیڅ حاجت لرلی نشي

چه بي په سترگو کېني نونه وي پاتې په هلمند او نیکې تویولی نشي

دوطن خاوره او اوبه دوطن هیڅوک پلورلی یا بښلی نشي

شوری چه وي دا احتضار حالت کښې د داسې پرېکړې حق لرلی نشي
 له فشار لاندې لنډې حکومت له ځانه ډېر لوی کار کولی نشي
 حکومت هر څه په اوبولا هوکړه داوبو نوم څوک اخیستلی نشي
 دیموکراسي رانه جل ووهله د وینا تنده ماتېدلې نشي
 او پرې بلېرې چه اوبه يادې کړو "گل به آب داد" هم څوک ویلی نشي
 تش د گلاب نامه کښې آب پاتې دی بې آبي د پنه زیاتېدلې نشي
 دمکما هون نقش دهلمند اوبو کښې نقش بر آب سړی بللی نشي
 هویدا بولې شاهانه سیاست اختر خوپت مېرېه کېدلې نشي
 له کاسې لاندې نیم کاسه نشته هیڅ سیند څوک ونبولاندې بیولې نشي
 چه پې نظریه بحر هند باندي دی هلمند بې یو غر پ هم کېدلې نشي
 که ئې رضاته رضا خپولاندې کړو دمستی خوي څوک بدلولی نشي
 دمیلیاردو ډالرونوې وسله مه وایه! څوک تهدیدولی نشي
 چه تش خبرې په مونږ هرڅه وکړه په استعمال بې څه کولی نشي؟
 نوردې پښتون دغه متل نه کوي اوبه په ډانگ څوک بېلوی نشي
 په ډانگ له کاپوډي اوبه وتلي فن فجرت څوک هېرولی نشي
 موسی تېرشوی رود نیل څخه دی بل سړی دغه کار کولی نشي
 خو چه راده څخه تېر نشي موسی فرعون په رود کښې غرقولی نشي
 بس دی هم دومره آب و تاب دشعر چه بیابې تاب خلک راوړلی نشي

یو صدر اعظم چه چا نشو لیدلی

صدر اعظم اسم غوندي شو خکله بی خوک پیدا کولی نشی
غرنه چتکه الوتکه کنبی هم دده حضورته رسیده لیدی نشی
عمر بی ډیر چه بی تر ډیره وخته ملک الموت چهرته موندلی نشی
لن ترانی وایی د حال په ژبه خوقرغه کوه طور کبدلی نشی
غرنه تلفون کنبی نه رسېږي ورته خوک بی په خوب کنبی مخ کتلی نشی
دانخرگل غوندي نظر نه وتی دچاله یاده خو وتلی نشی
مه خپه کپره که بی نشی لیدی پخپله دی هم خان لیدی نشی
یو د گلاب بوی تر بنه گوردتاو ږي لمن بی هر گل بوی ولی نشی
خینوچه ولیده خپل خان بی ورک کړ مه وایه! خان خوک ورکولی نشی
مقام بی لوړ دماغ بی لوړ دی هومره چه سد بی سرته ورختلی نشی
پوه نه یم ولې بی له جگې غوندي خانتسه بل خای کور جوړولې نشی
گل ږدي په هغه سرچه تیت شی ورته بی سرکوزی داکار کبدلی نشی
دا خوبیتونه ورته خکله لېږم چه جریډو کنبی خپریدلی نشی

خلوريحي

فکر کښې خيال په خيال کښې فکرنیول معنی ته رنگ، رنگ ته معنی ورکول
دشاعر کاردی شاعري وگڼه دزړه په سترگو خوب په وینښه لیدل

دمعنا دزړه په راز اورمز خبیریم دژوندون ښکلاته سترگې اونظریم
دادلاس اوپښوکار لسه مامه غواړی خيال او فکر ته پیدا په شان دسریم

هغه وینم چه بې نورنشي لیدلی هغه وایم چه بې نورنشي ویلی
دلته شوک د حال په ژبه نه پوهېږي زه په ژبه د مال یم غږېدلی

که رښتیا نشي ویلی اوسه غلی دروغ خومه وایه که ځان کښې ښاغلی
آس بې مه بوله براق ورته مه وایه بې لکی خره ته که خرنشي ویلی

پخوا کور کښې بي بي ناسته وه مستوره تله بازار ته په سودا پسې مزدوره
اوس بي بي سرتوره ووتله بازار ته ده مزدوره دکور ناستې ته مجبوره

ښکلو پېغلو که په تاسو کښې حیا وي انعکاس به بې ځوانانو کښې تقوا وي
بې حیا که لوڅې گرزې مینو ژوب کښې پرهېزگار مگر یار ووند او یا خنثی وي

غلام عقل غلامی لره پیداوي دومره پوه په خوی اوبوی دخپل آغاوي
چه په خيال کښې بې سباکه یوڅه گزري ده بې وچولی کښې لوستی دپرخواوي

داغا گناه بي بي غوندي مستوره دمزدور گناه هم وي لکه مزدوره
بي بي نشي لیدی شوک مزدوره ویني شه به وایم ددی خلکوله شعوره

خلور یحیٰ

لله توتکونو غواړي اثر دمسیحا کتپوري غواړي لسه زانوده ووا
احمق سپي ته وایسته بردي او بن ته هډوکي کوي روندته اشارت گونگ ته وینا
حکومت که قانوني نه وي شخصي وي دآغا، آغازاده اود بي بي وي
کورنی او خپلخانه پکښې خاني کا قندي گل شاگل ما گل پکښې خوندي وي
خان دچا غلام کره که په نورو باداري کوي سرتیتول زده کره که کارونه سرکاري کوي
هلته زور ورته په گوندولاس په نامه اوسه دلته که فرعون غوندي په مونږ کلا نکاري کوي
ته بي چه بدگني هغه خلکو ته بنه بنکار بري تاته خواږه خلکو ته زهرونه ترخه بنکار بري
چي په محبس کښې بي ساتي دسترگوتورشي د قام چه په قصرنو کښې خای ورکړې هغه غله بنکار بري
ورانول ندي که څوک وران وړانوي وړانوی هغه دی چه ودان وړانوي
دورانول وده خاني بباداري ملي معمار خاني د خان وړانوي
معکوس شوي اساسونه دهستی ځکه لوړ مقام ته رسي په پستی
ډېر څه مومي چه له ډېرو شپو تېر شي غلامان بي کره خانان خان پرستی
هم مې شعرونه هم کارونه کره جوړ دلیک اولوست مې کتابونه کره جوړ
دوه پښتانه مې نکره جوړ هیڅکله که مې هرڅومره مجلسونه کره جوړ
ډیر عالي مضمون په پښتو ژبه خوارو زار شي ژبه چه بي قدره وي بي قدره بي اشعار شي
سرو کار د خلکو وي له ژبي د سرکار سره کله به غریبه پښتو ژبه د سرکار شي

خلور یحی

که هر شومره بنایسته بیکلی جنی وی د لوی کور او د عزیزې کورنی وی
چه گونگی وی آدم کله ورته گوری په بنایست کبې پی که مینخه درخانی وی
قهرمان دسیاست دی هرزیید ولایت لره په کاردی بایزید
شاهان فخر د دنیا په تخت و تاج کا ادهم تاج نه بهتروگانزه تبعید
قانون وی اول نظر کبې ډېر بڼا غلی چه لانه وی د عمل کورته راغلی
نقص او عیب پی په عمل کبې معلومېرې خصوصاً که چل وونکی وی ناولی
چه دو بڼې درجه دې نشی دنگه نور شه مکره زندگی دې کره بلمنگه
ژوندون هلته شی بی مالگې چه سړی سترگې پتې غور کړی بند او ژبه گونگه
مخالف وی یوله بله حال اوقال په وینا کبې گوره عکس دمقال
د پښتو د احساسی عالی شمعرونه درته بڼی د پښتون پر پوتی حال
پښتون ډېر دی تېرا بستی شاعرانو مغرور کړی په سستاینو ادیبانو
که اوس سل گزه کوهی کبې بڼکته پروت دی ورته خان بڼکاری او چت له کهکشانو
لاپې شاپې خان ستایل غتې خبړې کوه هر خه ووی زړورې زورورې
قوت نه دی کم زوری او بوسه ده شاعرانو وراغوستی خول او زغری
دا اجیره او مجبوره دانایې چه چونگبڼه د بلبل په نوم ستایې
له لیکواله بی ملا بنویس جوړ کړ د آغا چه خوښه وی هغه وائی

خلور یحیٰ

بنخه حق لری دژوند او کار کولو
لکه نردلیاقت خرگند و لو
په دې شرط چه اهلیت و بنئی په کار کبئی
نه چه خان بنئی په خان سینگارولو
ماموریت که په بنه وجه بنه صورت وی
لبسیرین پوډرته به خه ضرورت وی
کارورانېرې نه وایمه چه خه کېرې
که معیار دلیاقت زیب وزینت وی

دخان ساتلو پوهه عامه ده هرچاسره ده
هم له انسان هم خناور و د صحرا سره ده
د حق ساتلو او د خان قربانو لو پوهه
له اولوالعزمو لویو خلکو د دنیا سره ده
د کار خلک نه کوی ډېرې خبرې
د خولې شور کله کوی د جنگ لېنکری
چه سندرې جوړوي هغه وی غلی
سندرغاړي واپي شپه او ورغ سندرې

فکر مه بیایه یوې خواته مدام
چه محدود نشي هرلورته کوه پیام
مقیدې دگادې آس غونډې نکرې
له او هاموېي ساته په اتمام

خه په کار به دچاهغسې شوری وی
چه ډیرې واک بې لاس کبئی دملاوی
کله اور کله اوبه وی کله هېخ نه
گاه دوسپنونی گاهې حلواوی

خینې خینې تشوي پکبئی ډک زړونه
خینې نور غواړي چه ډک کړي تش جیونه
په وینا کبئی چپ په رایه کبئی چه راست وی
مخالفه بې ده ژبه نه لاسونه

هرچا هر خه په پوراز نه دی لیدلي
خوک یوراز او خوک بل راز دی پوهېدلي
دگمان فریب که نه وی حقیقت کبئی
چاچه نوردی غولولي غولېدلي

خلور یحیٰ

په جهان کښې چه مردوده باداري شوه
روحاني رنگ کښې راووته پيري شوه

دپیری او مریدی بازار چه سوږ شو
سیاسي رنگ پې پیدا کړ لیدري شوه

په وړانکارو چه کارونه جوړوي
حقیقت کښې جوړ کارونه وړانوي

یاتیگی یا ډېره زیاته سادگی ده
که بتان په بت پرستو ماتوي

بدبیني نه ځي که دیدهم لار شي لېمونه دچا
په تن مینځلو خیری نه اوزي له زړونه دچا

یقین راځي اوځي دیو بل په خبرو باندې
بدگمانی نه ځي هېڅکله له معزونه دچا

په تعلیم به یوڅوک پوه په زېر زور کړې
بې هنره به صاحب دکوم هنر کړې

ورپه سر به کړې خولگی دپوهنتون
باورنکرم چه بدل ماغزه دسر کړې

له ځانه لرې شه چه ځان وویني
جهان نه اوزه چه جهان وویني

نه ډېر نژدې لیدی شي نه ډېر لرې
نه به تورتم نه ډېر وښان وویني

یو بېکاره او ناکاره به کاردار کړې
یو بې واکه او بېوسه به واکدار کړې

دیابوزین او افسار به کړې دزرو
گمان نکرم چه بدل به پې رفتار کړې

داعادي کتابي پوهه چه یادېږي
په لیک لوست باندې هرچا ته حاصلېږي

دماغی انقلابی نایابه پوهه
کله کله کوم شاعر کښې پیدا کېږي

وژله یوازې دتېغ کارنه دی
مارهم قاتل دی خو خونخوارنه دی

چه بشري کرامتوننه وژني
هغه گنله چی چا خونکارنه دی

خلور یحیٰ

که انسان د خبټې نوم وي نورڅه نه وي پروانشته که پراته ورته وابنه وي
 که دماغ سترگې غوږونه زړه اوروح وي بې هنره ژوند بې بلمنگه سابه وي
 که هرڅومره غولېدلی عام نظروي ظاهريين ساده سطحې اوکوروکروي
 که هرڅومره بڼه منفور او بد منظور کا بيا بې هم قضاوتونه معتبروي
 چه شوتله په آخور کېنې وي وابنه وي چه په مالگه په کاسه کېنې شي سابه وي
 دانسان د ژوندون مالگه کیفیت دی فرق بې نه وي له حیوانه که دا نه وي
 شاعربوسه غواړي کنځلوسره نه غواړي قند مخلوط له گلوسره
 کابینه غواړي اعتماد له شوری له سپکوسپور و بد ویلوسره
 دظالم دزړه چول کاردموسی و پکټې رحیم اچول کاردموسی و
 ورکاوه یوه ظالم بل بڼه کاوه یو دعادل بل دمیني رهنما و
 پیرکه خس دی بیا هم خپل مریدته بس دی مریدان دي ډېرکسان که پیرناکس دی
 له مریده بندگي دخدای مه غواړه که له خدایه ورته گران پیروی په لس دی
 عقل هروخت دضعیف دلاس امساده له قوي سره که نه وي څه پرواده
 گوډ او پوندې امسانشي گرزېدلی تفنن دپاره لاس کېنې دینساده
 په ضعیفه اراده عقل حاکم وي که قوي وه اراده نویباخادم وي
 دبشخدمت ته عقل پیدا شوی په دې شرط چه روغ و جوړ صحیح سالم وي

خلور یحیٰ

عقل گوری ارادې ته دانسان
چه تېری کوي که چاسره احسان
اراده چه هرڅه غواړي او کوي بې
دی پیداوړته دلیل کړي او برهان
غلامي دذهن نه ځي له انسانه
دماغ کله ازاد بېرې په اسانه
نه ورکېرې غلامي رنگ بې بدلېرې
ځي بدن نه، مگر نه ځي له وجدانه
سیاست که په اسلام هم متکي وي
که هرڅومره پرهېزگار او متقي وي
بیا هم هېڅ صرغه په قتل و قتال نه کا
مقابل کېږي که امام ددین علي وي
شمر نوم دهرظالم د اقتدار دی
چه لوی شوی په کاله کېږي د سرکاردی
په حسین کله لاس نیسي یزیدان
اقتدار که مسلمان وي هم خونخواردی
یو غلام دی دا وها موخرافاتو
بیل درس هم اود رواج او عنعناتو
په دنیا کېږي خوسل رنگه غلامي شته
د شهرت غلام بنده دمخلوقاتو
مجلسونو کېږي بڼه کېرې تقریرونه
تهنایي کېږي پیدا کېرې لور فکرونه
چه هم فکر هم وینا دواړه عالی شي
اجتماع او انزوادي دوه وزرونه
که په چاباندې غالبه تنهائی شي
ژوند بېخونده شي چه محض دانثای شي
که بېخي په جمعیت کېږي شي څوک محوه
خوښي زیاته شي څو کمه بینثای شي
یوه ښکلی بنایسته پری پیکره
بله توره ناشولته بد منظره
کمیت کېږي بې فرق نشته کیفیت دی
چه یوه یې کړه بلا بله دلېره

خلور یحیٰ

کونگ مې څېره روند مې آواز پېژني کله مې دوست غوندي غماز پېژني
چاپه يوراز چاپه بل رازوليدم زما صلي رازاهل راز پېژني
چه دچا فکرمني نظرمني شي عملي جنبه شي ورکه فلسفي شي
دشبنم طوفان بې مخه د کارنيسي دلمدوختو خولراوبه کافي شي
ذره بين عقل ته هرڅه دپر غتېري وړه پچه ورته لوی پېچومی کېري
تيت وپاس ورته مهيب کاندې خپل وهم دمړک سوری گړنگ ورته بنکارېري
بتان چه مات کړي بت دځان جوړوي ځان نه ولي بل نه شيطان جوړوي
مريدان نيسي دالله پسه نامسه بياترېنه ځانتسه بنديگان جوړوي
په احسان غلاموې چه بل انسان بيداعوه کوې دخيراوداحسان
داکسه ستا بشردوستي وي بشردوسته لابه څه کړي که لېوه شي ياشيطان
خوبين مې دي لوی مجلسونه شورابي يادفکرپسه عالم کېنې تهنائي
دملگروخاص مجلس ته خوشحالېرم خوبين مې نه دي مجلسونه هرچائي
ظالم خوب کېنې دپريه زوره خرېده دی ويده وخوراوبين بې کړه ويده
دايې خوب دی چه نورخوب ته نه پرېري لابه څه کړي که له خوبه ويتهېده
پسه يوه دودی مې پرې قلندر په ملکونونه مې پرې سکندر
که څوک پوه شي بديا وړی فقيرموردي له بديای سره وي تل جوع البقر

خلور یحیٰ

مونځونه کړي خويوهم نکري داسلام دپاره
حج ته دخدای دپاره نه ځي، ځي دقام دپاره

هرڅه چه کړي دقام ليدراصلي منظوري داوي
چه په ولس کښي شي مقبول دخاص وعام دپاره

چه وکیل تش کاندي زړه جب يې ډکېږي
چه وزيرتيتوي سرځای يې لوړېږي

دوزيرلمني لاندې مـردارۍ
چه وکیل کاندي خوله وازه معلومېږي

خوار غريب خوپه خيرات کله مېږي
دباي لورده هېڅکله نه کمېږي

دشهرت داقتـمدار دعزت وړی
گڼه سترگي چه په غرونونه ډکېږي

راتـه ووي دنسـواروتپکه دار
نسوارخوله کښي مانع کېږي دگفتار

سرکاري تپکه دار پوه په رمازه کړم
چه سرکارورکوي خلکوته نسوار

دجلال بنايست په ډرسازوسامان وي
زيبايي دفقربل رنگه بل شان وي

سبرښه ښکاري چه لیس وي پورته شوی
گل بيد ښه وي چه سربښکته پریشان وي

دانسان جوهر دژبي گويـائي ده
همدغه بې زيبائي اودارائي ده

بې له ژبي هېڅوک هيڅ نشي موندلی
دانائي دلربائي که بـدائي ده

په خوراک کښي وي دخولې برخه خوندونه
ساز سروداوبنه نغمه اوري غوږونه

دبنايست په نندارو سترگی خوږيږي
دمعنی په خونـدپوهېږي دماغونه

چه جهادسياسي نه وي مسلکي وي
سياسي مراعاتونه لايـعني وي

انحراف چه له مسـلکه قبول نه کا
ناکامي هم ډېره لويه کاميابي وي

خلور یحیٰ

د پراثر شسته داور ژبو په تقریر کښې
سحریت دی د وینا طرزو تعبیر کښې
په اذهانو کوي لویې خطیبان
د وینا په مدو جزبم اوزیر کښې
د هر چا چه حیوانی قوت زیاتېږي
نفس شیطان لره هغومره مغلوبېږي
که څوک غواړي چه غالب شي په شهواتو
په مړښت نشي دا کار په لورې کږې
کموي روژه غوښتنې شهوانی
مضاحل کږې هوسونه نفسانی
د روژې غایه همدغه شی دی ځکه
روه نه نیسي صغیر شیخ فانی
چه محروم نشم دښه ژوندون له خونده
خلاص مې کړه خدایه ! د حرص حسد له بنده
له دوستانوسره زه ښه يم پخپله
له دښمن سره مې ته ښه کړه خاوند
خلک و دونه کږې په ډول په نغاره
د فحاشی کږې ډېره پته کناره
د زاهد پته گناه لري تینگ ستر
عبادت زهد و تقوانې وي ښکاره
څوک خپل فکر ته ملگري لټوي
څوک ملگرو ته خپل فکر بدلوي
چه خاوند د عقیدې وي په رښتیا
عقیده له چانه نه قربانوي
په دوستۍ کښې دښمنی خو غداري ده
که ښه نوم ورباندې ږدي نو هوښیاري ده
بدښه کېږي ښه بدېږي په خبرو
داسطحي خبرې بادوړي بربادېږي
په وینا کښې خو همدغه ساحري ده
چه خبره وي عمیق په پاتې کېږي
داسطحي مه اوسه، خو د پریزات که عمیق شي
په خبرو دې بیا خلک نه پوهېږي

څلور يځي

يا باطل د حق په ځای باندې درېږي
چه انسان بې په ويلو خوشحالېږي

په منطق او استدلال حق باطلېږي
فلسفه عقل او پوهه هغه وائي

يا چه غم وي يا بندي اوسيالداري
دېته وائي قيادت اوليدري

راغونډېږي ډېر عالم په مداري
که څوک خلک راټول په يوملي هدف کړي

د چا زړه، روح او دماغ وي سرگردانه
که دې ورکه نارامي کړه له وجدانه

څوک په کار کې لاس پټې کاندې ستومانه
دادتن نارامي ډېره درته بڼه ده

خوب کېږي بې هم جنګ ليدلی نه دی بريالی دی
رنگ بې د ليدونه دی خونوم بې گلالي دی

توره بې اخیستې لاس کېږي نه ده توريالی دی
داسې تش نومونه دلته ډېر مونږ اورېدلي دي

په ډېرزيات کونښن بې بڼه طرز کېږي اداکرم
خيلې مجروح پڅواک يا بل پيداکرم

چه په ډېر مشکل پيدانوي معناکرم
وايم اوس بې پوهېدو د پاره چېرته

چه دليل بې وي کمزوری ځي تاوېل ته
دليل وايه! مساوي يا کوردليل ته

چه زور نه وي ضرورت پېښ شي دليل ته
زور ورته څوک دليل نشي ويلی

افتخار په پرې ونه کا که همت بې افغاني وي
ازادی سره تړلی ډېره لويه قرباني وي

آزادي که خيراتي وي يا دچامهرباني وي
قرباني چه پکښې نه وي هغه کله لوی اختروي

بڼه قصرونه د ياقوتو د مرجان شته
په يو څو پيسو به بې خرڅ کړي ملايان شته

ستا جنت کېږي خدايه حورې او غلمان شته
نعمتونه رنگ په رنگ شته بې حساب

يا د چرګ د غوښې بڼه غوره بنوروا ده
د جنت کلي په لاس کېږي د ملا ده

د جنت بيه يوه خپته حلوا ده
په دې شرط چه بې ملا صاحب ته ورکړي

خلور یحی

خوبه دې چه غلا کړې که فحشا او که سودونه کړې
چاته جاسوسي کړې که په چاباندې ظلمونه کړې
دلته د عمل آزادي هرچاته حاصله ده
سردې د وهلو دې که لږ ازاد فکرونه کړې

نه بې زړه کښې صداقت، مینه وفا شته
نه بې سترگو کښې څه شرم او حيا شته
سیاست لري څومخه څو اړخونه
وخت په وخت بې خوله کښې سل ژبې گویا شته

قهرمان د سیاست دې هر یزید
ولایت لره په کار دې با یزید
شاهان فخر د دنیا په تخت و تاج کا
ادهم تاج نه بهتر و گانه تبعید

هیڅ به نشي په هر حال چه ته شکرونه کوی
یا هیڅ شی نکړې تش په خوله شکایتونه کوی
د قربانی او جد و جهد په راز پوه نه بې ته
چه لکه کونډه دعا گانې او سوالونه کوی

یوې خولې بله خوله داسې وپوښتله
وایه څه شي مزه ډېره در کوله
هغې ووي سپینې خولې چه په غلا غلامې
بیا او بیا سپینې سپوږمۍ ته بنکلوله

خولې څکلې د دنیا ډېر نعمتونه
خولې اخیستي دي له هر شي نه خوندونه
هله پوه دخولې په خوندشوم چه په خوله کښې
راته را کړه چا د سرو شونډو سرو نه

د سر کار قدر و قیمت گوره په کار دې
که کار نه وي محض سر، نوڅه په کار دې
د کار دار ټول اهمیت گڼه په کار کښې
بېکاره کار دار بل شی نه، محض دار دې

که وي شعر لکه در بنکلی آبدار
د صنعت هنر او فن عالی شهکار
ورته غوږ مه نیسه هېڅ ازاد فطرته
که پکښې د غلامۍ وي څه اثار

خلور یحی

باید شعرش عور خلاص کړي له قیدونو
ترقی لورته رهبرشي د فکرونو
د اوها موخرافاتو بیتان مـ مات کړي
وي منکر د زور او زردقـــــــــــــــــدرتونو
د کار لویه! پهلوانه باهـ مته
د جهان به لاندې باندې په یوآن کړي
ستا په کار او زیار جوړېږي جنتونه
ستا زحمت اصلي قیمت دی د جهان
پریشان که نن صاحب د زر او زور دی
ستا له لاسه بې د غم کانې په کور دی
چه په خوب کښې بې وېرېږي له هیبته
توره نه ده د لوگرې د لاس لور دی
خان او بیگ، میر او ارباب، پیر او پېشوا
بې زحمته د بل گټه خوري وړیا
خو چه ورکه مفتخوري له دنیا نشي
نه سمېږي دا د زور ظلم دنیا

که طاعت او عبادت هرڅومره کم وي
خداي دې نه کاچه شریک پکښې صنم وي
په ریاچه دمخلوق د پاره کېږي
که شرک نه وي له گناه سره به سم وي
که بې رنگه بې ریا زهد و تقواوي
له تگی برگی چل ول نه مېراوي
خوک بې کله بازارونوته راباسي
سودسودا لـره خوزهـد دریاوي
که په پوهه مشهورشوی افلاطون
ترهغه شهرت کم نه دی دمجنون
شهرت نه غواړي عادي ژوند بلکه غواړي
یاپه سرتاج یاسرایښی په زنگون

خلور یحی

داچه شوک شه شی له چاغواری ارزان
گران ارزان دی ارزان گران دی که شوک پوه شی
شوک چه له عشقه ناقرار نه وی
غم راویین کپی اوپوه کپی نه وی
خوند بی نه وی چه ژوند محض دانائی شی
کم وکیف خوند او معنی جلال جمال
که می ژوند وی دزدان تورو کوپو کبی
که می سترگی شی ړندی یم په تورتم کبی
زړه شی خوین چه سترگی وگوری ښکلا ته
خوپوازد غوړله لاری ځی زړه ته
هیخ وخت نه وی بی شرابو بی کبابه
سپیتوب بی کپی بی آبه ټول بی سپک کپی
نه وایم له یوې مخې بی حیادی
دومره واز دی چه په هیخ بند او وازندی
بی ستره شولې ښځی او جوننه
ښکلا بی ستره مینه بی ستره
حقیقت کبی خرشوی ځان په احسان
په اصلي قدر و قیمت باندي دځان
پوه په معنی دانظار نه وی
عقل بی بینازره بی بیدار نه وی
بی معنی شی که یوازې عیاشی شی
چه په ژوند کبی شی پیدا ژوند انسانی شی
که تک تورشم دسکروپه معدنو کبی
بیاهم غواړم دحیات اوبه تیارو کبی
چه زړه ښه شی نوخوله جوړه شی خندا ته
دا حال مه وایه کانه اونا بیناته
ملا خوره بی فحاشی کپی له هر بابه
چه شراب څکل بی کپی ځان غوندي بی آبه
بدل منی له هر لوري هرې خوا دی
دهیچاندي یا دا چه دهر چادی
هم رشوتونه هم شوتونه
محکوم په ستر تر نرفکرونه

خلور یخې

بزرگي خو نېک عمل زهد و تقواده هسې نه چه په نژاد نسب بناده
اوس چه چانس سب نژاد پورې تړلی نژادي توپیر بې بڼه سمه معناده
خدای بې شکه بې شهبې احد صمد دی چه صفت بې لم یلد و لم یلد دی
هغه پیر چه بې له ځان نه خدای جوړ کړی دده ولې یو نمسی او بل ولد دی
نه دي بدم تمام غلجی یی ادرانی یا از بیک یی ا هزاره یی ا ترکمني
نه ټول بڼه دي نه ټول بد دي ولسونه دې قانون نه مستثنی دي لغماني
شخصي نظام چاته ډېر څه ورکوي چاته خپل حق هم پوره نه ورکوي
کله دچامخ بڼکلوي په مینه کله بیا گوره سوک په خوله ورکوي
هر زردار گوره دزرو مالک نه دی لکه هر په سلوک پوه چه سالک نه دی
ددنیای طالب که هر څومره فقیروي فقیر نه دی دسروسپینو تارک نه دی
شخص که هر څوک وي دڅو ورځو حاکم وي دده ظلم وي څو ورځې که ظالم وي
خدای دې نکړي جامعه په ځان ظالمه چه دا ظلم هم قایم وي هم دایم وي
دهقانان د زمیندارو غلامان و زمیندار بیا غلامان د یوه ځان و
ځان تابع لکه غلام و د بې بي خان تابع لکه غلام لره جوړ کړی ځان و
وگوره ځاني د چا بې بي دچا و بڼکاره څنگه پته څنگه مشغولا و
د ځانی ناموس ته څه حیا شوه پاتې چه غلام باندي مینه زلېخوا و

خلور یحیٰ

چه مې د بڼکلو جونوناز وليده ځان او جهان مې په بل راز وليده
د زړگي حال نور پتې ټولې نشم چه د ليلې گړپوان مې واز وليده
واپي خپله خوله قلا ده هم بلا د چا پوچه د چا ډکه له معناده
د دانا خولې ته غوږونه کړه نږدې بڼکلولو ته پيدا خوله د ليلې ده
دی ملي فرهنگ اساس د مليت هم ملي ثروت دی هم ملي قدرت
شعري پانگې دی " الفت " د پړس هيم کړی په دولت کېنې دکلتور او ثقافت
د يوه خوله سپی د بل سپی ددرو وي بېناکه خوله د سپکوزور ورو
پوچه سپکه سپی خوله هېچا ماته نکړه ماتوي خلک ډکې خولې له مرغلرو
تقاضا د جگ اوتییت نه وي يوشان راشه! وگوره باغبان او پالېزان
یوتییت بوتی ته مېوې پسې تیتېږي بل جگ بڼاخ ته دمېوې لوړوي ځان
مچ که پاس د چاپه سرځای ولري که په لوی دسترخان خوري شکر تري
که دگل په پانه ناست وي گلخانه کېنې بيا هم نشي پرېښودى مردار خوري
که ماشوم لاس کېنې نانز که گډوي لویان هم ماشوم په لاس کېنې لویوي
په ولس کړي حاکم لویې په ده بل څوک سیاست رانه نانزکی جوړوي
د کارپوهه خوهم وېښه هم بېناوي شله نه وي له عمل سره اشناوي
سره نه وي جاذبه لري د مینې ورسره اخلاقي تومننه د تقواوي

خلور یحیٰ

حب اوبغض دوه قوتونه دي انسان کښې که یو نه وي بل هم نه وي په جهان کښې
هر یوه نه پخپل ځای کښې اخله کار پام کوه! چه یوهم مړنګرې په ځان کښې
که په ظالم څوک بلوسېدلی نشي دمظلومانو دوست کېدلی نشي
دخدای دپاره دښمني ده دوستي خودا دوستي هر څوک کولی نشي
میخانو کښې کله هغه شراب مومم چه عالم د تصور کښې بې تل شومم
زه پخپل تصور خوښ یمه هر ګوره که ذلت ته د عزت په خیال وردرومم
ای فکرونو دماغونو کښې بنديانو په عمري قیدم قیدم محکومانو
رحم نه دی بې رحمي ده که بدل شي دمرګ حکم په عمري قیدد قیدیانو
دبلبلو پروازونه وي گلزار ته دزاغانو پروازونه وي مردار ته
زاغ مشهوریه هوبناری دی بلبل نه دی پت په غوړ کښې داحال ووايه هوبنیار ته
عناد په زړه کښې توره لاس کښې کیرسر کښې لري ډېر عذابونه ډېر واخلکوته نظر کښې لري
پتې عقدې دظالم تریوتندی کښې غوټه ښکاري خوله بې هم سپی ده اوخوړی سپی په در کښې لري
یوشان نه دي نصیبونه قسمتونه کاتبانو دازل کړي فرقونه
چابانکونه دي ډک کړي په ډالرو چاپخپلو خدمتونو تاریخونه
دیوه آسوده ژوند کښې شرم و عاروي دبل خواراوساده ژوند کښې افتخاروي
فضلیت او تقوی نه وي ډېر ثروت کښې ډېر مالدار سپی به ډېر لږ ایمانداروي

خلوریحی

یو ظریف نقیل ده ر مجلس و	په لطیفه یی خو بن دا اولس و
غلام نبی و خای یی چاریاغ و	غنی معنی کنبی مادی مفلس و
اوس خاورولاندی چه نه غر پری	تولوهر کپی هیش نه یاد پری
غایب نظر نه غیب شی عالم کنبی	خلک دخلک و ژر ژر هر پری
چار اوپری خان سره ده بینا بی	چاپخپل مخکشی دحسن رنگا بی
چادنبکلونبایسته سترگو دپاره	رانجه راوپه چادسترگوسلائی
دهغه به مادی ژوندی پر خوارو زاروی	چه یوازی له معنی سره پی کاروی
دمادی اود معنی مقابله ده	چه هریوشی پر غالب هغه بل خواروی
هېواد ته مخه چه دطوفان شی	بنارونه کلی کورونه و ران شی
سره شی پیه وینو پر میدانونه	یوه سپی نه جو پر قهرمان شی
چه تیاره راشی دیوه ریا شی	دیوه مره کبری چه شپه سباشی
دیوی ژوندی تورو تیارو کنبی	مهرویان شپه کنبی رعنا زبباشی
دلته هلته لفظ بدل پری اوور کبری	معانی په هېوادو کنبی نه بدل پری
معنی روح ده لفظ جسدی دم معنی	لفظ مرکبری معنی بل لفظ ته نقل پری
که مادی ژوند چا بدل کریه معنا	پوه بدلی په معنی دی دبقا
خودا کار کله شی هغه شوک کولی	چه راغلی وی مهمل او بیمعنا

څلور يځي

په احتياط احتياط په لاره ناييځي
پلبي خلک وينبي لورې او ژورې
رونديې لارې نشي تلي که ځي بينايي
بدايان نه وينبي زمکه په هوايي

يوڅه اصول دي ژوندانه ته ضرور
ايډيولوژي بنه ده د ژوند خدمت کښي
خوچه ژوندنشي د اصولو لومړدور
نه چه ژوندون ته شي بادا رياترپور
عقايد که مذهبي که سياسي وي
په هرئيزم کښي چه وي ترې څارېږم

سياست موچه سررونه لوروي
سربازي کړي مقدسه مرگ ژوندبولي
مناري موله سررونو جوړوي
سروهي سرلوري سرته رسوي

احترام د سردتاج نه دمغزو
قيمتي گوهرپه غوږ کښي دخويانو
لوی توهين دی حقيقت کښي د سرو
بهانه ده د دولت د اور بدو

يوه چاغ رنځورته وويل ډاکټر
نورڅه مه خوره پس له دې غوښي دخان خوره
دومره ډېره چاغي خوري دسري سر
چاغ بدن دی قوي زړه لره خنجر
کارله فکره فکر کارنه شي پيدا
فکر کاردی او کاردی مجسم فکر

سياست جاه و جلال دی دروزگار
خوکه مالگه ډېره زياته شي ياکمه
دژوندون سابه په مالگه کړي سرکار
بياژوندون لره مرض شي دفشار

خلوري ڇپي

ڪهه مزدور خان شي او خان مزدور مجبور جابر شي جي جا ابر مجبور
 ظالم بدلهي خونه ورڪي پري نه حاصله پري اصلي منظور
 په نامه باندي چنگي زوي ڪهه تيمور رنگ بي سپين وي ڪهه تڪ توري او ڪهه سور
 رنگ دي ورڪ شي نوم دي ورڪ شي دظالم زمهرير غوندي وي يخ ڪهه سور تنور
 سره وسپنه په سره اور ڪنهي پولاد شي سره زر اور ڪنهي شي زبور قدر بي زياد شي
 هر نبي د ابراهيم مقام نه مومي دنمرو د اور ڪنهي حاصل ڊپر لوي مراد شي
 حسد زره ڪنهي دي حاسد لره سقور جنت دي مينه ناک زره او بنه نظر
 دهر چا جنت دوزخ دهغه زره ڪنهي غلمان حوري، مار لرم بي خيرو شر
 د مظلوم او بنه ڪي ساپه آهونه ظالم د پاره شي سره اور ونه
 گناه بنايسته ده سري بد رنگ ڪري دلولي سپين مخ تور ڪري مخونه
 ژوندي ڪي پري آزادي چه مر شي ڌار ڌار زندان دازادي هم بي مزار
 دسر ڌار چه زره ڪنهي وي آزادي نه وي نظر فڪر احساس هر ڇهه وي مهار
 واپي مه ڪوه خبري ڪوه ڪار بي خبرو ڪار په ڪار دي دبادار
 دخر ڪار او دخره فرق به نوپه ڇهه وي ڪهه خرڪار لڪه خرڪار ڪري نه گفتار
 ڪري قدر تونه حماقتونه عيونه بي بولي خلڪ هنرونه
 چه قدر تونه مخ په زوال شي هنر بي هم بي اگني عيونه

خلوريځې

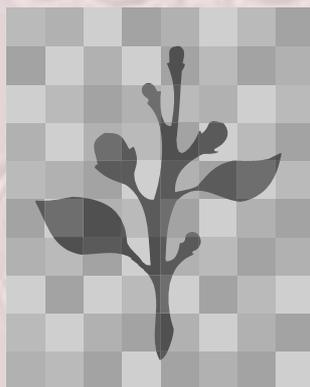
ښکلیتوب که وي بي مینې بي معنا دویرده، د مینې نه ده مړه لیلی
 مبتدله او ناپاکه ښکلا هېڅ ده دلولی د ښکلا شرم وي به
 وایي: زینت المکان ب المکین په ویونکي بې وایه! آفرین
 که تشناب هرڅومره ښکلی وي جوړشوی مجبوریت دې ورته بیا بې نه تزین
 نورنځوران ځانتسه دوا اخلی رنځور پښتتون دم اودعا اخلی
 بل له لیلی نه اخلی خوله هر ساعت دی په دې خوښ چه بې بلا اخلی
 چه لیلی شنه شي په نازو خاندي ژوندي شي زړونه که وي نیمژواندي
 په خندا ښادشتم او هم نابادشتم چه راته خاندي چه په ما خاندي
 که نظر نه وای، نو ښکلا به نه وه که محبت نه وای لیلی به نه وه
 نظر او مینه دانسان پلار او مور که نه وای آدم او حوا به نه وه
 یو فقیر که سهکه وروروي د غنی سرکشان زحمت کشان یو مخلوق نه دي
 ماشومانو پټې لوبې په غلا غلا کړې په دې څه که یې مني وي افغانی
 جلی وویل هک ته څم پټېرم پټ پټونې به بې پټې له با کړې
 یو وکیل ته ځوی ویل چه ولې پلاره لټوه مې تر هغه څومې پیدا کړې
 هغه ووي چه په کار او په خدمت خو کار ته نه ځي تنخا اخلې له سرکاره
 تنخاگانې مزدور اخلی له باده

خلور یحیٰ

د دین باب کښې روحاني ندي مادي دي سیاست کښې د ملي روح منادي دي
د ملي روحيې څومره کړي ستاينه خود دین روحيې سره عنادي دي
لېونی یونس ځنځیر کښې و تړلی مور په کور کښې زولنو کښې و ساتلی
نن په مرگ له زولنو څخه آزاد شو آزادی ته خوشې نه دی رسیدلی
ملا وویل لېونی مرفوع قلم دی کنهکار او مسؤل ندی څه بې غم دی
چا ونه وې چه په داسې بې گناه نو ولی شوی دومره ظلم او ستم دی
غذا د بېدې له غني سره ده د روح غذا له مغني سره ده
مادي غنا نه بې نیازه غنا غني سره نه، مستغني سره ده
که خبرې وي د دروغو نغاره لفاظی کښې ډیره لوړه مناره
ترېنه ښه ده یو په سله یو په زره د صادق کونکي د گوتې اشاره
په عادي حال کښې عادي غوندي انسان یم د ژوند چارو کښې له ډېرو نه نادان یم
په بل حال کښې څوک زما په خوله څه وائي چه بیا زه پخپله هم ورته حیران یم
د عشق تور دی د عاشق د سترگو تور سر بلند شي چه په عشق کښې شي سر تور
په مذهب د سوولو پتنگانو د طوبی سیوري نه ښه دی د عشق اور
سیاست زور ته زبب زینت ورکوي قانوني رنگ د عدالت ورکوي
له شخصیت نه اهلیت اخلي بې شخصیت ته حیثیت ورکوي

خلور یحیٰ

هر بنایست نه دی لایق د مینې په خوی بد رنگې په رنگ رنگینې
تشاناب په نقش و نکار بنایسته دی بشکلا سره پې بد بوی وینې
بې طلبه مطلب کله وي جالب په طلب شي یو مطلوب او بل طالب
د طلب هڅه کسې پت دی د عشق راز په هجران کسې پتوي خان مطالب
ژبه په وینا ژوندی ده سترگې په نظر کار خانه په کار، او آژانسونه په خبر
زړه ژوندی په مینه، سر ژوندی په فکر باندي ژوند د نظر فکر وینا مینې په هنر
واپې چه خبرې له خبرو پیدا کېږي فکر په وینا کسې زرغونېږي او لوئېږي
څوک چه د خبرو نسل قطع په سکوت کړي وژني معنی فکر د فرهنگ کور خرابېږي
واپې چه خبرې له خبرو پیدا کېږي فکر په خبرو کسې کړي وده او لوئېږي
نه وای که خبرې هیڅ به نه و په دنیا کتې هر څوک د خبرو په قیمت کله پوهېږي

د حال ژبه

وخت د قیل او د قال نډی حال ته گورئ
اوس د حال په ژبه کېږي تکلم

کله وخت د ژبا کله د خندا وي
مناسب نه وي ماتم کېږي تبسم

روزگار بیا تنډی تریو کړی دی په قهر
امید مه کوئ د چا د ترحم

د خوارانو غریبانو ځوی به نشي
نازولی ځوی د ناز او تنعم

د قیامت انتظار څه کړئ همدا اوس شته
چاته حورې غلمان چاته جهنم

ژبه بنډه قلم بند فکر بنډی دی
د حال ژبه بنډه نکړه تظلم

غمازان بېر بېر غږېږي نور ټول غلي
یو شاعر له ځان سره کړي ترنم

خلك ځکه وي چې ناست ماتمخانه کېږي
چوپتیا ده، ډیر بڼه اظهار د تالم

ولې؟

زړونه ساړه نغري ساړه آهونه هم شو ساړه
د ظالم زړه په مظلومانو نه سرېږي ولې

په اور بې وسوه او ایرې بې چېرته باد یوږې
د آتش مزاج تاووننه لازباتېږي ولې

پسرلی راغی طبیعت کېږي انبساط راغی
غوتی غوړېږي غوتیه ټنډه نه غوړېږي ولې

شوه سرمایه غاړه غړی له سوسیالیزم سره
عالیجناب خلکو سره نه پخلا کېږي ولې

دا څه بلا ده چه له ډاره بې بلا اخلو
که بلا نه ده نو هر څوک ورنه ډارېږي ولې

د سر سړی خوري او بې سرو ته خطر نشته
په داسې حال کېږي خلک، له سره نه تېرېږي ولې

که پیداشي

که پیداشي محبوبه بیکلې طنزآزه	په احسان او حسن دواړو کښې ممتازه
میننه ناکه حیانا که لمن پاکه	زړه ساتونکې عشق پالونکې ښه همرازه
نه مغروره په جمال نه کبرجنه	نه دحسن سوداگره نه چلبازه
په عرفان باندي مینه دل آگاهه	دنظرپه ژبه پوهه بې آوازه
چه مې زړه په یو نظر لمبه لمبه کړي	او آگاه مې کړي د عشق له سوزوسازه
چه شي ماته لکه شمع دل افروزه	له دنیا اوما فیهامې کړي بې نیازه
بیکلي شعر کښې به بیکلی مقام ورکړم	ترې به جوړه موسیقي شي دلنوازه
د صورت بیکلابه شي معنوي حسن	حقیقي عشق به پیداشي له مجازه

په داسې حال کښې

چه زور حاکم وي، ظلم وي مشاور	وکیل جابروي یا وکیل د جابر
حقوق دانان وي نوکران دخان	قاضی فاسد مفتي فاسق اوفاجر
جرگه د صلح وي خانان ملکمان	هریوله بل نه غلطی کښې ماهر
شاهد کذاب وي مصدق بې خاین	د حق لیدو ته پوند، قدرت ته ناظر
رشوت رایج وي واسطه نافذه	کوي ډېر کار دچا لحاظ او خاطر
مساوات نه وي، وي تبعیض امتیاز	حق ته نظروي ببخي شاذ اونادر
د عوه وی مین کښې د فقیر او غنی	یو ډېر غریب بل د الماس و تاجر
یو د قاضي په وره کښې څوک نه پرېږدي	د بل په وره کښې قاضي هروخت حاضر

دبل ساقی ستایې غزل کښې شاعر
بل وي اغوستي لباسونه فاخر
د حماقت خوهم یوحدوي آخر

یولسه نظره دهرچالوي دلی
یوخوا خیرن زاړه شکېدلي کالي
په داسې حال کښې عدالت غوښتنه

بڼځه

دبځې په وجود کښې ماشوم میندلې ساده
"القاهاالی مریم" دخدای حقه وینا ده
هم مورد مسیحاده هم خپله مسیحاده
په یورنگ اوبل رنگ کښې دخپل مجنون لیلی ده
دهرنظرمنظوره دههرزړه تمناده
بنايسته دجنت حوره بل څوک نه ده همداده
په څنگ کښې بې ولاړه زمونږ بي بي حواده
بنايسته ماریه خاتمه بللې مصطفی ده
مشهوره په عالم کښې دمصرذليخاده
وامق ته دپره بڼکلی له هرچانه عذرا ده
دفتح خان دپاره چه هرڅه ده رابیا ده
چه ورک دې کړي غمونه دسروشونډومسکاده
دژوندهره صحنه کښې ددې دمخ ریا ده
په جنگ کښې دمیوندخوملاله بې همتاده

پوهیږئ! بځه څوک ده؟ ضامنه دبقاده
ملگري د ژوندنه ده منبع دژوند او روح ده
ژوندون بې دعالم ژوند دامورد ژوندانه ده
بڼکلاددې صورت کښې پیدا کړه دپرررنگونه
آدم نه تردې دمه هرچاده خوبنه کړي
چادلته پیدا کړې څوک ځي پسې جنت ته
دنیا ته چه راغلی اول بابا آدم دی
ملگري دسفرشوه ساره دابراهیم
دحسن په قصه کښې دعشق په افسانه کښې
فرهادته ده شیرینه له هرچانه رنگینه
آدم ته درخانۍ ده موسی ته گلکۍ
په سردې دغم پېټی سرپه! که دپردروندي
توبڼه ده دخوښیودرازرنګیني
سوفیا، تاپلرهتر کښې عرفان کښې رابعه ده

کوتره شوه دصلح سکندرته رخشانه
 دحسن ملکه خودزړه جهان کښې داده
 کولی شي چه خوږکړي یا تريخ کاندې ژوندون
 هم ډېر لطيف نسيم دی هم طوفاني هواده
 کړي سپک داوږو پېټی سپره شي په اوږو
 دعیش آرام بستردی باعث دنارامتیاده
 سبا تیکري کښې پټه بېگابله ډيوه ده
 دورځې مروره دشپې بڼه ده پخلاده
 اختردقربانیو، او غواږي قربانی
 وصال پې کله کله دسراومال بهاده
 دځوکړې دردسره پې دځوی زېری ملگری
 یادرنګ ساعت ته ویردی یادکه خوله خنداده
 په غېږ کښې پې ماشوم خوښ هم پلارد ماشومانو
 اولادته مریې ده پلروته مریاده

دلبر او ستمگر

عنادپه زړه کښې توره لاس کښې کبرسر کښې لري
 کبرجن کله رحم زړه کښې زړه ځیگر کښې لري
 دشکندجو دځورولورنځولو کار کښې
 ډېر عذابونه ډېرو خلکوته نظر کښې لري
 پټې عقدې دظالم تریوتندی کښې غوټه ښکاري
 خوله پې هم سپی ده اوخوړی سپی په در کښې لري
 زورد دنیا که دښکلاوي په هررنګ کښې چه وي
 کبرغرور په ستمگراوپه دلبر کښې لري
 ښکلي لري دولت دحسن سرماییه دغرور
 زلفی ماران که دلبران لري مینولره
 ظلم وستم وسله په کور دتوانگر کښې لري
 که دچازړه د لبروي وړی، اود لبرسره وي
 تورمارد مار دزهر و آب تېره خنجر کښې لري
 سیاستونه ضدپه ضد کښې پټوي هرکله
 نشته پرواکه دلبریا، دلبرپه بر کښې لري
 دظلمت د ظلم، د احسان عدل په لمر کښې لري
 ددقیانوس دوخت زاړه ارتجاعی فکرونه
 نووځملوته په لباس دمنور کښې لري

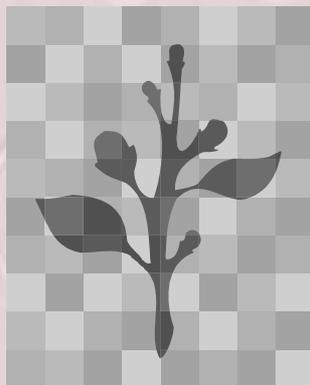
په غلا غلا کتل

پخوا د زلفوپه تيارو کښې مينې غلا کوله
 له پلواندې ښکلا پته تجلا کوله
 دگل په شان وغلې غلې مسېدا ښکلو
 پېغلو په شونډو کښې نرۍ غوندي خدا کوله
 مابه په غلا غلا کتل تاته تابه ښکته کتل
 خداي دې خيردرکړي چه ماغلا اوتاحيا کوله
 راته دې ځکه نه کتل چه درته سم وگورم
 نظر دخپل منظورپه باب خداي وپولا کوله
 که دې کتلي راته، مادرته کتلي نشوه
 اعتنا نه کولو کښې دې اعتنا کوله
 دزړه درزادې راته حال ستادزړه ډېرېښه وايه
 د حال په ژبه دې له ماسره نجوا کوله
 په خوله دې ست د سپينې خولې که راته نه کولو
 داسلاماته ستا د سرو شونډو مسکا کوله
 په حرکتو سکناتو دې ډېرېښه پوهېدم
 آفرين ماته چه بې ماڅه ښه معنا کوله
 مادرته سترگو کښې ځای درکړتاپه زړه کښې را کړ
 خوپه ظاهره به موموضع نا آشنا کوله
 دشعريت کښې مې وصال دعشق او حسن وموند
 "الفت" هنرنه بس همدغه تمنا کوله

زما کار

چه توراو ربل په سپين مخ ويينم غزل جوړوم
 بل کارمې نشته شهلا سترگوته کجل جوړوم
 بکره معنی ښکلې کومه دهنرپه سينگار
 دذوق لیلی ته دښکلا و تاج محل جوړوم
 توري تيارې چه ورکې کړم دحقيقت له مخې
 له عشقه اورا خلم له ځانه روڼ مشعل جوړوم
 چه افسانه شمه په عشق کښې زمانوته يادگار
 لکه مجنون ځان نه دعشق ضرب المثل جوړوم
 چه دچاخيال خاطر کښې هيڅکله ونه گوزمه
 چه په درشل کښې دې شم خاورې ځان نه شل جوړوم

وصال دې نه غواړم پټ نه درځم په توره شپه کښې
 د عشق په کار کښې زه له ځانه کله غل جوړوم
 که زه دې خیال کښې نه یم ته خوزماخیال کښې بې تل
 هره شپه دې خط وخال څنې اربل جوړوم
 چه نظرونه پکښې بندشي له نظره نشي
 لوگی کوم درته ځان، زلفې دې ولول جوړوم
 دسترگوتوربه دې شم زه که دې زماپه سترگو
 خپل جمال ولیدچه بې څومره مجلل جوړوم
 وایي دشعر رب النوع د"الفت" په ژبه
 سیاسي لوبوته نه شعرته اجمل جوړوم
 چه پکښې مینه اوبنکلافکراوخیال کړي نجوی
 د"الفت" بیت کښې دمعنی رنگین محفل جوړوم

د ژوند مرثیه

نشاط مېر شوپه وجود کښې آرزومېر شوه دازما وجودد مېروه دېره شوه
 لکه وچه خاده يم په قبرباندي اوجنډه مې دلخ تن لنډه جامه شوه
 نه بلبل شته اونه گل دژوندپه باغ کښې خزان وچ کرم ورک مې سيوري اومېوه شوه
 که دا ژوندوي، اومرگ نه وي، مرگه راشه دژوندون خوا اوس په ماباندي سره شوه
 مادخپل اوسني ژوندتصويرايسستلو خودژوندنغمه دخوارژوند مرثيه شوه
 څنگه ومه څنگه شومه؟ خبرنه يم چه دچاله غاړې دغه مظلومه شوه

زړه اوضمير

زم زړه زم اضمير په سرستترگودي امير
 څه چه وائي هغه واييم که سندر ده که ويير
 غوراوس ترگې وينې اوري دلپسنداودلپذير
 هرڅه که م دزړه په خوبنه که محسن يم که شرير
 بنکلوي راباندي زړه تک سپين مخ بدرمنير
 بل وخت بياراباندي بنکل کړي سپينه ريره دقيقيير

زر

هرصورت قبله یوی زر	هی هلی دخیروش
خولی ته خوندشی غورته ساز	حسن ته بنایسته زبور
دشلاس ترگورانجه	هم عینکی دنظر
دمستیوس رمایه ده	عقل فکردی دسر
هم شراب شی هم کتاب	کله عیب کله هنر
بلا دفع کپری بلا ده	چه هم سپردی هم خنجر
چاته شه هدچاته زهر	هم جنت دی هم سقر
دشاهانودس رتاج	خوار غریب لره شی خر
دصوفي پاک جای نماز	دلولی ناپاک بستر
زرق و برق دفحاشی	دحیادس رشار
هم مسجدهم میخانه	پرې بنایسته غم واختر

دژوند دستور

دژوند دود و دستور	کله خوی اوکله لور
ظلم جبر، انصاف عدل	خیر غوښتنه کله چور

دخارووپه وینوسه ور	کسه واده په پی دی که غم دی
پیداشوی دی مجبور	په مذهب د جبر هرڅوک
گوډ عذرونه د معذور	گوډ تیمور که منله می
څوک چه ډیر لری غرور	ماتوی غرور دنورو
بنه مخونه وی منفور	د بدرنگی په نظر کب پی
د پرانده ظلم منظور	دنظر محوه که ول وی
په غم و پی وی مسرور	په ژړا دخلک و خان سدی
چه جهان کړی سورتور	زړه پی هغه وخت یخ پړی
عالمی لپوره ضرور	ده مړینه داسه تعمیر ته
تړی جوړ زخم دناسور	کوم پرهاړ چه نه جوړ پړی
مرگ او مړینه دمنصور	د حق ژوند دی حقیقت کب پی
په وژلو د تربور	تربگن ی راژوندی کب پړی
کورستان پی شی معمر	چه یو کلی په مرگ وران شی
د طبیعت ژوند په رنځور	دیوه مرگ د بل ژوند دی

د عشق جنون

توروتیارو کب پی د غم شبخون	د خوش حال یورون سباوون
گردش د ستورو، دورد گردون	تحولونو د زمبانی
مال و منال د فرعون قارون	د زور و جواه و جلال
قهر او مهرد هم یون	دم او دعوا د پیرو فقیرو
عقل او فکر د افلاطون	نصیحتونو د حکیمانو
چه په زړه وکړد عشق جنون	په ماونکې هغه اثر

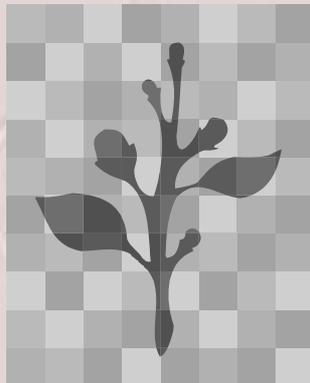
زپه کښې سازونو دارغنون	کړمه له هرڅه زه بې نياز
وموند چه عشق کړم خراب زبون	گنج دولت مې په خرابو کښې
گلگون رخسار په، ډېر جگر خون	هنرد شـعر راته عطا کړ
د سترگو تورد، لیلی مجنون	د شـعرتورو کښې وینم گورم
د سترگو نوردی د زپه مضـمون	بصارت شولوبصـیرت زپه کښې
دمهرویـانو په یو افسـون	په اکسـیرباندي دمـجـبت
بدل مې یون شو بدل مې تون	زه بیخي بل شوم بل مې جهان شو
څوک لیدی نشي زما بدلون	ظاهري نه دی جسماني نه دی
دی زما کله زما پرون	زه هغه نه يم اوس چه پخواوم
له خپله خانه دځان بېلتون	ماولید بل چالیـدلی نه دی
بڼه ده چه نه دی دچامرهون	"الفت" موندلی فیض له الفتـه

حسن او نظر

ړونددمهرویـانوڅـه پروالـري	حسن دي که ډېره تجلی لري
داچه بڼکلي نازپه نابینالري	چېرته چالیـدلی اوربـدلی دی
سترگې دي چه واپي یار بڼکلالري	نشته بڼکلیتوب که بینایي نه وي
ځکه زما سترگو کښې رڼا لري	تورتيکری دي تورزما د سترگودى
سترگې تور د سترگو کښې لیلی لري	سترگو کښې دي ځای دی که هرځای کښې بې
غوربې ناوري زړونو کښې غوغالري	واپي سترگې ډېرڅه په کتلو کښې
سترگې خوله سترگونه حبالري	نه ده بـي ادبـه دلېموژبـه

بل اثر بل کیف بله ادا لری
حسن خای نظر کنبی دینا لری
یوکه نه وی بل پی کله سال لری
دواړه دازاد ژوند تمنـا لری
بې نظره حسن خه معنا لری
سترگې پتول خومه گناه لری
وگوره! ژوندون خه تقاضا لری

حسن او نظریه شهلا سترگو کنبی
کله وی بنایست په رندوسترگو کنبی
میننه دبنکلا، بنکلامینې ژوند
تابنکلابندی کړه او مامینه کړه
خیردی که دی حسن له نظره شو
مه پتوه سترگې زما سترگونه
ژوندغروي سترگې پتوي یې مرگ

اولوالابصار

عارفان دزړه په سترگوگوري ييار
دسرستروگوياندي پېژني اغيار
حاييل نه دی هېڅ حجاب دزړه دسترگو
نه پې مخه تياره نيسي نه غبار
لمرتري نشي پتولې توري ورپخې
نه حاجب گزري مانع اونه حصار
صاحبان دزړه، دزړه په غوږواوري
آوازوننه دسترکوت اود پندار
چه ولاړوي توله شپه قايم الليل
ورته يووي ددنيا ليل ونهار
دحال ژبه وائي حال صاحب دحال ته
په دې ژبه پوهېږي اولوالابصار
په رښتياچه بيدارشوي له غفلته
مرگ هم نه ويده کوي هغه بيدار
زړه ازار د صاحبدل شي چه زيارت ته
کله ورشي دل ازارمردم ازار
چه مالک دخپل ژوندون وي مرگ پې نشته
مري هغه چه پې ژوندون وي مستعار
فيض رسان اوله هام بخش دی دژونديو
گازرگاه کښې دهرات دپيرمزار
ډېرنقشونه محوه شوي محوه نشو
په افکارو کښې دده نقش ونگار
دصورت سينگارلږوخت وي بيازايل شي
زوال نلري معنی په روح سينگار
آهې نامه پې در دی، پې نظيره
په نظر کښې په غوږو کښې دروزگار
سل ميدانه دعرفان پې دی وهلي
چاليدلی دی بل داسې شهبوار
تس دقال خاوندخونه ودحال هم و
دديين لاره شوله هرلورته ازاده
ډېرې حاله کړه په حال دده گفتار
دقدم نقش پې دديين لاره کښې اوس هم
چه ملگري ئې دلاري شوه انصار
راته بنئې گازرگاه اوپای منار

شهداء الصالحين دي ددين سستوري
 دعرفان لومړې قدم هغه قدم دی
 اخلاص دی رهبردلارې دععارف
 چه خوب پرېږدي غفلت پرېږدي راحت پرېږدي
 طريقه دصوفي لار دڅاروو، نه ده
 ده دفکر، ذکر، زړه اونظر لرلاره
 خوچه نکرې غرور کبر پېښولاندې
 له فطرته سالک راغی وارسته
 حرزاددی څوک چه وي ازادمنشه
 دصوفي سترگې مړې دي زړه ئې موردي
 مالگه نه څکي دچا نمکخور نه دی
 ژوندېې نه دی دهواود هوس
 زړه بې پاک طينت بې پاک نظر بې پاک دی
 له عيش و نوله خون د ونوبې زړه موردي
 يوخوړلوبل خوړولونه خون داخلي
 دععارف خون دونه نوردنورونوردی
 هغه خون دچه لري جام دشهادت
 هره خوله کله ده جوړه هريو خون دته
 سردار دحق منبردی منصوبور څکه
 اوتميم انصار پکښې شمس النهار
 چه دنيا کړي پېښولاندی نفس مهار
 دنيا توبنه ترې ورکه کاندې لار
 باطني احساس شعور بې شي بېدار
 نه دلارده دموتراوتبزر فتنار
 غواړي صبر، قرباني جهدايشار
 تر مطلبه نه رسېږي کلانکار
 آزاد قیدنه ددرهم اوددينار
 چه بې نور آزادي نه دي احرار
 که هرڅومره وي په نس وړی نهار
 زړه غني اومستغني نفس بې ډېرخوار
 بې هواوي دععارف داروديار
 په غسلونو دتوبواواس تغفار
 غبطه نخوري که هرڅه خوري دنيا دار
 نه خوړلونه خون داخلي روزه دار
 دنېکۍ په مزه پوه دی نیکوکار
 بې شهیده څوک ترې نشو خبردار
 اخلي خون د فداکاری نه فداکار
 اوچت کړد حق اواز په سردار

د عارف زړه کښې یوازې د خدای ډاروي
بې له خدایه چاته سر تیتوي کله
دهم سرد دولت تاج ته ښکته نکړ
بې زواله پادشاهی کاندي فقیر
دمحمود باغ سپېره ډاگ شو غزني وران شو
بلخ وران شوی نه بې جاه نه ئې جلال شته
لاتراوسه بې د نۍ اواز غوږو کښې
دهرات زړه اثار پسه ورکېدو دي
هېروي زمانه ډېر خلک له خلکو
نه ورکېږي نه بې څوک شي ورکولی

شرک بې بولي که بې زړه کښې وي بل ډار
که بې سرله تنه غوڅ کړي اقتدار
چه بې سر کښې خیال پیدا شو دلددار
حقیقي فقیر ته تیت سرد تاجدار
حدیقه د سنا بې هزار بهار
مولانا جلال الدین دی گوهر بار
وا بې زړونو ته د عشق خفي اسرار
دخواجه انصار اثار دي فیض آثار
هېروی نشي هېرې دده یادگار
باقیات الصالحات رانه افکار

خبرنه و

یوه بل نه په ډېر لیاوا امتنان
خریدار له حده زیات و ډېر خوش حاله
وېلې تل به مې وي سترگو کښې نیکی ستا
بل چا وې خرڅوونکي ته چه ولې
د دنیا سواد خوده دسود دپاره
چه بې گران واخلي او خرڅ بې کړي ارزانه
په ځواب کښې ورته ووي خرڅوونکي

څه شی واخیست له اصلي نرخه ارزان
ډېر بې ومانه په سر، سترگو احسان
ستانیکي به هېره نکړم په هیڅ شان
تاپه دې سودا کښې ومانه تاوان
کوي گټه پکښې هروخت هوشیاران
هرسری پرې کوي حکم دنادان
مشکل کاردی پېژندل دسودوزیان

گټه ماکړی هغه دی غولېدلی نه ویني ته هغه سوډچه وي پنهان
 ماپه لږ غوندي تاوان چه ته يې ویني دېر ارزانه دی اخیستی یوانسان
 دهغه گمان وداچه یوڅه اخلي
 خبرنه و، چه په ماخرخوي ځان

اقتدار

چه بې ځان دخلکو کړ علمبردار چه بې نه ولامونډلی اقتدار
 چه له قهره آمریت ته رېږدېده چه بې لارې توکولې په دربار
 چه نظام بې دهرڅه مسئول باله چه دښمن بې داوولس گانه سرکار
 چه بې نه وه دښمني اشتي پذیره چه بې هر حکومت وبالله غدار
 چه راته بې تملق ددربار یانو چه دیوتن ټولواکی ته وپه قار
 چه غلیم و دبادار او بیاداری چه بې خلکو ته غوښتلو خدمتگار
 چه قدرت ورغی لاس ته او کاردار شو چه چوکۍ د اقتدار ورکړه روزگار
 چه حاکم شو چه رئیس شو چه وزیر شو ځان بې ورک کړ خلک بې هېرکړه په یو وار
 چه بې لاس نه رسېده آلتروه و چه لاس برشو آلود پرشومزه دار
 چه دربار په مینه مینه غېږ کښې ونیو درباري شو او مداح شو ددربار
 چه رنیا ورځ دسرکار بې شپه گڼله بیابې توري شپې ته وې نصف النهار
 کلمه دوحده بې ورته ووي لاشریک له وینا شوله دیار
 چه صاحب شو ددربار، دربارر ټونکی کړه بې هرڅه ددربار له سره ځار

شود اخوندورته خوندونو کښې سردار
چه ئې واوریده صفت خپل په باربار
خدمتگار بې هم دخلکوشو بدار
اقتدار دی اقتدار دی اقتدار

چه بې خوندولید دمذح، تملق ډېر
چه آمرشو او هرڅه بې شوه په لاس کښې
خیال بې بل شو حال بې بل شوسړی بل شو
چه اصلي څېره دچابښي هرچاته

مزدورې سترگې

څوک بې نوکروڅوک مزدوران و
دامیدلاس بې اوږد و نوکرتسه
لاس به بې بل و لاس کښې نیولی
چه خان به بیا بې په سمه لاره
په خان گرو وې ډېرې ارزانه
ځکه ډېره لږه به او
خومزدورنشو خپل حق لیدلی
په حقیقت کښې سترگورنه و
مزدور آلله وي دبیل دلاس
دادخانسی دی دودوستور
بینائي راغله په استملاک کښې
بل ته بې لاره دتلولیدله
مزدورې سترگې قربان له خانه

سترگې بې نه وې زورور خان و
اړاومحتاج وصاحب نظرتسه
یوازې نشو په لاره تللی
یومزدور خاص و، ددې دپاره
دمزدور سترگې څاروي له خانه
بینا بې څرخه په نابیناوه
دسترگو حق وړانده خوړلی
اصلي پونددی و خوڅبرنه و
چه نابیناوي شمعور، احساس
دخان رهبروي دخان مزدور
دمزدور سترگې شوې دخان واک کښې
دبیل دپاره په کار بدلنه
په خان گروشوې سترگې ارزانه

ملي قدرت

چه لري ملي نظام ملي رهبر
حکومت وي دملي قدرت مظهر

په رښتیا هغه ملت وي بختور
وي اصلي حاکمیت دخلکولاس کښې

جامعه پخپله وي په ځان حاکمه
 د عامه افکارووي قوي اثر
 نه تبعيض نه امتيازوي نه تبری
 په حقوقو کښې وي خلک برابر
 د هرچا اتم دوي په عدالت
 قواين وي له هرچانه معتبر
 آزادي ديموکراسي وي واقعوي
 خطر نه وي کرامت ته د بشر
 مخور مسلط نه وي په نظام
 اهليت اولياقت وي مخور
 سر او مال وي په امان فکر اونظرهم
 زور وچه پکښې نه وي پخپل سر

محمد (ص)

محمدې اوره دخداي هغه انوار وليده
 چه خليل اور کښې وليده، موسی بې نارولیده
 لیده بې هرڅه چه دعلام الغيوب په نظر
 دده لیدلې کله سترگوداغبارولیده
 په مدینه کښې بې لیده قیصر کسری سرنگون
 چه په خندق کښې بې تاثر دخپل گزارولیده
 سترگې بیناشوي درانده علم دده په عرفان
 چه فیلسوف پرې پوهېده عارف عیارولیده
 نوي منظورته بې پیدا کړ بیخي نوی نظر
 تیارو کښې ورک انسان دبل عالم اسرارولیده
 راغلي دنیاته محمده! هم یتیم هم فقیر
 نه دې راحت نه عیش نه مهردخپل پلارولیده
 په مصیبت کښې شوې پیدا په مشقت کښې شوې لوي
 ددنيا ژوند دې له اوله خواروزارولیده
 دمور له مینې شوې محروم هم دنیکه له مینې
 په ماشوم توب کښې دې غمونه په باربارولیده
 هرچانه سخت دښمن خپل تره ابولهب شودرته
 پردې اوخپل دې ځانته ټول څومره په قارولیده
 یوازې خداي ته پاتې شوې دخداي اسره وه اوته
 څوک دې بې خدایه نه حامی نه مددگارولیده
 نور ټول دکفر په خوا، یوته د اسلام په خوا
 یوازې نه وي ځان سره دې کردگارولیده

ستاد بنمینی جنگ او جگره ډېرو خدايانوسره
دخدای په مرسته یو یتیم یسیر فقیرامی
نه بېوسی، نه ډېر قدرت تغییریه تا کښې راووست
دنیابدله کړله تادنیابدل نکړې ته
ډېر غنايم او ډېرې فتحې دې په برخه شولې
پخپل سیرت ېې ستاپه شان ثابت قدم ونه موند
د ریاضت لوړې سختۍ دې په ځان تېرې کړلې
تیارې دې ورکې کړې د حق رڼادې کړله خپره
دلېوه وېره دپسه په زړه کښې پاتې نشوه
سرکشان واره پرېشان شوه فرعونان شوه حیران
لارې دې جوړې قافلې اوسلاران دې کړه جوړ
تامحمدده! دایمان قوت جهان ته ونبود
د غلام خپولاندې غروردابوجهل پایمال
تاسرداري کړه خدمتکاره د بشردپاره
هغسې عدل، مساوات چه تادنیاته راوړ
لوی انقلاب دې راپیدا کړد انسان شعور کښې
د "لاتحزن" د "ان الله معنا" اطمینان
دهغه سترگو کښې بیا و لکه چینجی دختو
په نوې روح دې دا زړه دنیا کړه بېرته ځوانه

د جهان سترگو لمر سپوږمې لیل ونهارولیده
د جهان ډېر لوی انقلاب ته ځان تیارولیده
استقامت دې هروخت هرچاپایدارولیده
که دې خوښی او کامیابی که دې ازارولیده
ډېر دې غنیان کړه خو خپل نفس دې مدام خوارولیده
که زمانې هرڅومره ډېر ثابت سیار ولیده
مـز و چـر چو عیـش و نوکله سـتاد ریا ولیده
د اسلامي عدالت لمر دارودیارولیده
چه ېې ستم ظلم وحشت اوزور مهارولیده
چه مومنان ېې اشداء علی الکفارولیده
خلک دې جوړ کړه ډېرې لارې دې په لارولیده
ستاپه تعلیم دخپل ایمان زور ایماندارولیده
په تعجب په حیرت سترگو دوزگارولیده
تاریخ بیابیا ستاد صديق، عمر کردارولیده
نظیر ېې بیاننه هېڅ نظر نه انتظارولیده
په روح په ذهن، زړه، نظر کښې مو ستاکارولیده
چه چاته ورکړ تا هغه بیا کله ډارولیده
که راروان به ېې د ځان په لور بشامارولیده
د جهان کونډې بیا په ځان کښې ابتکارولیده

مطمئن لارې چه اساس دې استوارولیده

خپل کار دې خلاص کړ رسالت دې سرته ورساوه

جهان بیا کله ستا په شاني بل معمارولیده

هغه معماروې چه نقشه دې دجهان کره بله

هم مونږي هم مو حکیم هم لوی سالارولیده

خوک چه لوی شوی په غومشقتونو کښې و

پاکه مینه

دقارون په زړه کښې مینه د دنیا دسیم وزر

دمومن په زړه کښې مینه وي د الله اکبر

دغوجل په شاني زړه کښې مینه وي دگاووخر

په پاک زړه کښې پاکه مینه په ناپاک زړه کښې ناپاکه

یوه مینه ساته زړه کښې نورې مینې کره بهر

خفي شرک دی که خوک پوه شي دد نیامینه په زړه کښې

دپتنګ نظریه شمع نه په شمس نه په قمر

دمین نظر هر کله وي پخپلې لیلې باندي

چه په عشق او محبت کښې شي له خانه ناخبر

شي له نور و بېگانه ، لېونی بیافرانه

بل سړی شي بل عالم کښې دیوچاپه یونظر

حال پې بل شي خیال ئې بل شي نظریل شي منظوریل شي

د راحت بسترمې پرېښود چه می ولیده سحر

د دنیا تورتیارو کښې پتی سترګې ویده پروت وم

گڼه گڼه کښې خوک مومي وصالونه ددلبر

له عالمه کناره شه! که وصال دمحبوب غواړې

بن په بنې ورځي کله دشپې چالیدلی لمر

خودنیانکړې طلاقه دعقبی لیلی مه غواړه

امیدونو!

امیدونو ارمانونو آرزوگانو
داولتس دساتوزپونو فرزندانو
خوارو زارو رتیل شوو اسرو هیلو
ددهی سترودهقانانو مزدورانو
سورلوو جول وهلو ارمانونو
دنهرو دلغروانسو انانو
کرپدلو، رنخپدلو، پخسپدلو
له ازله ترابده بدبختانو
دحرمان او انتظارپه سخت عذاب کنبی
په عمر و عمر و دزپه کور کنبی بندیانو
دلته ستاسی برخه نشته بدنصیبو
هر شه دی دیوختنو بپایانو
چمه دچاپنبو مترو لاندی نشی
دزپه کورنمه مه را اوزی ماشومانو
دپرپی تاسی غوندی دلته پایمال کری
دی بی باکو دی مغرور و ظالمانو
که زما منی دمرگ په خوب ویده شی
بهرته زپو کنبی دخوارانو غریبانو

که دانکری عیش عشرت کنبی زندگی کری

ورشی زپوته ددولت دخاوندانو

رسم او رواج

دواده او خوبندی کی کور کنبی

مسستی تپنج ونې وی راغوندی

په سزونو کنبی پی می نوشی

په کیفونو کنبی پی مد هوشی

خند _____ داگانې ش _____ ولې مس _____ تي

آرزوگ _____ انې پ _____ ه نخاش _____ وي

جنتون _____ ه وربنګ _____ اړه ش _____ وه

دخيالونو پ _____ ه لېم _____ وکېن _____ ي

چ _____ ه ي _____ وه پېغلا _____ ه ودې _____ بري

ن _____ وري پېغلا _____ ي هوس _____ بېري

ش _____ وق راوي _____ بن ش _____ ي

ذوق راوي _____ بن ش _____ ي

سايپداش _____ ي اومي _____ دوکېن _____ ي

ن _____ اوې ج _____ وړه پ _____ ه سينگار ش _____ وه

دنيايس _____ ت ډي _____ وه ش _____ وه بل _____ ه

س _____ ترګي ت _____ وري پ _____ ه کجل _____ و

پ _____ ه س _____ پين م _____ خ زلف _____ ي خ _____ وري ش _____ وي

خي _____ الي ن _____ اوې ش _____ وه س _____ مباله

دو _____ ص _____ ال د _____ ش _____ پي ډي _____ اړه

ن _____ اوې ج _____ وړه ش _____ وه خوچات _____ ه؟

يو _____ ران _____ ده ت _____ ه نابينات _____ ه

چَه تَه نَه لِه لِه جِه مَه
بَه دِه دِه اِه، ووصَه مَه

چاوي دنگه اوځي کور کښه پي

فکروک ځي څه کوه وي

ننه اوځي چاته به جوه وږوي؟

دس ينگار معنابه څه وي

چه کاته ورته هه هه ښه وي؟

ممه که وي خوشه ي څه واري

دړوندوسه ترگوډپاره

بل وي بل دوداودسه توردی

همدغه دزمه نه اني

چه ناوي نه اني س ينگار بهري

په پودر په لسه س يرينو

په خالونو په تیکه و

څه موم که په رونه دوي که بينه

دارواج دی ددنيه

دديارسه م اورواج

نه بينه اگوري نه په رونه د

بابا

خپل نیکه ته نمنسو وویل بابا
احترام به دې کووس بابیگا
بربه ناست یې بنکلوبه دې لاسونه
جوړوبه درته به عباقبا
سموبه دې پڼې چه چبرته خې
ته به مخکنې پې روان اومونترشا
په ادب کنې به هیخ نه کووتقصیر
مبارکه گنوس تادلاس امسا
ستا وجوددی غنیمت زمونږدپاره
ته نورهیخ مکره کوه راته دعا
نوم به ستاوي اوکارونه زمونږلاس کنې
تابه ساتولکه خپل پیراو پېشوا
خوزمونږکار کنې کارمه لره مونږ پرېږده
خپلی خوښې ته چه هغه کړوکه دا

داس توردی چه زامن پې شي دکار

دکاله واک واختیارورکوي پلار

بنامار

واپې چه یووخته په کوم لرې خای کنې
یوه ځنگله کنې پو بنامار او سپده
چه مسلط په یواولس باندي و
لله دهشتونو هیبتونوسره
په هره ورځ به یوه سره ډولۍ کنې
یوه بنایسته پېغله دخلکوله خوا
ده ته پیشکش وړاندي کېدله مدام
لله افسوسونو حسرتونوسره
ډېرې بنایسته جونې قربانې شولې
په لونه ډېرې مېنډې وژرېدې
دیو بنامار د خوشحالی دپاره
خاورې ځوانۍ شوي ارمانونوسره

خوچمه یوه ورځ پوه دې لاره باندي
 دځنگله خوا کښې پې ډولۍ وليده
 ځوان چه دظلم داقصه واورېده
 دغضب اور بې زړه کښې تاو پيدا کړ
 قسم بې وخورچه بناماربه وژنم
 نه ځمه هرڅه که پېنښې راته
 بنامارچه راغۍ ده په ډېرشه هامت
 دبنامارخوله څيروي، هغه چه ځي
 ديوه ځوان له برکته گورۍ
 په يوه سر له لوی بنامار سره جنگ

یو غیرتي ننګیالی ځوان تېرېده
 دانتظار لسه عذابونوسره
 دیوې پېغلي له سرو شونډوڅخه
 دشجاعت له غورځنگونوسره
 یابه خپل سرقربانومه دلته
 مرسته کوم له اولسونوسره
 په تېره توره خوله ورڅیرې کړله
 دبلاخولې ته جرئتونوسره
 یواو لاس خلاص شو دبنامار له خولې نه
 بنایي دځوان له همتونوسره

د غریب گیلې

خوځېږي زمکه بیابیا هرچېرته زلزلی دي
 دزمکي له زړه اوزي قیدشوي براسونه
 سیندونه کارېزونه، چینې ویالې وچېږي
 هرڅه دقدرت لاس کښې په هروخت کې لوبېږي
 شراب دزړه خم دي پکښې هغه نشه ده
 شعارېې نوی کړی چه تېرشعارېې هېرکړو

نارامه ټول جهان دی شورونه غلغلي دي
 چه پاتې دي لازرو کښې دڅوارغریب گیلې دي
 چه هیڅ وخت نه وچېږي یا اوبنکې یا خولې دي
 چه وخت په وخت بدلېږي دزورلاس کښې آلې دي
 محفل اوساقي بل شویدلې بې پیالې دي
 آهنګ نوی سازنوی هم نوې قلقلې دي

زوړ نوم بې گرزولی لباس بې بدل کړی
 اوس زور دی هوبنپار شوی دخلکو وکیل شوی
 چه خلک احمقان کړي، رانده کړي شعورونه
 هماغه کبابونه هغه پلوچلودی
 له شرمه کتلی نشو بونډه ناروا ده
 لا ژوند طبقاتي دی په هره جامعه کښې
 قدرت اخلي ملت نه ملي حکومتونه
 چه نه کمېږي هيڅ وخت اولاسې ډېرېږي
 په نورڅه نه هېږو په دې ډېرښه پوهېږو
 "خاکم بدهن" وايو که کوم وخت کښې ووايو
 څاروي دي بې زبانه بې خولې ورته مه وايه
 زوړه ارباب سره اوس په بل نوم قوالي دي
 دخلکوپه نامه بې په خلکو څه حملې دي
 غلط پرويا گنډدی غلطې مقالې دي
 هماغه اشتهاده هماغه نوالي دي
 په غلا غلا ورته گوري دچاسترگې چه غلې دي
 له تا سره مزدوره! چه څه کېږي غالي دي
 ملي قدرته ځکه په تا بې غلبې دي
 یازورد زوروروی یازمونږه حوصلې دي
 چه هرڅه راته وایي زمونږ بلې بلې دي
 زمونږ په خولو کښې خاورې کندوانو کښې غلې دي
 چه خپل حق خوړی نشي هغه خلک بې خولې دي

حاضر جوابي

څواديبان اوشاعران په یوه لار وروان
 له هغې خوا راغله څوڅره یو دبل څټ گراوه
 "مجروح" الفت ته ویل گوره! خرو کښې هم شته الفت
 هریوه بل ته ورکاوه دظرافت امتحان
 دخرخاری ډېرښه مثال چه شولودوی ته عیان
 "الفت" وی هو! لکه په تاسو کښې چه زه یم الآن

څوک څه پوهېږي؟

څوک څه پوهېږي سبا څه راوړي له ځانه سره
 زمانه پتیه حامله وي خوڅېره نه وي
 په کال کښې نه وي هغه څه چه وي له آنه سره
 څه ورسره وي چه په فکر کښې له سره نوي

شه راځي؟ شه کېږي د چاپه لاس د چادپاره
 د تورو شپې قهرمان يواو د سبابل وي
 لکه نطفه د انقلاب چه خپل طوفان نه ويني
 ډېر تغييرونه زماني سره دنيا ته راځي
 شوک ډرامې جوړوي شوک بې تمثيلونه کوي
 تراژي دي کاندې کوميډي سپين لکه تور بڼي
 په پټه خوله لگياوي خلکو ته زندان جوړوي
 داپه صحنه کېږي ظاهري متحرک به شوک وي؟
 زمونږ نظر خو يو خونوې قواري وينې
 بې روحه عکس حرکت کوي خبرې کوي
 شپه په تياره کېږي زېږوي شه د سبادپاره
 تيارو کېږي پټ بل شوک ظاهر کېږي رهنما بل وي
 د آغاز سترگې د انجام قهرمانان نه ويني
 نوي فلمونه د زاړه بنا سر سينماتو راځي
 سياستونه په هنر کېږي ډېر کارونه کوي
 ډېر مقدس دخداي نعمت د سوتي زور بڼي
 په چيغو چيغو خلک کانه کړي چه پلان جوړوي
 اصلي علت اصلي عامل پټ محرک به شوک وي؟
 دلوبېدونکو نا اشنا جعلي څېرې ويني
 هرڅه چه کړي هغه پرده کېږي مونږ نه لري کوي

د محمد "ص" تعليم

توره تياره وه انسان ورک خپلو و همونو کېږي و
 دځان له سيوري ډارېده ډار بڼده وانسان
 د عقل سترگې بې ږنډې وې لارې نه ليدله
 انسان بنده ود هرشي هرشي بې خداي گانه
 ډار بې هريت ته په سجده باندې وسر تپت کړي
 خداي وغوښتل چه سر يتوب له ذلتونو کړي خلاص
 هغه تعليم چه په الهام وحې دده نصيب شو
 شعور او فکر د تور تم په زندانونو کېږي و
 دخپل غلط احساس په رنگ رنگ عذابونو کېږي و
 خداي تربنه ورک د طبيعت په طوفانونو کېږي و
 د شېطانانو د پېر بانو طلسمونو کېږي و
 د سر لورې فکرونه کله په سرونو کېږي و
 د الوي اثر د محمد په تعليمونو کېږي و
 هغه تعليم چه ډېر و لوړ و مقامونو کېږي و

محمد خلاص کرو دبتانوبندگي نه انسان
 لوی قدرت ایبئی لوی قوت دده لاسونو کبئی و
 چه په قرونو قرونو پاتې شوه ریا په جهان
 هغه پاک نور د حرا غار د فاران غرونو کبئی و
 جهان حیران حیران "الفته" دده کارته کتل
 شه چه ده راوړه هغه کله جهانونو کبئی و

راغی جهان ته محمد چه وران جهان جوړ کړي

چه جوړوونکي د جهان یعنی انسان جوړ کړي

د محمد "ص" عرفان

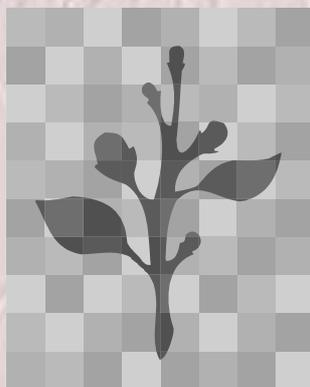
جهان بدل شو چه جهان کبئی محمد شوعیان
 زمکه اسمان ته هسکه شوه زمکې ته تیت شو اسمان
 په ده قایم شو ارتباط د اسمان زمکې سره
 جبرئیل ده ته شو رابنکته په نزول د قرآن
 مور آمنه پلار عبدالله وهغه وخت کبئی دده
 چه عبدالشمس عبدالعزی عبدالکعبه وانسان
 دده ریا نه لمر سره، اونه سپوږمۍ سره وه
 قریشومات کړې دده غاښ ده د قریش و غرور
 شوه مسلمان ځکه دستور او د لمر بندگان
 راغی دنیاته عام الفیل کبئی د پیغام بې راوړ
 چه بې قریش و بندگان مات بې کړه هغه بتان
 ده ظالمان کړه خوار ذلیل او مظلومان بې کړه لوړ
 چه ابابیل تباه کوي اصحاب الفیل او پیلان
 هغه فقیرو، چه بې ډېرو ته ډېر څه وبتل
 ابوسفیان غوښته یوبل نه مدینه کبئی امان
 خیر بې عالم ته ورسید او تر قیامتہ رسي
 چاته رمې چاته سره زراو چاته سل سل اوبنان
 بولهب تره د محمد وه محمد ته پردی
 چه بې تیاره زړونه ریا کړه په ریا دایمان
 له حبشي بلال نه بې ځار کړه د اسلام د پاره
 د فارس سلمان بې وبال له بیتوپه شان
 ده ویل مه کوی فخر خپل اصل ونسب
 نامسلمانه قریشي او هاشمي سرداران
 بی له تقوا هیڅوک په هیچا برتري نلري
 یوشان یورازدي په هر څه کبئی د آدم فرزندان
 دي برابر عرب عجم سپین وي که تور مومنان
 سړی سړی شوه په رښتیا د محمد په عرفان
 سړی سړی کامل سړیتوب

اوسنی او پخوانی مسلمان

زمکه دمکې وه بې او بواو بېحاصله
 نه پکېبی ویالې وې نه چینې نه بارانونه
 خلک و بېدېا کېنې وې ترې سرگردانه
 ژوند و بې نعمته سریتوب بې کرامته
 خدای پکېنې پیدا کړ محمد د عبدالله نه
 هغه چه بې راوړ مشرکانوته توحید
 هغه چه بې عدل او انصاف راوړ جهان ته
 هغه چه خواران او غریبان بې عزیزان کړه
 هغه چه بې وران کړ د فساد او ظلم کور
 دی هغه یوگل و، چه جهان پرې پسرلی شو
 رابې وړه نغمه ملکوتی خلک بې وین کړه
 رابې وړه باطن ته رینا بې دمعرفت
 دابنایسته رینا چه شوه ظاهره په انسان کېنې
 جوړه مدینه کړه له یثرب نه محمد
 زړونه بې قوی کړه په ایمان دایماندارو
 جوړې بې مسلمان نه دجهان لوی قهرمان کړ
 لوی جهاد شروع شو چه په الله اکبریه
 نن هغه قوت دی کله پاتې مسلمان کېنې
 نه پکېنې یوگل و نه گیاه زرغونېدله
 نه چه د بهاریا د خزان خېره لیدله
 نه و تمدن نه مدینه چه پېژندله
 کور خدای پکېنې و د خیر طمع ترې کېدله
 هغه چه خانگو بې ملایکو څنگوله
 هغه چه کعبه بې له بتانو پاکوله
 هغه چه د دې دنیا خېره بې بدلوله
 هغه چه په فقر بې شاهي و پرځوله
 هغه چه دنیا بې بې دنیا ته جوړوله
 راغله دغه گل ته د جنت د باغ بلبله
 غوړد شرق و غرب ته د انغمه ورسېدله
 ننوته زړوته چه بیا هیڅ ونه وتله
 حوره د جنت بې تجلی ته پخسېدله
 ده داسلامی تمدن سته کېنېدوله
 ځکه به یوتن لسو ته ماتې ورکوله
 هرځای داسلام جنده په سرور پېدله
 زمکه له هیبته لکه پانه رېږدېدله
 هغه روحیه مسلمانانو بایلله

نه ورکوي سرخوسرسايه پې ومنله
مفت ثواب ته ملاسلمانانو ترله
ستارضاپې هرڅه نه ارزانه وگڼله
مونځ کړي خوذکات باندي پې خپته واچوله
هم کښېني واعظ ته هم که ډمه گډېدلله
خان کوي هم دا اوهم هغه کله ناکله
هيڅ وخت پې حرامونه روژه ونه نيوله
بڼه به پې چه بڼکاره کول گناه به پې پتوله
پت به شوله خلکوچه توبه پې ماتوله
اوس خورقاصه لوڅه ميدان ته ووتله
داسې مسلمان نه خودنيا کښې څه جوړېږي نه

وينو کښې اوس نه لامبي مسلم شوداوبومهي
نه کوي جهاد، نفل کوي اووظيفي کوي
تش دخولي په ذکرخدایه ستاخوښي رضاغواړي
هغه طاعت نکړي چه پکښې يوڅه تاوان وي
هم دظالم لاس ښکلووي هم دخدای کتاب
هم څکي دزمزم اوبه اوهم دمظلوم وينې
نيسي لاروژې، خوماتوي پې په حرامو
هغه بڼه سړي هم نشته اوس په کوراوکلي کښې
رابه غي مسجدته چه توبې به پې ويستلي
اوس خومجاهرفاسق"الفتنه" هيڅ حيانکړي
دامسلمانني خوآخرت کښې په کارېږي نه

په خان مینه!

په خان مینه! په جانان شه مین
په قدام مینه! په افغان شه مین
مینه چه هرڅومره عالی وي بینه ده
په سپوږمۍ ستورود آسمان شه مین
مینه کښې فرق دشرق وغرب مه کوه
په صبحدم، ماښام یوشان شه مین
بنکلاکله لوروکله ژورو کښې وي
په غرو، درود بدخشان شه مین
هوا کښې وگوره دورپځو اوښان
هم په شبنم هم په باران شه مین
دطبیعت بنایست هروخت کښې گوره
هم په بهار هم په خزان شه مین
هرڅوک په خپله معشوقه وي مین
په عشق مین شه! په عرفان شه مین
گبروترساوي که وي خپل که پردي
په بنایسته نوع دانسان شه مین
پرېږده بلبل چه په گل مینه کوي
ته هم په گل هم په باغبان شه مین
یوازي خپله باغچه مه ستایه تل
"الفته" راشه په جهان شه مین

محیط او انسان

سوزوي مواوبه هم چه په جوش راشي
اوبه اورشي چه محیط پې شي سوراوړ
په هرشي کښې دمحیط تاثیر بنکاره دی
وي بې زهروچه اوبو کښې وي منگور
په اواربستر کښې سیند درومي آرامه
خوپه چر کښې بې بیاگوره شروشور
لوگی اورڅخه پیډادی خاورنه دی
دمحیط اغېزه کله لري مور
له یوه پښته رڼا اولوگی دواړه
دیوه مخ منوراو دبل تل تور
محیط چانه چنگې زجوړ چانه بوداکرې
دمحیط مخلوق هم فخر هم پېغور

چه محیط ورپسې ځي که ځي هر لور
 په محیط په زمانه اوداسې نور
 یانارامه محیط کړي دسکون کور
 یوشان نه وي دڅپرې اولوخې اور
 نه دي یورازاوسپدونکي دیوکور
 گاندي جي هم نشي کړي کار دتاگور
 مه کوه په تور ه لو کړه پې په لور
 دهرلاس دگوتوکار نه دی انځور
 حیوانی قوت دی بی تمیزه زور

کله کله څوک پیدا شي په محیط کښې
 زورورانسان په هرڅه زوروردی
 دانسان دی چه آرام محیط نارام کړي
 په هرڅه کښې دي عیان تفاوتونه
 انسانانو کښې شته څومره ډیر فرقونه
 دکاندي کار لکه تاگوره پوره نه دی
 باز نه مه غواړه نغمه دبلبلانو
 دچالاس توری ته جوړ دچاهنرتنه
 انسانی قوه خوبوهه ده تمیزدی

عمل او عکس العمل

ددلاق اوچادری عکس العمل دی
 دروحي عقدوسادبزم ته تکل دی
 دشیدیدې شکنجې عمراقل دی
 هریوبل ته قبرکن دبل اجل دی
 مری هغه اورچه سپزلی پې ځنگل دی
 دارسۍ سباته ستادغاړې ول دی
 بایدیخ شي هغه زړه چه اورپړې بل دی

مینو ژوب اغوستل شه که بد عمل دی
 دپېر قېد نتیجه دپېره ازادی ده
 دپرفشار کله شي دپردوام کولی
 که افراط دی که تفریط یو دبل سرخوري
 حقیقت کښې خپل ځان وژني چه بل وژني
 که نن وي ستارسۍ اودبل غاړه
 انتقام ته تپړي زړونه ترخوتپړي

سوتی

دسوتی اوسیاست خودقدیمه آشنائی ده
دسوتی په زوربې کړې په هروخت کښې آغابې ده
په لېمو رانښاسي ناتراش سوتی په زوره
واپې سترگو کې خای ورکړیء دادسترگوسلابې ده
چه ډب نه وي ادب نه وي د سوتی د خولې منطق دی
ډبولورانبسودلې ډبېدلې دانابې ده
ظالمه انویووهلي تکلی اورتلی
زړه کښې وېره سر کښې وېره زمونږ برخه کذابې ده
ضرباضربوزده کړې په مونږضرب زباني هم
دضربې قوه کې ضرب شته دسکې ضرب کفابې ده
چه وهي مو، راته واپې گوری اوس به موسړی کړم
په وهلسړی کېږو دزورلښته مودابې ده
دموسی امساچینې کړې له وچ کابې نه روانې
ددهقان لاس کښې بې کړې قلبه سمه په غوابې ده
گداخان پرې دی ساتلې دخروړې سپې له خولې نه
یورانده لره بې کړې ډېره ښه رهنابې ده
کله شي خلی دسترگوبیناسترگې ړندوي
درنجوسلاني سترگوته ورکړې زبپابې ده
چه سوتی سلابې بولي اوله چانه نه شرمېږي
ښه په زور کښې راروانه یاره ستابیحیائي ده

خپل اوپردي

لري بېل بېل رنگونه دیوچمن گلان
یوشان په گل مین دي دهرخای بلبلان
بېل کارغه نه بېل شودذوق په اختلاف
دگلومینې خپل کره بلبلې پتنگان
خپلوي دسیرت ښه ده خپلوی نه دصورت
خپره کښې خوپردي هم ښکاري کله یوشان
رنگ شکل ته مه گوره معنی نیسه نظر کښې
ظاهر کښې لکه غڼی ښکارېږي غڼلان
په اصل کښې که یودی بیاهم سره یونه دی
چېرته دپسرلی باد اوچېرته دخزان
دسرسترگې جداددي دزړه سترگې جدا
ویببتوب دسترگوکله ویببتوب دی دوجدان

طوفان دباد که هر شو قوی دی په ظاهر
 قوی په حقیقت کښې نسیم دی دنیسان
 دخیراود شراصل که یوهم وي یونه دی
 لطیفه ورمه نه ده همجنسه دطوفان
 په وینه باندي مینه ددین شوله غالبه
 قربان له عقیدې نه هرڅه کړه مسلمان
 بلال حبشي ورورشوسلمان سره دفارس
 مومن دمومن خپل دی عرب وي که افغان
 پردی شو محمدنه خپل تره ابولهیب
 زیدخوی دمحمدشوچه رابې ووپایمان
 پردی چه وي له خدایه خپل نه دی دمومن
 دنوح خوی گوره نه دی دنوح دخاندان
 په مینه پردی خپل شي بې مینې خپل پردی شي
 په دې رازبنه پوه شوي دزړونو خاوندان
 که زړونه مروروي که نه وي "الفت" زړو کښې
 که شي غاړه په غاړه پخلانه دي یاران

دشاعر ترنم

په موجونوسپور تیتېږي او جگېږي
 تر قوی ده دموجونوسپور تیتېږي
 مساوات دنراو بنځې به همداوي
 چه مېرمنې لري حق دتقدم
 که هرڅه شي وروربه نشي دخوارانو
 نازولی خوی دننازاوننم
 دقیامت انتظارڅه کړی همداوس شته
 چاته حوري غلمان چاته جهنم
 وخت دقیل اودقال نه دی حال ته گوری
 ژبه بنده قلم بند فکر بندي دی
 غمازان بېرغوبې نورتول غلي
 دحال ژبه بنده نکره تظلم
 خلک ځکه وي چوپ ناست ماتمخانه کښې
 یوشاعر دځان سره کړي ترنم
 څه چه بولي واقعي اوحقیقي څوک
 چوپیتیا ده دېر بنه اظهار دتاءلم
 توهم دی توهم دی توهم دی توهم

اميدونه راژوندي کره

اميدونه راژوندي کره خاورو لاندي مايوسي کره
به نطفه کښې که دروغ وژنې مړه مړی کښې چاپلوسي کره
دحافظ سوټی چه لگي ديوه بل په سرونو
داکوتک کوتکماری خودرې وړې سملاسي کره
لوڅه توره ژرپسېرې ياپې زنگ خوري ياماتېرې
تېکی دی لباس دتورې خپله توره لباسي کره
قدرت ښه دی ورسره چه هم هنروي هم حکمت وي
چه بې نورپه جبرکاندي هغه کارپه شابسي کره
توروي دې زړه له سپينه ، سپينه ورغ درته شپه ښئي
ورکه دارنابښمنه تکه توره جاسوسي کره
چه ولس دپاره کارکړې د اولس په خيراوگټه
ولس هم درسره مل کره رويه هم ولسي کره
مروړخلک پخلاکره قحطي ورکه دخنداکره
پروسي شوندي په مسکاکره بې سببه دارپانسي کره

دعصر لبره!

تـــه منظره ودره نظر بـــې
تـــه ددې عصـــر دلبرې
مبارک شاهه! مبارک شاهه!
په خوبانو کښې افسرې
دالماس تاج دې په سر دی
آراســـته په زر، زپور بـــې
دښکلاښاني دې نشـــته
معطر مشـــک وعبـــر بـــې
تـــول دې تل ثناصفت کـــرې
له هرچاڅخـــه بهتر بـــې
عيب دې څوک ليدلې نشـــي
سرترپايه تـــول هنر بـــې
خوشـــپې ورځـــې درتـــه واپـــي:
آيادي نه هم خبر بـــې

چه پرېوزې هغه لمړې

چه بنکلاوي يوڅو ورځې

که هرڅو بنکلی بشرې

داڅېره نه پاتې کېږي

زېږې لمړدم ازديگرې

دجگ غره په جگه څوکه

جوي انقلاب

هندوکش پاميردلوې طوفان ماوې ده

داهوا دطوفان نونوهيولي ده

دسېلاب خواهم سره په مونږ بيا بيا ده

زلزلې که وران کړه خلم کېنې کورونه

گړزوگړوزدې تندريزه پې برېښنا ده

تورې لږې تل زمونږ په سروگړي

نه سېبانه بېگاکوري شه بلا ده

له بارانه پې سېلاب راځي دمخه

دعمل دآزادۍ دغه معناه ده

خلک وړي کورونه وړي فصلونه هم وړي

کونډې ژاړې دځوې مړو او بيلاده

دچاځوې مړدچا پلارمړ دچا اورورمړ

دافضادغم باران سره آشناده

مصيبت په مصيبت غم په غم اوري

هېره کړې خولوخندا شونډومسکاده

دخوبنيو کورې وران کړي، زړونه بې مات کړه

څومره مطلق العناننه اورياده

مه ارکړي هيچاننه دي سېلابونه

نه وړي هغه سرمايه چه د ربا ده

له بډايه په څنگ ځي خواران پې چت کړه

که په کور کېنې موهرڅوسره سنده

دجوي انقلاب زړه په مونږ سورنشو

فضاځکه قهرجنه په هرچاده

دفضاتس خيسته ملبش رترلې

تباهي ته ملاتړلې ددنيا ده

پاکستان هنداونيپال کېنې سيلابونو

په قفقاز کېنې زمکه هم په رېږد پداده

زلزلو دچين شمال کېنې ځای نيولي

فلپين ڪنڀي زلزلي قيامت جو ڪري
 نـااقراره ناآرامـه آسـيـاده
 زمڪه ڇهه ويني په مخڪنبي چه له ڍاره
 لڪه پانه هروخت رپردي وارخطاده
 چه له قهره زرگي ڍڪ دطبعيت شي
 تشوي بي په مونر، مونر ڪنڀي ڇهه گناه ده
 نفس ظالم تربورظالم دي خان ظالم دي
 له هرچا ظالمه لا، هوا فضاده
 چه په دغسي هوا ڪنڀي بي غت شوي
 سره! ستامغزو ڪنڀي هم دغه هواده

اسد ۱۳۵۵ هه ش

خطابونه

دزورخاونده! لرو زره ڪنڀي درنه پته گيله
 چه خاوري زمونر سترگو ڪنڀي اچوي ڪندو ڪنڀي غله
 سياستواله! تامو غور ڪنڀي دغفلت پنبه ڪره
 هغه رانده ڪرو تاڪاڻه ڪرو رانه جوڙ شوبوله
 ملاصاحبه! تاقانع ڪرو دظالم په ظلم
 له زوراو زروسره شوه ملڪري ستامسئله
 ليکواله! ستاپرو پاگنڀي خو ظلم عدل ونبود
 پليس نه زيات تاته خدمت دپاليسي حواله
 غلط جاسوسه! دصحيح مغزود سردشمنه!
 لڪه مڪروب هروخت ڪوي په صحتونو حمله
 هوا فضا شوله تياره لوري لودن ورڪ شو
 ڪعبه مو ورڪه ڪره، قبله موشوه دخان بنگله
 دهيبتونو دهشتونو طوفانونه راغله
 نورترې منڪردي مونر ليدي دقيامت زلزله

نا جوړه جامعه

حکومت دخلکووی که د افسروې
جمهوریت د افلاطون وي جوړ په عقل
که وزیرېې وي لقمان غوندي حکیم
که پېرو وي د بودا یا د مسیح
خو حاکمه طبقه وي په هیواد کېنې
خو چه فخر وي په اصل او په نسب
کارگران او بزگران به خو روزاروي
که ملي وي که حزبي وي که فردي وي
چه ملت گوندوي گوند فردي فردي ملت وي
جامعه وي د فردسيوري فردسيې ځي

په هر نوم چه وي هر گل بې چه په سروې
که په زورت لاسه کړې سکندروي
که واکدارېې نوشيروان د عدل لمروي
که بې هر څومره د پربنه ملي رهبروي
خو چه ژوند طبقاتي اولروبروي
خو چه خلکو کېنې بشر فوق البشروي
حکومت د کار فرما که دکارگر وي
د نا جوړه جامعې نظام ايتروي
خلک ضمير غوندي يوه فرد کېنې مضمروي
د تش سيوري به څه نقش اوڅه اثر وي

د بنو سيوري

کله چه تاووينم ځان نه وينم
يوازي تاووينم منظومې ته يې
ستاد بنو سيوري ليدلی شمه
جانان زما د جانان لوبني د بل

خپولاندي زمکه پاس اسمان نه وينم
امتحان وکړه اين وآن نه وينم
سيوري دخداي يعنی سلطان نه وينم
وينم بڼه مخ د سرو پېزان نه وينم

دغاري هاريې كه په غاړه وينم
 ليدي شم خوارحسن په خوارلباس كنيې
 ضعيف مېړي وينم چه ځي اوراځي
 نيكي د سترگو په سر سترگومنم
 له پرېشان اربل سره يم اشنا
 نور حيران ماته زه هغو ته حيران
 معنایې داده چه جانان نه وينم
 د "الفت" سترگو كنيې نقصان نه وينم
 په غرور كبريار او بښان نه وينم
 چه بي له خدايه نور خدايان نه وينم
 يم پرېشان چه پرېشان نه وينم
 چه بي ستا حسن ته حيران نه وينم

نوی گل

دحاكم نوم چه ولسوال شو تحول دی كنه
 ديموكراسي ده فرق د سپين اود تور نشته گوري
 كله وي وارد ابي كله د ابادلته
 ديرون كونه كه نن بيا په ډنگ وډول وديري
 دغرونو تور ديوان بي واوروباندي سپين وبنودل
 جهل لوی عيب دی دعوامو نه دخاصو خلکو
 دخوار غريب غفلت هر چاته خومره بدنېكار بري
 ستا گناه نه ده ولسواله ملامت نه بي ته
 ته ديموكرات بي خوله تانه دكتاتور جوړول
 ددي ملي نهضت همدغه نوی گل دی كنه
 نظري يوشان په سپين مخ اوتور اوربل دی كنه
 حق مساوي دگل آغا اوبي بي گل دی كنه
 كه ابتكار نه وي نغمه اوساز خويل دی كنه
 تعجب مه كوي بل ځای نه دی كابل دی كنه
 دعارف جهل، جهل نه دی تجاهل دی كنه
 چه بدنه بنكاري دخويانو تغافل دی كنه
 داچه په مونږ هرڅه كوي زمونږ تحمل دی كنه
 دبل چاكار نه دی داكار زمونږه خپل دی كنه

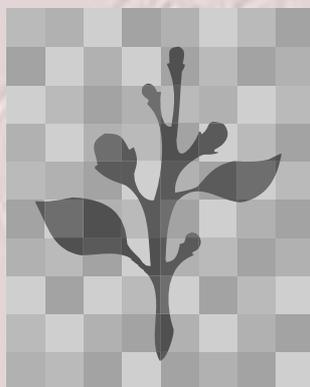
آزادي

آزادي ده ژوندانه لــــره اکســــير لوی دولت دی ورسره خیرکثیر
په عادي نظرکتل ورتنه گناه ده ناپوهي ده دوجدان اودضمير
پت عزت دژوندانه آزادي بويه بي له دي وي ژوندليل خواروحقير
آزادي دتن اوغروخه په کارده که دي فکروي تپلی په خنخیر
چه ازادفکرلري په جبل خانه کنبی دی ازاد دی نه غلام غوندي وزير
په تش لاس آزادي نشي څوک ساتلی ازاد نه دی بل ته اړوبی فقير
چه وطن اوملک ازاد وي کله بنایي چه بي خلک دڅوتنووي اسير
باداري دزور او زروچه کپري ورکه ده همدغه آزادي وړدتقــــدير

خپلواکي

دملي ژوند اساس خپلواکي ده دملي غرور ژوند، سرلوري ده
دڅوتنوڅوکســــو خو، نه ده پکنبی برخه دهرهرسپري ده
حفاظت پي په سر اوپه مال دهرچاوظيفه ايمانې ده
په تش لاس پي ساتنه ده گرانه لوی دښمن پي خواري بپوسي ده
په ملي قدرت لاس ته راغلي په ملي اتحاد متکي ده
چه هرڅومره ملت متحدوي خپلواکي پي هغومره قوي ده

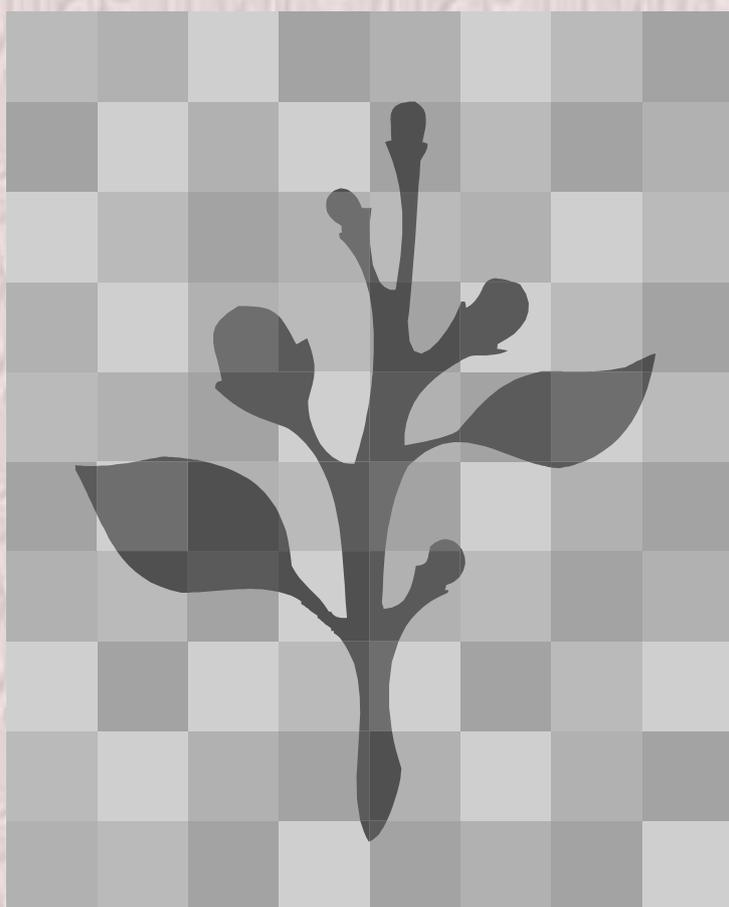
په ملي روحيه كښې خوندي ده	په ملي تربيه قوت مومي
خپلواكي نورو نه بې نيازي ده	تينگ اساس بې ملي اقتصادي
كلتوري سرمايه بې هستي ده	په ملي ثقافت قوم ژوندي دي
ترقي لورته هڅه حتمي ده	راشي! ورکه خواري کرو وطن نه
خپلواكي د فرد فرد ازادي ده	ورکه كړئ باداري دخوتنو
رواكله په بل باداري ده	په ازاد او خپلواكه وطن كښې

زما وصیت

غواړمه چه مرگ مې وي په شان د پو فقير
نه دې پکښې ويروې نه دخلکو ډېر بهير
نه دې راډېو کښې وي زما د مرگ اعلان
نه دې وي زما په قبر خان و بېگ او مير
خاورو ته دې وسپاري ما هغه دهقانان
هغه چه کري تخم او وړي خېر کثير
نورڅه نه وړم عجز او نياز به وړمه خدای ته
رحم او کرم ته به بې وړم عذروتقصير
لاس کښې که څه نه و، چه نه وړې ماړه کړمه
زړه کښې خوڅه و، چه بې په دوی کړمه زهير
بڼه به وي که لږمې داتياره قبررنا کاندې
که مې رڼاکړې وي دچا ذهن او ضمير
مکړې د رېادپاره ما پسې خيرات
ځان پسې نه غواړم خيراتونه چشمگير
ورکړې غريبانوته که وي زما څه مال
پت غوندي له خلکوچه پکښې نه وي تشهير
خدای ته ډېر نژدې وي له هر چاڅه "الفته"!
هغه چه دنيا کښې وي غريب خوار وحقير

پای

Gedichte und Vierzeiler

von

G. P. Ulfat

۵۰ توكه

www.ulfat.de

جرمنى

د چاپ شمير

دريم چاپ

د چاپ او ترجمې حق په مهتمم پورې اړه لري

دالفت خبری